NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: HEnderson 2013

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša slovenska bratska podporna organizacija v Ameriki
Posluje že 51. leto
JUBILEJNA IZDAJA I. DEL
JUBILEE EDITION PART I.

Entered as Second Class Matter December 12th 1922, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918

NO. 30 — ŠTEV. 30 *CLEVELAND, O., 26. JULIJA (JULY), 1944* *VOLUME XXX — LETO XXX*

1894 - ZLATI JUBILEJ K. S. K. JEDNOTE - 1944

V spomin
•
ustanoviteljem ali
pionirjem naše Jednote

V počast in poklon
•
našim članom in članicam,
ki so v ameriški armadi

Naši podporni materi

K Tebi, danes mati,
Ti podporna naša,
spet otroci Tvoji
smo prišli;
dan proslave zlati
rojstni Tvoj v veselju,
da bi v hiši svoji
slavili.

Sprejmi le iskrena,
srčna prav voščila
in čestitke društev
iz vseh držav.
Naj bo izrečena
hvala za dobrote.—
Dvignimo vsi čaše
slavljenki v pozdrav!

Dalje obnovimo
našo ji zvestobo;
zanjo le delujmo
radi vsi.
Vedno le živimo
le po geslu njenem!
Draga nam Jednota,
naj živi!

—I. Z.

MOST REV. SAMUEL A. STRITCH,
D.D., chikaški nadškof

REV. F. S. ŠUŠTERŠIČ
bivši župnik slovenske fare v Jolietu, Ill., in glavni ustanovnik KSKJ.
Rojen 22. januarja, 1864
umrl 24. marca, 1911.

MOST REV. FRANCIS J. MAGNER,
Ph. D., D. D., škof v Marquette, Mich.

PROGRAM SLAVNOSTI 50-LETNICE

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

KATEREGA PRIREDIJO DRUŠTVA K. S. K. JEDNOTE IZ JOLIETA IN ROCKDALE, ILL.

Dijakona prevzvišenemu nadškofu chikaškemu Samuel A. Stritchu D. D. bosta Very Rev. Aloysius Madic OFM, predstojnik St. Mary's semeniša, Lemont, Ill., in Rev. Louis Koren, župnik cerkve sv. Cirila in Metoda, Sheboygan, Wis.

Kaplana prevzvišenemu marquettskemu škofu Francis J. Magneru Ph. D., D. D., bosta Rev. Francis Scheringer, predsednik Baragove Zveze in župnik cerkve Presvetega Srca, L'Anse, Mich., in Rev. Cyril Shircel OFM, tajnik Baragove Zveze, Lemont, Ill.

Cerkvenim obredom bo načeloval č. g. Rev. Michael Cepon, pomožni župnik cerkve Matere Božje iz Waukegana, Ill.

Časten gost cerkvenim obredom pa bo kanonik Rt. Rev. John J. Oman, župnik fare sv. Lovrenca, Cleveland (Newburg), Ohio.

DOPOLDANSKI PROGRAM

1.—Ob deseti uri dopoldne zbiranje društev pri cerkvi sv. Jožefa.
2.—Ob pol enajsti uri parada po Indiana, Ottawa, Benton in Chicago cesti, ki se razprostira po sledečem redu:
a) Ameriške zastave in društvena bandera.
b) Boys Scouts fare sv. Jožefa.
c) Girls Scouts fare sv. Jožefa.
d) Godba mestne višje šole iz Joliet, Ill.
e) Mladinski oddelek K. S. K. Jednote.
f) Kadetinje mladinskega oddelka Slovenske ženske zveze.
g) Društva bratskih Jednot in Zvez.
h) Šolska godba sv. Jožefa, Joliet, Ill.
i) Kadetinje Slovenske ženske zveze.
j) Lokalna društva K. S. K. Jednote.
k) Zunanja društva K. S. K. Jednote
l) KSKJ kadetinje in Mladinski krožek.
m) Soustanovitelji K. S. K. Jednote.
n) Bivši glavni odborniki in odbornice KSKJ.
o) Sedanji glavni odbor KSKJ.
p) Duhovščina koraka v cerkev iz župnišča.
3.—Ob enajsti uri slovesna sv. maša v cerkvi sv. Jožefa za vse žive in mrtve člane in članice KSKJ, katero daruje Rev. M. J. Butala, župnik cerkve sv. Jožefa in duhovni vodja KSKJ ob asistenci Rev. Kazimir Cvercekota OMC, župnika cerkve sv. Štefana, Milwaukee, Wis., dijakon, in Rev. M. J. Setničarja STD, župnik cerkve sv. Marije, West Allis, Wis., subdijakon.

Cerkvenim obredom bo predsedoval Most Rev. Samuel A. Stritch D. D., nadškof chikaški in pridigar pa bo Most Rev. Francis J. Magner Ph. D., D. D., škof iz Marquette, Mich., ki je tudi častni predsednik Baragove Zveze.

Slovesni sv. maši bo prisostvoval tudi staroста slovenskih duhovnikov, Very Rev. Ciril Zupan OSB, načelnik samostana sv. Križa, Canon City, Colo., kot "Archpriest."

4.—Ob eni uri popoldne pričetek slavnostnega banketa v dvorani farnega parka, 1500 Raynor Ave. Busi bodo začeli voziti udeležence v park izpred cerkve sv. Jožefa ob 12:30 popoldne.
5.—Otvoritev programa po John Churnovichu, predsedniku pripravljalnega odbora in izročitev stoloravnateljstva Mr. Josip Zalarju, glavnemu tajniku K. S. K. Jednote.
6.—Izročitev ameriške zastave po Boys Scouts fare sv. Jožefa in zaprisega zvestobe ameriški zastavi po Girls Scouts fare sv. Jožefa.
7.—Ameriška himna—zapoje vsa množica s spremstvom šolske godbe fare sv. Jožefa, Joliet, Ill.
8.—Pozdravni govor Rev. M. J. Butala, župnika cerkve sv. Jožefa in duhovnega vodje KSKJ.
9.—Pozdravni govor Hon. Arthur O. Janke, župana mesta Joliet, Ill.
10.—Pozdravni govor Hon. Richard J. Barr, državnega poslanca.
11.—Pesem "Pozdravljeni," zapoje pevski zbor cerkve sv. Jožefa.
12.—Govor—prevzvišeni nadškof chikaški, Samuel A. Stritch D. D.
13.—Govor—Mr. John Germ, glavni predsednik KSKJ.
14.—Zapoje moški zbor "Jolly Fellows" iz Milwaukee, Wis.
15.—Govor—Mrs. Mary Hochevar, glavna nadzornica KSKJ.
16.—Zaigrajo na kitare "Plut Trio" iz West Pullman, Ill.
17.—Govor—Very Rev. Ciril Zupan OSB, Canon City, Colo., bivši duhovni vodja KSKJ.
18.—Govor—Mr. George J. Brince, predsednik nadzornega odbora KSKJ.
19.—Predstava kratke zgodovine Jednote—mladinski oddelek in učenci šole sv. Jožefa.
20.—Govor—Rev. Kazimir Cvercko, bivši duhovni vodja KSKJ.
21.—Govor—Mr. John D. Butkovich, glavni predsednik Hrvatske Bratske Zajednice in bivši glavni uradnik KSKJ.
22.—Kratka predstava čarovnika Mr. John J. Grdina iz Clevelanda, O.
23.—Govor—Rev. Francis Scheringer, predsednik Baragove Zveze.
24.—Predstavitev zmagovalcev in častnih gostov Zlato-jubilejne kampanje K. S. K. Jednote.
25.—Slavnostni govor—kanonika Rt. Rev. John J. Omana, župnika fare sv. Lovrenca, Cleveland, O., in bivši duhovni vodja KSKJ.
26.—Predstavitev glavnih odbornikov in odbornic bratskih Jednot in Zvez.
27.—Pesem "God Bless America," zapojeta Mr. John Germ, glavni predsednik in gdč. Mary E. Polutnik, glavna nadzornica KSKJ.
28.—Zaključek programa.
29.—Nastop s telovadbo KSKJ kadetinj in mladinskega krožka na farnem parku
30.—Žogometna igra med Jolietom in Waukeganom.
31.—Prosta zabava in ples v dvorani farnega parka.

PRVI VAŽEN OKLIC – "Z ZDRUŽENIMI MOČMI"

Da je bila v Ameriki ustanovljena prva slovenska podporna organizacija, naša K. S. K. Jednota, gre pri tem glavna zasluga in priznanje blagopokojnemu župniku cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill., Father Frančišku Šusteršiču, ker je baš on prvi sprožil to idejo.

Rev. Šusteršič je dospel v Joliet, Ill., dne 20. aprila, 1891. Kot vnet delavec v vinogradu Gospodovem je poleg oskrbovanja svoje domače fare tudi opravljal misijonska dela po raznih tedanjih slovenskih naselbinah v državi Illinois, Iowa in celo Pennsylvania. Pri teh prilikah je našim priseljencem priporočal, da naj ustanavljajo svoja podporna društva.

Kakor znano, je bilo leta 1892 že 17 takih samostojnih društev širom držav. Nekatera izmed teh so se priklopila k Češki Jednoti, druga so pa poslovala samostojno.

Ker je začel leta 1892 izhajati prvi slovenski tednik v naši novi domovini, starosta vseh drugih slovenskih listov, "Amerikanski Slovenec," je Rev. Šusteršič v št. 43, dne 14, oktobra, 1892, torej že pred 51 leti, na prvi strani omenjenega lista priobčil prvi javen oklic ali apel za ustanovitev lastne slovenske podporne organizacije ali Jednote.

Da naši rojaki niso mogli vpoštevati ali uresničiti ideje Father Šusteršiča še v jeseni leta 1892, je bil vzrok ta, ker tedaj so bili tudi v deželi zelo slabi časi vsled nezaposlenosti.

Dotični oklic Father Šusteršiča se je glasil sledeče:

"Z ZDRUŽENIMI MOČMI!"

Slovensko-amerikanska društva pozor!

"V družbi je moč—to ve danes vsakdo. Zato se zlasti na svobodnih ameriških tleh vse zbira v društva. Katoličani — hvala Bogu! — ne zaostajamo. Eden najmočnejših življev, ki pospešujejo pri nas katoliško življenje, so ravno katoliška društva, osnovana na strogo verski podlagi. A tudi posamezna društva se družijo med seboj v celoti, v jednoto, in to dela vez krepko in močno. To vidimo delajo Angleži in Irci, Nemci in Poljaki, Čehi in Slovaki. Kaj pa mi Slovenci?

"Res, da imamo sedaj kakih 10 slovenskih društev v Združenih državah, a to je za naš narod vse premalo. Najmanj še enkrat toliko bi se jih dalo ustanoviti. Društva so nam ameriškim Slovencem posebno potrebna in to iz verskega, narodnega in socialnega ozira.

"1. Kdor pristopi h katerem koli katoliškem društvu, se zaveda, da bo živel po naukih naše sv. vere, da bo vestno izpolnjeval svoje katoliške dolžnosti, hodil k službi božji, prejemal sv. zakramente, katoliško vzgajal svoje otroke itd. Marsikdo bi tega ne bil storil, izgubil bi se bil med drugoverskimi narodi, odpadel bi bil od vere, da ga ni rešilo katoliško društvo.

"Taka društva so posebno potrebna v krajih, kjer nimajo Slovenci svojega duhovnika. Ovce so brez pastirja. Nikdar ne čujejo v njim razumljivem jeziku božje besede, živijo in umro brez svetih zakramentov. Ta ali oni si morda želi, da bi jih tu i ntam obiskal kak slovenski misijonar, toda sam ne ve, kako bi to začel in uravnal, dva, trije tudi ne; ali ko bi se zedinili 20, 30, ko bi imeli svoje društvo in se lepo pomenili med seboj, bi dosegli, česar posamezen ne more.

"Tako biva v Pennsylvaniji že blizu 2,000 Slovencev, ki še nikoli niso imeli slovenskega misijona. Pač se je oglasil nekdo v 'Amerikanskem Slovencu,' in prosil, da bi kak slovenski misijonar prišel tje; tudi name so se nekateri osebno obrnili, naj pridem; a ko sem jim odpisal, da sem takoj pripravljen priti, le povedo naj mi, kam, kje bi bil najpripravnejši kraj, da bi se jih mogle kolikor mogoče mnogo udeležiti, so utihnili in ničesar ne odgovorili. Ravno tako se je zgodilo nekemu drugemu slovenskemu misijonarju. Ko bi imeli kako društvo, bi bilo vse drugače.

"2. Tudi v narodnem oziru so društva velikega pomena. Kadar se snidejo ,spoznajo, da so si res bratje, da so sinovi ene matere, da so Slovenci, in še enkrat milejši se jim dozdeva potem mili materin jezik. Koliko bolj ga čuvajo in čislajo potem!

"Pri društvu se opozarjajo sami med seboj ali če imajo vodnika-duhovnika, jim priporoča ta dobre slovenske knjige, časnike itd. Ko bi se Slovenci pridno družili v društva ,o koliko manj bi se jih odkupilo materi Sloveniji!

"3. Društvena organizacija pa vpliva blagodejno na socialno gibanje Slovencev. Mnogi naših ljudi pridejo le-sem nevedni, kakor novorojeno dete. Zato jih zaničuje vzbujeni Amerikanec. Kako naj se navzame potrebne olike, zlasti ondi, kjer nimajo svojega duhovnika?

"Edinole pri domačem ognjišču, pri slovenskem društvu je to mogoče. Modrejši in izkušenejši pouče prijateljsko nevednega 'zelenca' v najpotrebnejših rečeh; kjer pa imajo svojega dušnega pastirja, jih bo ta opozarjal na dolžnosti, kaj jim je storiti, da si pridobe državljansko pravico itd. Le tako si bo Slovenec pridobil spoštovanje ameriških sodržavljanov."

PRVA PROŠNJA ZA SPREJEM UDA

Ime prosilca .....
Star .....
želi biti sprejet v društvo .....
.....
..... številka društva .....
priporočen od brata .....
.....

NAZNANILO O SPREJETJI UDA.

Od urada društva .....
.....štev. društva .....
Gospodu .....
....., Tajnik K. S. K. J.
v redni seji naši dne .....
meseca ..... 18....
smo sprejeli za uda Jednote
gosp. .....
star.....let.
Kakor društvo šteje s tem članom ..... udov.
V ..... dne
..... leta .....
V imenu društva:
..... preds. društva
..... tajnik društva
..... zastopnik društva
Društveni pečat

Opomba uradnikom društva

Ta listina ima biti podpisana od postavnega zdravnika in potrjena od društvenega zbora predsednika in biti poslana na tajnika Jednote.

TUDI ZASLUŽEN JEDNOTAR

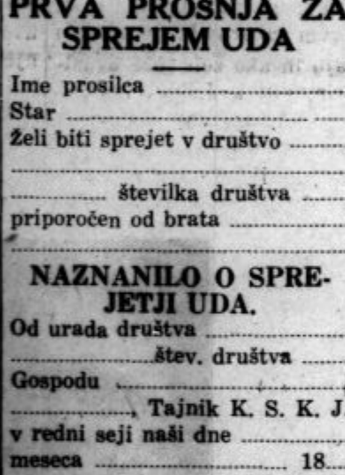

JOSIP PANIAN

Za ustanovitev naše Jednote se je tudi mnogo trudil sedaj že pokojni Josip Panian, član tozadevnega pripravljalnega odbora in tajnik društva Vitezi sv. Jurija, št. 3. Na drugi konvenciji je bil izvoljen za drugega Jednotinega predsednika.

PRVI PISMENI OKLIC

PRIPRAVLJALNEGA ODBORA ZA USTANOVITEV K. S. K. JEDNOTE

Razposlan v jeseni, leta 1898. Oklic je bil tiskan na 11k17 palcev veliki poli.

Joliet, Ill. 1893

Slavno društvo .....

v

.....

BRATJE!

Splošna želja vseh ameriško-slovenskih podpornih društev je, da se združijo v celoto ali

JEDNOTO.

Da se pa to zgodi je treba, da se snidejo odposlanci ali delegati posameznih društev v posvetovanje, pri katerem se bodo določila pravila Jednote in volil odbor Jednote. Mi Slovenci v Jolietu predlagamo kot KRAJ zborovanja mesto JOLIET, zato ker leži nekako najbolj v središču zedinjenih držav in ker imamo tukaj četvero slovenskih katoliških podpornih društev, namreč društvo Sv. Jožefa, Sv. Jurija, Sv. Cirila in Metoda in Sv. Ivana Krstitelja. Kot čas zborovanja nasvetujemo dan

1. aprila l. 1894.

Pravila za Jednoto bodemo določili na ustanovnem zborovanju. Mi smo po večjem zadovoljni s pravili katera je priobčil "Amerik. Slovenec" v 48. in 49. številki; nekatere člene lahko premenimo, kakor bo sklenila večina delegatov. Vendar Jednota naša mora biti slovanska in katoliška.

BRATJE- Katoliška vera, katero smo podedovali od svojih očetov, nam bodi sveta, sveta tudi v tujini! Ne dajte se begati od nikogar! Pokažite pred svetom, da ste katoličani! Katoličane se kažejo Čehi in Poljaki in Slovaki in — Slovenci bi zaostajali? Nikdar! Saj je vže Koseski pel: "Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovenca ne gane." Torej Jednoto katoliško ali pa — nobene!

BRATJE! Prevdarite to za ves naš narod velevažno zadevo in posvetujte se o njej pri prvej društvenej seji. Potem nam odgovorite na tale vprašanja:

1.) Ali hoče Vaše društvo postopiti k Jednoti na slovanski in katoliški podlagi?

2.) Ali je Vaše društvo zadovoljno, da se vrši ustanovni zbor v Jolietu, Ill.?

3.) Ali hoče Vaše društvo delegata ali odposlanca k ustanovnem zborovanju, ali pa samo pismenim potom staviti svoje nasvete?

4.) Ali je Vaše društvo zadovoljno, da se vrši ustanovni zbor dne 1. aprila l. 1894, če ne, nasvetujte kak drug pripraven dan.

5.) Koliko udov šteje Vaše društvo?

BRATJE! združimo in spoznajmo se tudi! Če je le mogoče, odpošljite poslanca k ustanovnemu zborovanju, da se spoznamo in dogovorimo o svojih težnjah!

Torej, bratje! odgovorite nam na zgorejšnja vprašanja. Odgovor naj podpiše predsednik in še kak društveni dbornik. Izvolite nam poslati naslov ali adres predsednika ali tajnika Vašega društva.

Za vero in narod!

Bratovski pozdrav vsem rojakom Slovencem!

V imenu jolietskih Slvencev:

MIHAEL VARDIJAN,
tajnik pripravljavnega odbora za ustanovni zbor.

Naslov ali adres napravite:

MR. MIKE VARDIJAN
205 Stone street
JOLIET, ILL.

Med otroci

Petrček se igra z avtomobilom. Sosedov Joža ga nekaj časa opazuje, potem pa ga vpraša: "Ali je to vse, kar spada k tvojemu avtomobilu?"

"Seveda," mu odgovori Petrček.

"Ha, ha," se smeji Joža, "kakšen avtomobil pa imaš, ko niti karte za bencin nimaš!"

NAŠI POKOJNI JEDNOTAJI

MSGR. JOSIP F. BUH

častni član in soustanovnik K. S. K. jednote, rojen 17. marca, 1833; umrl 2. februarja, 1922.

VERY REV. MATIJA ŠAVS

soustanovnik KSKJ in bivši dekan v Shakopee, Minn. Rojen 16. februarja, 1870; umrl 18. maja, 1944.

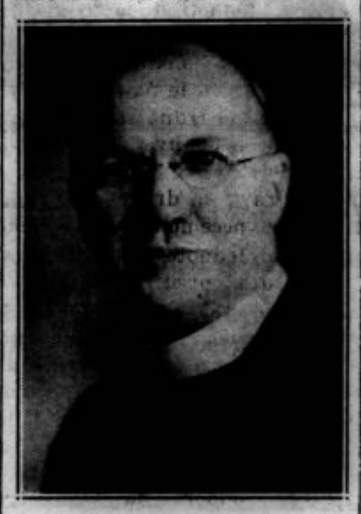

REV. JOHN PLEVNIK

bivši večletni župnik cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill., in večletni duhovni vodja KSKJ. Rojen 28. avgusta, 1873, umrl 23. marca, 1938.

PRVI JEDNOTIN DOM ZGRAJEN LETA 1909

PRVI JEDNOTIN ZNAK

KAKO JE NASTALO IME K. S. K. J.

K imenu K. S. K. J. nekateri vedoma ali pa iz pozaljivosti še danes širijo prave "flavze." Resnica pri tem je to-le:

Pri ustanovnem shodu, ko so deteta (Jednoto) krstili, sva bila pokojni č. g. Šusteršič in jaz zmenjena, da naj bo ime **"Jugoslovanska Katoliška Jednota."** Delegatje od dveh društev pa si niso dali dopovedati, da je tako prav. Rekli so vedno in vedno: "Mi smo določili pri seji doma, da naj bo Jednota **"Kranjska."** Brez dodatka "Kranjska" ne moremo v imenu društva glasovati za jednoto in ne moremo glasovati za pristop!" — Pokojnemu Rev. Šusteršiču se je zdelo, da bi morda s celo Jednoto ne bilo nič, še se ne vdajo. Bilo mu je več na stvari, kakor na imenu kar je bilo tudi prav. Zato je slednjič pripustil **"Kranjska"** in dodal še **"Slovenska Katoliška Jednota."** V posebnem pismu mi je koj pojasnil celo zadevo, pa se mi ni zdelo prilično, da bi se o tem pisalo v "Amer. Slovencu." — Glavna stvar je bila, da je nastala Vseslovenska Zveza v Ameriki. Ime nima dosti opraviti.

Shakopee, Minn., 20. maja, 1924.

Rev. Matija Šavs.

NAŠE VRLE JEDNOTARICE

Dvomimo, da ima še kaka druga slovenska podporna organizacija pod svojo zastavo toliko ženskih društev kakor naša Jednota; to je znamenje in dokaz, da se naše rojakinje rade za kaj dobrega zanimajo.

Izmed 177 naših skupnih krajevnih društev je 51 ženskih, in sicer: Št. 78, 80, 81, 82, 85, 92, 104, 105, 108, 111, 114, 115, 119, 120, 121, 123, 127, 128, 133, 134, 139, 147, 150, 156, 157, 158, 160, 162, 164, 165, 170, 173, 174, 181, 184, 186, 190, 193, 194, 196, 198, 202, 203, 204, 206, 208, 218, 225, 232, 242 in 246.

Poleg tega so tudi pri več mešanih društvih članice v uradih, kot predsednica, tajnica in blagajničarka. Svoječasno je celo pri nekem večina moškem društvu v Waukeganu, Ill., članica kot predsednica isto vodila. Glede tega moramo to dejstvo vpoštevati iz razloga, da ni bilo morda članov za uradna mesta na razpolago, saj jih služi dandanes v armadi že 3,710.

Skoro na vsaki naši konvenciji so leta zadnja leta naše Jednotarice pridobile eno mesto več v glavnem odboru, sedaj jih je pet. Morda na prihodnji konvenciji leta 1946 v Pueblo, Colo., bo še ena več.

Naše drage sestre so svoje zanimanje za Jednoto tudi v zadnjih dveh kampanjah najbolj jasno pokazale, kajti obakrat je baš žensko društvo prvo doseglo svojo kvoto.

Torej naj vsem našim cenjenim Jednotaricam velja naše posebno priznanje. Klobuk doli in poklon!

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

ROJSTNA HIŠA NAŠE JEDNOTE

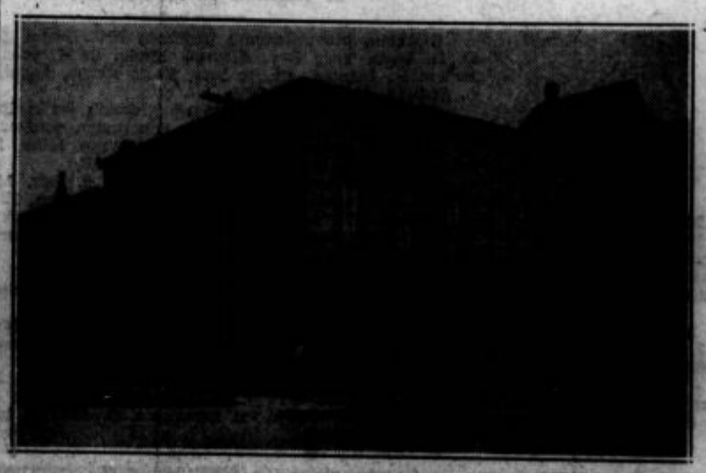

V dvorani te hiše v prvem nadstropju, ki je bila istočasno last rojaka Petra Jurejevčiča, lečeča ob N. Chicago in Ohio St., Joliet, Ill., se je vršilo zborovanje za ustanovitev naše Jednote.

DRUGI OKLIC – "SVOJI K SVOJIM!"

Oklic tedanjega bogoslovca Matije Šavsa v "Amerikanskem Slovencu," št. 37, dne 1. septembra, 1898 se je glasil sledeče:

SVOJI K SVOJIM

"Kje je slovenska Jednota? Slovenska društva: Pozor! Amerikanski Slovenci se moramo vendar jedenkrat združiti. Zedinimo se v Slovensko Jednoto!

"Kako smo pač mrzli in počasni! Slovenci v Ameriki imamo svoja podporna društva v Minnesoti, Michiganu, Illinois, Ohio, Pennsylvania, Kansasu, Coloradi in Montani. In kaj nam to pomaga? Posameznim nekoliko; — vsem skupaj pa nič. Vsako društvo se ustanovi zase, zase živi, životari, hira, se cepi, suši in morda celo posuši. Koj pri ustanovljenju je vobče po 40 ali pa še več društvenikov, ki v resnici vsi gore za hitro procvitanje in razširjanje društva. Le škoda, da se prva gorečnost tako hitro skadi. Nekateri spremeni zavoljo dela mesto ali dežela, se oddalji društvenemu sedežu in se slednjič loči od njega

"Ako jih več tako naredi, tedaj je društvo kmalu oslabljeno. Našim društvom manjka skupnega slovenskega smotra ali cilja. Drugi narodi v Združenih državah so že davno spoznali, da si bodo v tej, tako veliki novi domovini le na ta način zamoglil pridobiti ugled in veljavo, ako se pokažejo kot narod združeni v medsebojni zvezi, v skupni Jednoti.

"Ne bom govoril o Francozih katerih zveza se širi od hladne Kanade pa do vedno zelene in cvetoče Floride; tudi ne o Nemcih, ki imajo vzgledno urejene narodne zveze; ne omenjam Ircev, niti Švedov, niti Fincev, niti Lahov, ki se ponašajo s svojimi narodnimi Jednotami.

"Izmed severoevropskih Slovanov imajo pred vsemi dobro urejeno narodno organizacijo vrli in probujeni Čehi. Za njimi pride slovaška 'Jednota' z blizu 60 društvi, in Poljska, Rusi in Rusini imajo Zveze.

"Preidem k Jugoslovanom, ki so brez vsake skupne zveze. Kaj je temu vzrok? Za vse Jugoslovane bi bil glavni vzrok, ker še niso naseljeni v zadostnem številu, in drugi vzrok, ker nimajo ali niso imeli svojega časnika. Lansko leto se je sicer porodila 'Hrvatska Zora,' ki je kmalu dobila zavidnega tekmeca v Chicago,' poginila sta oba. Vsaj o nobenem nam ni znano, da bi še izhajal. Slovenci smo dobili svoj časnik malo manj, ko pred dvemi leti in vsak se sam lahko prepriča, da 'Amerikanski Slovenec' ne hira, marveč da prav čvrsto napreduje.

"Ravno ta list je prinesel o svojem času krepak članek, ki vse Slovence pozivlja, da se združijo v narodno Jednoto. Kakih sedem društev se je kmalu oglasilo, da so voljna pristopiti k Zvezi ,potem je pa vsa stvar zaspala, in mislili smo, da hoče v miru počivati. Zaradi občne zbeganosti in zmešnjave se tudi nam ni zdel ugoden čas za nadaljno navduševanje, ker bi bile ostale besede brez vsakega blagodejnega vpliva, Sedaj se razmere boljšajo, vsaj v obče, in zopet je čas, da opomnimo slovenska društva, naj bi se združila v 'Slovensko Jednoto.' Prav vzradostilo nas je zavoljo tega pismo 'Podpornega društva sv. Jožefa' v Pueblo, Colo., ki med drugimi pravi:

"Naše društvo se je na zadnji seji pogovarjalo, kako lep, koristno in častno bi bilo za Slovence, ko bi se vendar le zamogli združiti v Jednoti!" Brat bi podpiral brata, Slovenec bi se v 'Jednoti' spoznal s Slovencem. Naši stroški bi bili manjši, dohodki večji, podpore bolnikom in sorodnikom umrlih udov bi se namnožile. Toliko slišimo o zedinjenju pri Nemcih in Čehih! O nas Slovencih pa nihče ne ve kaj povedati! Ako so združeni Nemci in Čehi, zakaj bi ne bili tudi Slovenci? Da, zakaj bi se ne združili tudi Slovenci? Ali moramo biti povsod zadnji? Dovolj nas je v Ameriki, dovolj društev že imamo, da bi se lahko združili v prav močno in krepko "Slovensko Jednoto"; imamo tudi svoj časnik, po katerem se zamoremo v dmači besedi pogvarjati z vsemi Slovenci po Združenih državah.

"Kaj nam še manjka? Dobre in trdne volje in pa čuta za zjedinjeno Slovenstvo v Ameriki. Na noge, slovenska društva! Drugi se ne bodo brigali za bratske podpore od drugod, ako se bomo sami zanemarjali. 'Slovenska Jednota' nam bodi naše edino pa mogočno vseslovensko podporno društvo.'

"Vsakdo po Združenih državah naj se vzbuja in se zaveda svoje narodnosti! Poglejte probujene Čehe, ponosne Slovake, ponosne Poljake itd., pri njih je vse živhano, vsi se ponašajo s svojim narodom. Uvrstimo se med nje tudi Slovenci s 'Slovensko Jednoto' in jih prepričajmo, da se i mi zavedamo svoje narodnosti. Z Vseslovensko zvezo bomo koristili neposredno čvrstemu, poštenemu in marljivemu slovenskemu delavcu in njegovi družini, in se bomo obenem pokazali pred amerikanskim svetom kot narod, ki je sicer raztresen po vseh kotih slavne in preobširne ljudovlade in vendar združen v 'Sovenski Jednoti.'

"Dajmo, delujmo zanjo! Pri trudapolnem početku nas vse krepi ,navdušuje in oživlja plemenita in blažilna zavest, da se trudimo za svoje brate. Z ustanovitvijo 'Slovenske Jednote' pokažimo narodom po Ameriki, da smo zmožni in voljni biti ž njimi jednaki v novodobnem napredku in omiki. Na delo tedaj! Slovenska društva naj stvar premotrivajo in naj se pri svojih sejah natančno pogovore, ter svoje misli objavijo v 'Amerikanskem Slovencu.'

"Razumnejši Slovenci naj pa pomen 'Slovenske Jednote' pojasnijo svojim rojakom in naj jih spodbujajo, dobro vedoč, da: 'Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan'!"

Dostavek uredništva:

Žal, da pisec gornjega oklica Very Rev. Šavs, dekan in župnik cerkve sv. Marka v Shakopee, Minn. ni dočakal Jednotine 50 letnice, kajti preminul je ondi letos dne 18. maja v starosti 74 let. Še letos na spomlad nam je pisal, da bo sestavil za to jubilejno izdajo Glasila zopet kaj primernega in da se bo tudi skušal udeležiti Jednotine zlatojubilejne proslave v Jolietu, toda ta želja se mu ni spolnila.

Tako je legel v grob zadnji pijonir ali začetnik naše Jednote. R. I. P.

VAŽNO NAZNANILO

POZOR SLOVENCI!

Prišel je torej čas, da začne naša zaželjena Jednota poslovati. Dolgo smo jadikovali, dolgo hrepeneli in slednjič vendar dosegli srečno čas, da se razglasi početek Jednotinega delovanja. Kakor je torej vsem rojakom znano,

s 1. junijem 1894.

je pričela Jednota uradno poslovati. Obračam se torej do vseh slovenskih bratov, ki še ne spadajo k nobenemu podpornemu društvu, da to blagovolijo pripoznati kot njihovo korist in se dajo vpisati v svoje krajevno društvo. Durštva pa, ki še ne spadajo k Jednoti, so vljudno povabljena pristopiti h

Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti.

Vsakdo lahko sprevidi, da čim večje število nas bo, s tem večjim uspehom se bo stvar nadaljevala v korist milega nam slovenskega naroda V to pa pomozi Bog!

Vsem Slovencem srčen pozdrav!

Mih. Wardjan,
gl. tajnik KSKJ.

ODMEVI ZA USTANOVITEV JEDNOTE

SLOVENSKA JEDNOTA
("A. S." št. 41, sept. 29, 1893)

Dragi mi rojaki! Delujmo z vsemi močmi in ne družimo se v nobeno tuje društvo, oziroma tujo "Jednoto," kajti dovolj smo močni v vsakem oziru Slovenci v Ameriki, da si ustanovimo lastno "Slovensko Jednoto." Zraven pa še opomnim podpisani, da je tudi naša želja, da podpira kakor do sedaj tudi nadalje vsako društvo zase svoje bolnike. Na ta način se izognemo mnogim neprijetnostim. Izražajte tudi druga društva svoja mnenja, da bomo vendar enkrat prišli do zaželjenega cilja, namreč do "Slov. Jednote."

N. K. Mohorčič,
predsednik društva sv. Nikolaja v Steeltonu, Pa.

SLOVENSKA JEDNOTA
("A. S." št. 42, 6. okt. 1893)

Č. g. urednik! Blagovolite sprejeti sledeči dopis v zadevi "Slov. Jednote." Skoro v vsaki, dosedaj izišli številki "Amerik. Slov." beremo dopise in poročila za Slov. Jednoto. Ker dopisnikom ni znano, kje tiči vzrok, da še ni ustanovljena, zato si štejem v dolžnost jim stvar pojasniti. Vest o Slov. Jednoti je vzbudil naš č. g. F. S. Šusteršič. Odbor naših društev je že tudi imel sejo radi tega; vendar pa ni edin v tem, kako naj bi se klicala? Nam se zdi neumestno, da bi jo klicali **"Slov. Jednoto"** ker je že ena s tem imenom v javnosti. Dasiravno jo imajo Slovaki, poznana je povsod za **"Slov. Jednoto."** Kdor tega ne veruje, se lahko prepriča, ako pogleda društveni organ Slovaške Jednote. Na istem se bere, da je glasilo Slovenske Jednote. Zatorej, dragi rojaki, dajmo naslov "Slovenska Jednota" opustiti, ker je že ena s tem imenom, in naredimo raje **"Kranjska Jednota,"** pod tem imenom naj se spoznamo in vstopimo v jedno kolo vsi bratje raznih društev v Ameriki! Da se to kmalu uresniči, kliče vsem prijateljem "Kranjske Jednote" prisrčen: Živeli!

Joseph Panian,
tajnik društva Vitezov sv. Jurija, v Jolietu, Ill.

SLOVENSKIM DELAVCEM
("A. S." št. 45, okt. 27. 1893)

Slovenski delavci! Ustanavljajte podporna in zabavna društva in se pripravljajte za ustanovitev "Slov. Jednote." Amerikanski Slovenci bi imeli od nje trojno korist: duševno, gmotno in narodno. Danes teden smo omenili, da dobimo prihodnji mesec v natisk pravila za bodočo vseslovensko zvezo **"Slovensko Jednoto."** Naša misel je: Slovenci v Ameriki moramo imeti medsebojno zvezo, ki bo sklepala z enako ljubeznijo vse mile nam rojake po novem svetu. Zato hočemo zopet nekaj spregovoriti o nji in nekoliko očrtati pot, po kateri bi morda najprej prišli do nje. Slovenski Amerikanci, oziroma amerikanski Slovenci so večinoma delavci po rudnikih, tovarnah in večjih trgovskih hišah. Stalno naseljenih na kmetijah jih je primeroma le malo po Illinoisu, Michiganu, Idahi, Coloradu in Californiji. V prvi vrsti tedaj potrebujemo podpornih društev, ki bi skrbela v bolezni za obolele društvenike, ob času smrti bi pa dajala prvo izdatno pomoč društvenikovi družini ali pa žalujočim revnim sorodnikom. Hvala Bogu! Imamo jih že precejšne število, — pa vendar še mnogo premalo! V Coloradi n. pr. je vendar veliko Slovencev, ki so šele letos ustanovili svoje podporno društvo. Veseli nas seveda, da se isto dobro razvija, zraven bi pa želeli, da se jih še več ustanovi! Prav tako nam je znano, da mora biti do dva tisoč naših rojakov po Michiganu, zlasti v Red Jacketu in Calumetu. Iz zasebnih pisem posnemamo, da so bila ondi lansko leto tri slovenska društva. Kako pa je letos ž njimi? Tajniki ali predsedniki ondotnih društev, bi se gotovo priklopili ostalim bratom po Ameriki, ako bi v "Amerik. Slovencu" poročali, kako se jim razvija slovenski društveni življenj?

V Montani je menda tudi samo eno društvo (sv. Janeza), o katerem že precej časa nismo nič čuli. Prav ljubo bi nam bilo, ko bi nam kaj sporočili o svojem društvenem življenju. Kjer Slovenci stanujejo bolj skupno, tam naj bi postalo njihovo podporno, tudi nekako zabavno društvo. Zlasti zavednejšim rojakom prav gorko priporočamo, da delujejo na to, da skušajo ustanavljati podporno-zabavna ali vsaj zabavna društva. Vsak bo rad priznal, da poštena zabava človeka blaži in osrečuje. In kje naj si iščejo Slovenci sebi ljube zabave? Med Angleži in Nemci pač ne, ker v obče niti nimajo okusa za njihove zabave, niti ne umejo njihovega jezika. Potrebo medsebojne slovenske zabave so spoznali naši rojaki v Chicagu in New Yorku, ter so ustanovili pevsko, oziroma Pevsko-podporno slovensko društvo. Trdno se nadejamo, da bomo kmalu isto zamogli reči tudi o Slovencih v Clevelandu! Slovenci in Slovenke pri Sv. Štefanu (Brockway) (Kraintown) v državi Minnesota, ste dobro znani pevci. Iz lastne skušnje vemo, da vam lepo ubrana slovenska narodna pesem prigrli s tako lahkoto in s takim navdušenjem iz pristno gorenjskih prs, da se človek nehote v mislih prestavi v bleške in bohinjske vasi na Slovensko! Kaj, ali bi vam ne bilo moči ustanoviti slovenskega pevskega društva? Vsa podporna, podporno-zabavna in morda tudi zabavna društva bi bila posamezni člani ali udje enega slovensko - amerikanskega telesa: **"Slovenske Jednote,"** ki bi nalagala vsem enake pravice. To bi tudi učinilo, da bi se slovenski delavec bolj držal domačega društva. Ako bi se preselil iz enega kraja in je bil ud društva, ki je bilo v "Slov. Jednoti," in bi šel v drugo mesto, ter pristopil k drugemu slovenskemu društvu, tedaj bi ne prenehal biti ud vseslovenske zveze; njegovo ime bi se samo preneslo iz enega dela vseslovenskega telesa (Slov. Jednote) in se pridelo drugemu. Delavec bi se namreč samo zglasil pri onem društvu, ki mu bi bilo najbližje in bi se zavezal, da hoče še nadalje ostati v "Slov. Jednoti." Nekaterim morda ne ugaja, da bi se Vseslovenska Zveza imenovala "Slovenska Jednota." No ime nima s stvarjo prav nič opraviti! Društveniki, oziroma odposlanci raznih slovenskih društev se bodo že sami pogovorili pri skupnem občnem zborovanju. Oni bodo imeli vso pravico in oblast določiti svojemu društvu ime, kakoršno se jim bo priljubilo. "Kranjska" Jednota bi morda preveč cikala na evropske razmere; tukaj smo Kranjci, Štajerci, Korošci in Primorci: samo Slovenci. Šli bi še dalje. Slovenci smo povsod pomešani z našimi sosednimi hrvatskimi brati. Ali bi ne kazalo, da bi se združili z njimi v Jugoslovansko Zvezo? Srbov tu ni veliko, a kar jih je, bi se gotovo tudi k nam pridružili. Potem bi pa ne bilo prenapačno ime "Jugoslovanska Jednota.' Seveda, to so vse skupaj le nasveti. Vsak ima pravico, da spregovori nekaj besedi o tako važni zadevi in prav ljubo nam je, ako nam še od drugod pride kak nov nasvet. Vseslovenska Zveza bi Slovence naravno jako povzdignila. Sami sebe bi začeli nekako čislati, ko bi uvideli, da nas je lastna volja združila in zedinila, da se spoznamo tokraj širnega morja kot sinovi ene matere slovenske. Spoštovali bi nas tudi drugi narodi, ker jim bi pokazali, da nismo razkropljene ovce brez pastirja, marveč, da imamo čut za red in edinost Gmotne, ali telesne koristi bi bile še bolj očividne. Ali bo velika tolažba društveniku "Slov. Jednote," ko bo spoznal, da v bolezni ni zapuščen niti on, niti njegova družina ali sorodniki. Bratska pomoč ga bo tešila v nadlogah, bratski domovi bodo pomagali njegovim ljubim, ako bi se moral preseliti iz tega sveta. Vrhu tega bi bila Vseslovenska zveza edini pripomoček, da bi se Slovenci v tujini tudi vzdržali Slovence. Kdor pozna tukajšnje razmere, nam ne bo mogel nasvetovati zdatnejega sredstva. Od svojih evropskih rojakov bi se nikakor ne oddaljili, stali bi ž njimi še v ožji zvezi in bi jim bili posnemanja vreden zgled bratske slovenske sloge. Vodstvo "Slovenske Jednote" bi morda po svojih društvih tukajšnjim in novodošlim Slovencem odpomoglo s svojim nasvetom do dela in hitrejega zaslužka, kar bi nas še bolj navezavalo enega k drugemu. Sploh nam bodi geslo: Slovenci skrbimo sami zase in ne pričakujmo od tujcev pomoči!

ČAS JE ZLAT
("A'. S." št. 17. nov. 1893)

Slovenci! Čas je zlat. Delujmo na vso moč, da se kmalu snidejo odposlanci društev v posvetovanje zavoljo ustanovitve "Jednote"! Sedaj pa pride na vrsto vprašanje: Kje naj se snidemo? Mi ne silimo čisto nič društva, kam naj pošljejo svoje odposlance;—kakor vsak drug rojak, pa smemo tudi reči svoje — zato vam priporočamo cenjena društva, posvetujte se, če ni najpripravnejši kraj za zborovanje mesto Joliet, Ill., v državi Illinois. Ta kraj se nam zdi pripravnejši iz dveh vzrokov! Prvič ondi je četvero slovenskih društev skupaj, kar ni nikjer drugje, pa tudi društvo sv. Martina je prav blizu. Drugič, mesto Joliet je nekako središče nam. Mi bi bili za Pittsburgh, pa nimamo tako tehtnih vzrokov, kakor za Joliet. Če se vam cenjena društva, naš nasvet ne zdi na pravem mestu, kar ne upamo, — tedaj nam hitro sporočite kak boljši kraj. Objavili ga bomo z veseljem v našem listu; seveda če imamo mi na svoji strani več društev za Joliet, kakor za kak drugi kraj, onda se bo vršil zbor odposlancev vseh društev na vsak način v

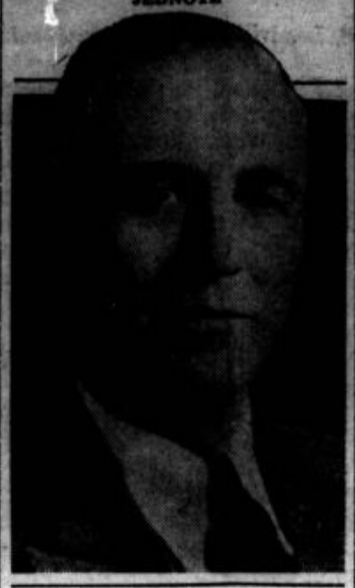

EDINI ČASTNI ČLAN NAŠE JEDNOTE

Brat Frank Opeka, bivši večletni glavni predsednik je edini častni član KSKJ. Zdaj živi v pokoju v North Chicagu, Ill.

Jolietu. To je v resnici najboljši kraj, kar jih sploh najti moremo. Vsako društvo naj ima svojo besedo, ne pa pustiti, da bi bilo zadnje s svojimi mislimi; pošlje naj nam, kakor hitro je imelo sejo, poročilo kakih misli da je. Danes imamo čast javiti ostalim društvom kakih misli je društvo sv. Cirila in Metoda v Toweru. Prihodnji teden se nadejamo poročila iz Ely in še par drugih krajev. Društvo sv. Cirila in Metoda v Toweru je imelo v nedeljo dne 12. t. m. redno mesečno sejo. Poleg drugih razpravljanj je bila tudi kot prva točka na dnevnem redu "Jednota." Tajnik Makso Buh priporoča društvenikom, da bi pristopili k Jednoti, toda le s tem pogojem, da bo Jednota delovala samo za smrtne slučaje. Razložil je, da le na ta način bo zidana na trdno skalo— in zato nam bodo hvaležni še pozni rodovi!

Tajnik pravi, da drugega ne potrebujemo, nečemo in ne pričakujemo od Jednote, kakor da nas zavaruje pred smrtjo. Ostalo je že itak pri vsakem društvu urejeno. Društveniki so s tem čisto zadovoljni; konečno opominja blagajnik g. Simončič, predsednik; g. Pašič, podpredsednik; g. Nemanič in g. Tancig, načelnik gospodarskega odbora, da so s tajnikovimi besedami v popolnem soglasju ter se naj sklep omenjene seje z dne 12. t. m. v zadevi "Jednote" objavi v "Amerikanskem Slovencu." Tajnik g. M. Buh obljubi isto storiti takoj v 48. številki.

Uredništvo tega lista prosi vsa društva, ki so tudi teh ali drugih misli, naj nam to nemudoma sporoče, da tako ustrežemo onim društvom, katera težko čakajo naše lastne Jednote, da se ne potujčijo k tujim Jednotam. Poročajte nam tudi, ako ste zadovoljni z mestom Jolietom, da bi ondi zborovali. Ako se nam posreči to, tedaj bomo kmalu mogli tudi nasvetovati dan, kdaj bi se sešli. V to pomozi Bog in sreča junaška. Srčen pozdrav vsem zborovalcem društev!

NAŠIM SLOVENSKO AMERIŠKIM DRUŠTVOM V PREVDAREK!
(Ponatis iz "A. S." l. 1893.)

Dolgo se že govori in pisari o združenju ameriških slovenskih društev ali o Jednoti, vendar pozitivnega se ni do sedaj še nič storilo. Vzrok temu je zlasti ta, da večina naših rojakov ne ve, zakaj se prav za prav gre, ali kako bi se dal doseči omenjeni cilj. Ko je bila pred blizu jednim letom v "Amerik. Slov." sprožena misel o zvezi slovenskih naših društev v pritrjujočem smislu; le nekateri so se spodtikali nád imenom "Slovenska" Jednota. Ker je pa sedaj kakor se razvidi iz obeh naših časnikov tudi to vprašanje rešeno, in ker je že splošna želja, da se zedinijo slovenska naša društva v Zedinj. državah, zato smo priredili pravila ali postave, po katerih približno se bo imela ravnati naša Jednota. Iz teh pravil boste razvideli, dragi rojaki, namen Jednote in pa sredstva, da se doseže ta namen. Pravila, katera najdete na tretji strani, povzeta so po onih, ki jih ima češka, poljska, slovaška Jednota. Ker so verske, narodne in gospodarske razmere nas Jugoslovanov močno podobne onim, severnih naših bratov, bodo gotovo tudi o njihovih Jednotah napravljena pravila za nas primerna. Mi smo zato imenujmo svojo Jednoto Slovenci, oziroma Jugoslovani, Slovensko. Mi smo dalje katoličani, zato bodi tudi Jednota naša katoliška. Mi smo reven, ubožen narod, zato potrebujemo Jednote, ki bo dejansko podpirala svoje člane v bolezni, nesreči in smrti. Tu imate namen Jednote: Ohraniti Slovencem sveto katoliško vero, buditi ljubezen do materinega jezika in podpirati se med seboj v stiski in potrebi. Kakšno podporo naj izplačuje Jednota svojim članom, določil bo generalni, oziroma ustanovni zbor. Le toliko bodi že tukaj omenjeno, da bolnim društvenikom ne izplačuje podpore Jednota, ampak njihovo krajevno društvo. Tako je pri vseh Jednotah ameriških, ne le pri slovanskih, ampak tudi pri angleških, francoskih in nemških, in sicer zato, ker izplačevanje podpore bolnikom iz Jednotine blagajnice, je skoro nemogoče prav nadzorovati (kontrolirati), ker je prepočasno (potrebovalo bi se od 60 --90 dni), ker so predraga zdravniška potrdila, (korespondenca), ker nalaga uradnikom Jednote toliko dela, da bi ga ne mogli zmagovati, ako imajo še kak poseben posel in slednjič, ker za svoje bolne brate krajevno društvo najlože je in najboljše poskrbi. Jednota podpira torej svoje bolne člane le indirektno ali posredno s tem, da zbira Slovence v društva, ki imajo po svojih pravilih skrbeti za bolnike in da ta društva druži v celoto. Direktno ali naravnost pa podpira Jednota vdove, sirote in sploh sorodnike svojih umrlih članov. Druge Jednote plačujejo navadno $1000 podpore v slučaju smrti dedičem pokojnega člana. Enako svoto bi tudi naša Jednota lahko plačala za umrle svoje ude. Recimo, da bi štela le 2000 članov— kar bi bilo prav lahko mogoče — prišlo bi na vsakega člana le 50c, da se izplača tisočak soprogi ali dedičem pokojnega sobrata. In to je izvrstno dobra pomoč. Razven tega bi Jednota kasneje še sicer lahko dajala podpore, n. pr. onemoglim svojim udom, skrbela za novodošle slovenske naseljence v ameriških pristaniščih itd. Vendar pred vsem je treba, da ustanovimo Jednoto in v ta namen svetujemo načelništvom slovensko-ameriških društev tole: Prečitajte pri svojih mesečnih sejah "Pravila," katera so sestavljena za bodočo našo Jednoto in priobčena v "Am. Sl." Prečitajte jih člen za členom in posvetujte se o njih. Ako vam ta pravila po večjem ugajajo in ako želi vaše društvo pristopiti k Jednoti naznanite to v "Am. Slov." Če vam kakšen člen v pravilih ni všeč, nič ne de, saj prava pravila se bodo določila šele pri ustanovnem zborovanju, kjer bo imelo vsako društvo priliko, izreči, svoje želje in pomisleke. Ako je torej vaše društvo za Jednoto, kakor je približno narisana v objavljenih pravilih, naj izvoli iz svoje srede odposlanca ali delegata, ki bo zastopal društvo na ustanovnem zboru. Ta ustanovni zbor naj se vrši prihodnje leto meseca marca ali aprila v kakem mestu, ki je najbolj v središču, na primer v Chicagu ali v Jolietu, kjer je največ slovenskih društev. Društva ki štejejo 100 ali manj udov, odpošljejo naj enega zastopnika, društva z več kot 10 0in manj kot 200 udi dva itd. Stroške za potovanje plača društvo zase, le društva čez 800 milj oddaljeno od kraja, kjer se vrši zborovanje naj pismenim potom naznanijo svoje mnenje ali pooblaste koga izmed bratskih društev, da jih zastopa. Na tem ustanovnem zborovanju bodo zastopniki raznih društev ustanovili "Jednoto," določili njena pravila, izvolili uradnike in za zvezo vse potrebno ukrenili. Na ta način se da ustanoviti Jednota.

Slov. ameriška društva, ki želijo, Jednoto, naj torej na znanijo uredništvu "Am. Slov." ime njihovega zastopnika in naj objednem nasvetujejo kraj in čas ustanovnega zborovanja. Odločila bo večina. Delo pa blagoslovi Bog!

Naročnik.

REDEK SLUČAJ

Rev. John Trobec

Izmed vse krajevnih društev naše Jednote je pač edini slučaj, da ima kakega duhovnika, ki vrši tajniške posle. S tem se ponaša društvo sv. Štefana, št. 197 v najstarejši slovenski naselbini v Ameriki, v Brockway, ali pri sv. Štefanu, Minn. Father Trobec je tudi ustanovnik tega društva; te posle vrši brezplačno. Father Trobec je župnik te cerkve že nekaj nad 40 let.

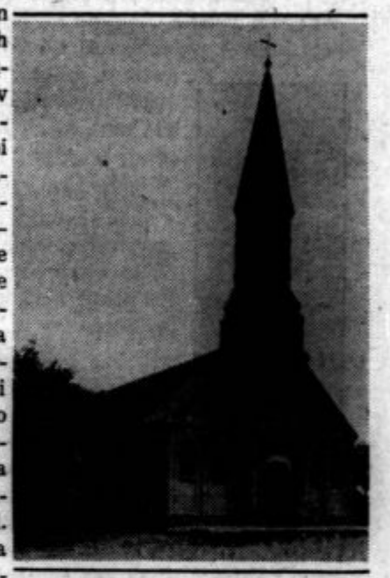

CERKEV SV. ŠTEFANA V BROCKWAY, MINN.

ROOSEVELT ZOPET NOMINIRAN

Na demokratski konvenciji, ki se je vršila pretekli teden v Chicagu, je bil ponovno nominiran za predsedniškega kandidata sedanji predsednik Roosevelt, ki bo, če bo izvoljen, nastopil svoj četrti termin. Za podpredsedniškega kandidata pa je bil nominiran senator Harry Truman iz države Missouri.

Dosedanji podpredsednik Henry Wallace, ki je tudi kandidiral, je bil poražen, ker velja za preveč liberalnega in levičarskega, kar konservativcem ni po volji.

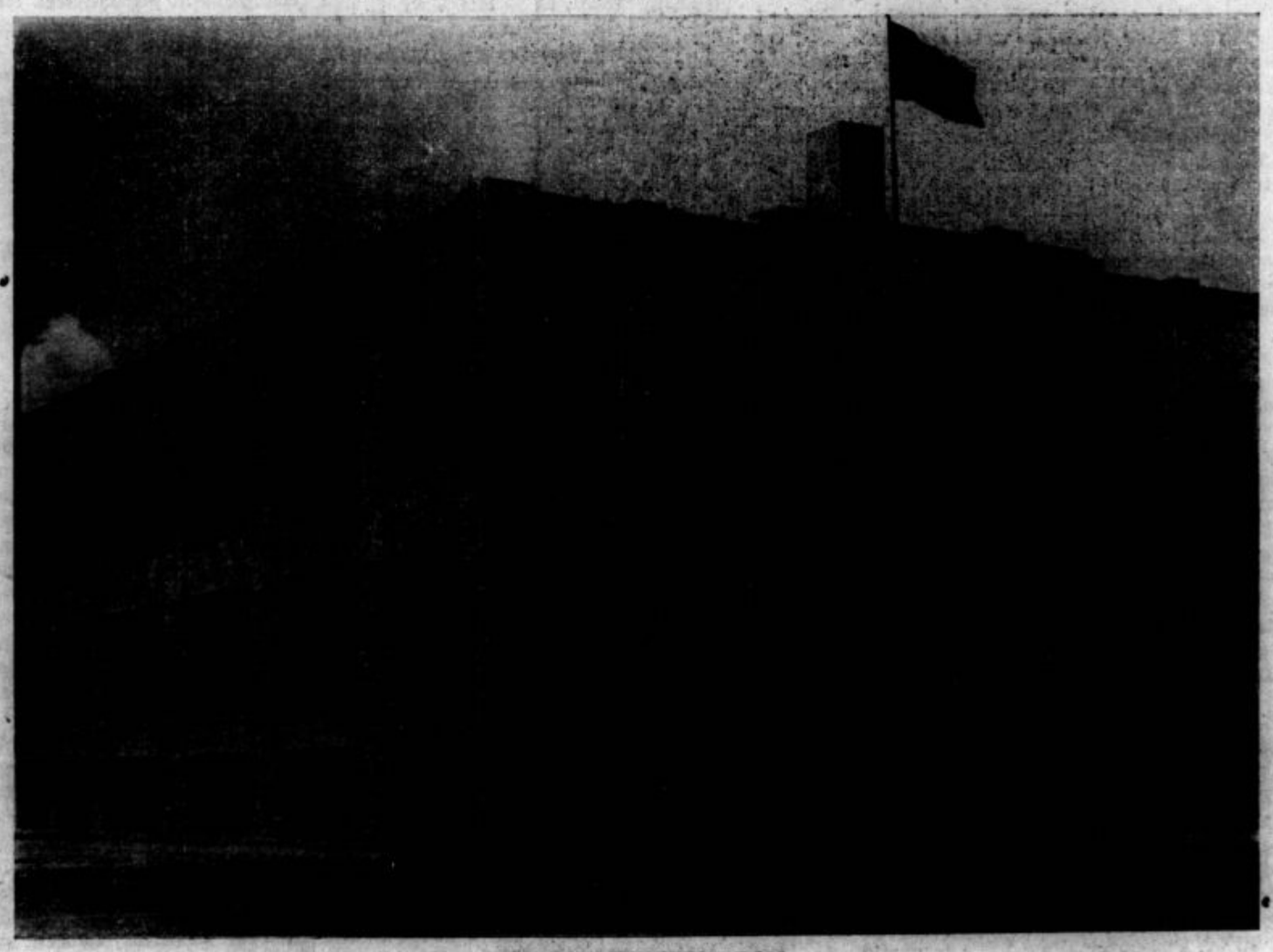

SEDANJI JEDNOTIN DOM

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

CLEVELAND 3, OHIO.

Subscription:

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Phone: HEnderson 3915

Terms of subscription:

Member Catholic Press Association.

POMEMBEN JUBILEJ NAŠE JEDNOTE

V dobi zadnji 30 let je naše Glasilo objavilo že več gradiva povodom raznih Jednotinih jubilejev; na primer za njen srebrni jubilej, potem za njeno 30- 40- in 45-letnico. Urednik tega lista ni nikdar mislil, da mu bo dana prilika izdati list, ali pisati kaj povodom zlatega jubileta naše dične Jednote, kar je izvršeno z današnjo povečano izdajo.

Na današnjih 16 straneh je precej gradiva v obeh jezikih; želeti je samo, da naj bi to izdajo prečital vsak član in članica, da bo znal obširno zgodovino prve ali najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki, naše K. S. K. Jednote.

Več podatkov iste je povzetih iz naše Jednotine Spominske knjige, namreč za dobo prvih 30 let, ostale ali druge zgodovinske podatke se je pa dostavilo.

Da, lepo bi bilo, če bi zamogli za ta redek Jednotin jubilej nuditi našemu članstvu kako lepo izdelano in sestavljeno spominsko knjigo, ki bi lahko ostala kot književna dragocenost v zgodovini naše ameriške Slovenije; toda to nam je bilo vsled vojnih razmer nemogoče izvršiti, morda se bo isto izdalo enkrat po končani vojni v naši lastni tiskarni, ali bodo pa naši znanci izdali kako knjigo ob Jednotini 75-letnici. Žal, da pisec tega članka one dobe ne bo več dočakal.

Kaj pomeni 50-letno delovanje kake podporne organizacije, so naši bratje in sestre glavni odborniki in odbornice v svojih člankih in spisih na lep način razložil, zato urednik ne bo ravno istega ponavljal, saj se 100% strinja z vsemi temi označenimi članki.

Res, da ni naša Jednota dandanes največja in najbogatejša slovenska podporna organizacija v Ameriki, v tem oziru je pač na drugem mestu. Vseeno pa je K. S. K. Jednota lahko ponosna, ker je baš ona začela orati polje slovenskega fraternalizma v tej deželi. Uverjeni smo, da bo delovala in napredovala tudi še v bodoče, ker ima v resnici zvišena načela ali principe, ki vodijo svoje članstvo samo k dobremu, namreč, da je rado vdano Bogu, svoji deželi in svojemu narodu.

Res, da tudi nikakor ne moremo tega jubileja v vojnem času s takimi občutki praznovati kakor pa v normalni dobi. Le korajžo in še malo potrpljenja! Vse kaže na to, da bo morda sedanje krvavo svetovno klanje, pred vsem pa tam v Evropi, že čez par mesecev končano, kmalu zatem pa še tudi drugod. Leto 1944 je naše jubilejno leto, zato si bomo pa dali več duška in veselja tedaj, ko bo te vojne konec.

Dal ljubi Bog, da bi se res to kmalu uresničilo!

Uredništvo.

ZLATA KNJIGA K. S. K. JEDNOTE

Še nikdar tekom zadnjih 30 let nismo s takim navdušenjem odprli naše Jednotine Zlate knjige kakor danes, ko naša draga K. S. K. Jednota obhaja svoj zelo važen zgodovinski dan povodom njenega zlatega jubileja. Pri tej priliki smo z velikim veseljem ponovno vpisali v to važno knjigo onih deset naših krajevnih društev, ki so v minuli zlatojubilejni kampanji zmagala; ista so sledeča: Št. 2, 29, 56, 108, 111, 153, 157, 163, 165 in 169. Poleg tega bomo imeli tudi čast osebno pozdraviti in videti kampanjske voditelje teh društev na Jednotini slavnosti v Jolietu prihodnjo nedeljo, 30. julija. Z izjemo društva št. 157, kjer je kampanjska zmagovalka predsednica društva, so vsi drugi zmagovalci in zmagovalke tajniki in tajnice. Slike teh zmagovalcev ali častnih gostov najdete tudi v tej izdaji.

Med temi bo gotovo najbolj ponosen zmagovalec brat Josip Ferra, tajnik društva sv. Jožefa, št. 169 v Clevelandu, O., katerega društvo je z današnjim dnem že 40-krat vpisano v to knjigo. Čast društvu in priznanje!

Tudi hrvatskemu (Brozenićevemu) društvu sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., gre pohvala, ker je dosedaj že 24-krat zabeleženo v to knjigo; zasluga zato gre v prvi vrsti ustanovniku in včlenitelju tajniku Math Brozenichu, ki bo tudi med častnimi gosti v Jolietu. Tretje najvišje mesto v Zlati Jednotini knjigi zavzema društvo sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., kjer je že dolgo vrsto let njegov tajnik naš brat John Germ, glavni predsednik Jednote.

Naša podporna mati Jednota ob tej priliki z največjim veseljem in zadovoljstvom prebira liste te knjige in vam kliče: Lepa vam hvala, ker ste tako zame delovali; le še tako naprej!

SEZNAM DRUŠTEV

40-krat: Sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O.

24-krat: Sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa.

22-krat: Sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo.

20-krat: Sv. Frančiška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., in sv. Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O.

18-krat: Sv. Neže, št. 206, South Chicago, Ill.

15-krat: Sv Jožefa, št. 2, Joliet, Ill, in sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O.

10-krat: Sv. Marije Device, št. 50, Pittsburgh, Pa.

9-krat: Sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., in sv. Jeronima, št. 153, Strabane, Pa.

8-krat: Sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo., in sv. Jožefa, št. 148, Bridgeport, Conn.

7-krat: Sv. Alojzija, št. 42, Steelton, Pa.; Marije Sedem Žalosti, št. 81, Pittsburgh, Pa.; sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., in Marija Pomoč Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis.

6-krat: Sv. Ane, št. 150, Cleveland, O.

5-krat: Sv. Vida, št. 25, Cleveland, O.; sv. Jožefa, št. 55, Crested Butte, Colo.; sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn.; Marije Čistega Spočetja, št. 104, Pueblo, Colo.; sv. Jožefa, št. 112, Barberton, O., in Kristusa Kralja, št. 226, Cleveland, O.

4-krat: Št. 45, 53, 119, 146, 156, 181 in 203.

3-krat: Št. 14, 44, 58 70, 80, 91, 103, 113, 120, 123, 127, 152, 157, 173, 174,, 187, 193, 194 219.1

2-krat: Št. 4, 5, 2, 32, 41, 46, 94, 131, 131, 139, 147, 160, 164, 166, 168, 170, 175, 179, 183, 185, 188, 190, 207, 216, 217 225, 236, 241 in 242.

1-krat: Št. 15, 30, 38, 43, 75, 78, 85, 93, 94, 98, 105, 112, 115, 132, 134, 135, 136, 143, 144, 145, 146, 161, 171, 176, 180, 191, 195, 204, 208, 211, 213, 214, 215, 218, 224, 230, 232, 237, 237, 239, 241, 243, 246, 249 in 250.

Kratki zgodovinski podatki K. S. K. Jednote

Sestavil JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Aprila meseca letošnjega leta je minulo 50 let, ko so se zbrali v Jolietu, Ill. zastopniki slovenskega naroda v Ameriki z namenom ustanoviti slovensko podporno organizacijo.

Po vsej pravici bi lahko ta sestanek imenovali "Prvi kongres" ameriških Slovencev.

Število zastopnikov zbranih na tem prvem slovenskem zborovanju ali kongresu je bilo sicer majhno—samo osem—toda bili so poslanci slovenskega naroda, ki so zastopali takrat v Ameriki živeče Slovence.

Pred 50 leti ni bilo v Ameriki zelo veliko naših ljudi in še oni, ki so bili takrat v tej deželi, so bili razkropljeni po raznih krajih širne Amerike. Živeli so med tujerodci, velika in širna Amerika jim je bila tuja. Šege in običaji so bili vse drugačni, kot pa so jih bili navajeni v rojstni domovini, Sloveniji. Vse jim je bilo novo in nepoznano. Živeli so v skrbeh, kaj bo, če jih doleti nesreča, bolezen ali kakšna druga nezgoda. Da se čimprej prilagodijo ameriškim razmeram, in da se kolikor toliko zavarujejo proti raznim neprilikam in nezgodam, so se pričeli organizirati. Kjerkoli je bilo mogoče, so pričeli ustanavljati domača slovenska društva. Ta društva so jim služila v nekako razvedrilo, zabavo in v slučaju nesreče v pomoč. Taka društva so bila ustanovljena po raznih krajih, kjerkoli se je nahajala prilična skupina naših pionirjev.

USTANOVNO ZBOROVANJE

Ko je bil leta 1893 izdan že drugi razglas za ustanovitev slovenske podporne Jednote, je bila ta ideja od vseh strani radostno pozdravljena. Sestanek za ustanovitev prve slovenske podporne organizacije je bil določen za 1. aprila, 1894. Shod se je vršil v Jurejevčičevi dvorani na North Chicago in Ohio cesti v Jolietu, Ill.

Prve konvencije ali ustanovnega shoda so se udeležili naslednji delegatje ali društveni zastopniki:

1) Za društvo sv. Martina, Chicago, Ill., Math Brunski.

2) Za društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill., Josip Stukel.

3) Za društvo Vitezi sv. Jurija, Joliet, Ill., Štefan Stanfel.

4) Za društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn., Štefan Pašič.

Za društvo sv. Družine, La Salle, Ill., John Oberstar.

6) Za društvo sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn., Ivan Pakiž.

7) Za društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill., Rev. F. S. Šušteršič.

8) Za društvo sv. Ivana Krsti-telja, Joliet, Ill., Peter Miketič.

Društvo sv. Roka, Clinton, Ind., je pooblastilo Rev. F. S. Šušteršiča, da društvo pri ustanovnem shodu zastopa.

Sledeča društva so pismeno naznanila, da bodo s sklepi ustanovnega shoda zadovoljna in da bodo pristopila k Jednoti.

Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo.

Društvo sv. Janeza Krstnika, Butte, Mont.

Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa.

Društvo sv. Jožefa, Glenshaw, Pa.

Društvo Vitezi sv. Jurija, Renovo, Pa.

Avstrijsko podporno društvo Frontenac, Kans.

Društvo Vitezi sv. Florijana, South Chicago, Ill.

Po soglasnem sklepu delegacije sta se konvencije udeležila tudi Father Buh, lastnik Amerikanskega Slovenca in Mihael Wardjan, tajnik pripravljalnega odbora.

Prvi predlog je bil za izvolitev konvenčnega predsednika in zapisnikarja. Predsednikom je bil soglasno izvoljen Rev. F. S. Šušteršič, zapisnikarjem pa Josip Stukel.

Drugi predlog je bil, kako naj bi se Jednota imenovala, Z večino glasov je bilo sklenjeno, da se imenuje Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota z okrajšavo K. S. K. J.

Zborovanje je trajalo dva dni in sicer 1. in 2. aprila. Na zborovanju navzoči so bili enega in istega mnenja, ene in iste misli. Namen vseh je bil ustanoviti slovensko Jednoto. Želja se jim je izpolnila. Prva slovenska bratska podporna organizacija KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA je bila 2. aprila, 1894 ustanovljena.

(Pripomba: Neki naš pionir iz Jolieta mi je svoječasno povedal, da je bila K. S. K. Jednota v resnici ustanovljena takoj prvi dan zborovanja ali 1. aprila. Ker je pa 1. april takozvani "April Fool's Day," zato so zborovalci določili, da se smatra ustanovni dan K. S. K. Jednote 2. aprila, 1894. Tako mi je bilo povedano. Koliko resnice je na tem, ne vem).

Na ustanovnem shodu so bila v Jednoto sprejeta naslednja društva:

Drpštvo sv. Jožefa, Joliet, Ill.

2) Društvo Vitezi sv. Jurija, Joliet, Ill.

3) Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill.

4) Društvo sv. Ivana Krstitelja, Joliet, Ill.

5) Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn.

6) Društvo sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

7) Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.

8) Društvo sv. Martina, sedaj sv. Štefana, Chicago, Ill.

9) Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa.

10) Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo.

(Pripomba in popravek: V Spominski knjigi KSKJ, izdani leta 1924 je na strani 23 označeno, da je bilo deseto društvo sprejeto v Jednoto društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa. Na podlagi zapisnika ustanovnega shoda je bilo deseto društvo sprejeto v Jednoto društvo sv. Jožefa, Pueblo, Pueblo, Colo., in ne društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa.)

Teh deset društev se smatra za ustanovna društva K. S. K. Jednote. Ob pristopu v Jednoto so ta društva štela okrog 333 članov.

Pristopnina 50 centov je bila določena za vsakega člana.

Za umrlega člana je bila določena smrtninska podpora $500 za soprogo pa $150. To je stopilo v veljavo 1. junija, 1894 in je bilo v veljavi do 4. julija, 1895.

Za vsakega umrlega člana je bil razpisan asesment po $1 na vsakega člana. Za umrlo soprogo pa je bil razpisan enakomeren asesment na vse člane in to v toliki meri, da se je krilo omenjeno vsoto $150.

Pripomba: Ženska se ni sprejemalo v Jednoto, toda če je bil član oženjen in če mu je soproga umrla, se je članu plačalo $150 podpore. In ker ženske niso bile včlanjene v Jednoti, zato se jih ni nazivalo kot članice, pač pa le kot "soproge."

Za uradno glasilo je bil izbran prvi slovenski časopis v Ameriki, "Amerikanski Slovenec," ki je izhajal na Towerju, Minn., in katerega lastnik je bil Rev. Joseph F. Buh.

V prvi odbor so bili izvoljeni sledeči glavni uradniki:

1. predsednik, Josip Stukel.
2. predsednik, Štefan Pašič.
1. tajnik, Mihael Wardjan.
2. tajnik, Ivan Pakiž.
Blagajnik, Štefan Stanfel.
Duhovni vodja, Rev. F. S. Šušteršič.
Nadzorniki: Math Brunski, John Oberstar in Peter Miketič.

Doba konvencij

Od 1894 do vštevši 1898 se je vršila konvencija vsako leto.

Od 1898 do vštevši 1908 se je vršila konvencija vsako drugo leto.

Od 1908 do vštevši 1926, se je vršila konvencija vsako tretje leto.

Od leta 1926 naprej vsako četrto leto.

V teku 50 let je bilo 12 rednih in ena izredna kanvencija.

Izredna konvencija se je vršila takoj prvo leto ali 1. julija, 1894.

Pri drugi konvenciji, ki se je vršila 1895 v Tower, Minn., je bilo določeno, da plača vsak član vsakih šest mesecev po 50 centov v stroškovni sklad. Pri dotični konvenciji je bilo tudi sklenjeno, da se bo v Jednoto sprejemalo posamezne člane. Asesment za posameznega člana je bil določen na $6 vsakih šest mesecev.

Posmrtninska zavarovalnina je bila določena, kakor sledi:

Konvencija, za člane, za soproge		
1894	$500	$150
1895	600	200
1896	800	200
1898	800	300
1900	$500 in $1,000	300
1904	za člane in članice enaka zavarovalnina $500 in $1,000.	
1914	od $250 do $1,000	
1923	od $250 do $2,000	
1938	od $250 do $5,000	

Pri konvenciji leta 1895 je bilo določeno, da se plača $200 za izgubo ene roke ali ene noge. To se je plačalo od posmrtninske zavarovalnine. Ravno tako je bilo pri tej konvenciji določeno, da se za izgubo ene roke in ene noge, za izgubo obeh rok ali obeh ali nog ali za izgubo obeh očes plača cela posmrtnina. Ko je član te vrste podporo prejel, je prenehal biti ud Jednote.

Za izplačilo posmrtnin je bil za vsak smrtni slučaj določen asesment po $1 na člana. Za upravne stroške pa je vsak član plačal po 50 centov vsakih šest mesecev.

Pri četrti konvenciji leta 1897 v Calumetu, Mich., je bil mesečni asesment določen na 50 centov, s pravico, da se sme istega podvojiti v slučaju potrebe.

Jednota je bila dne 12. januarja, 1898 v državi Illinois inkorporirana.

Pri šesti konvenciji leta 1900 vršeči se v Chicagu, Ill., je bil za člane določen sledeči asesment:

Starost zavarovalnine	$500	$1,000
Od 18. do 20. leta	.25	.50
Od 20. do 25. leta	.30	.60
Od 25. do 30. leta	.35	.70
Od 30. do 35. leta	.40	.80
Od 35. do 40. leta	.45	.90
Od 40. do 45. leta	.50	1.00

Za kritje upravnih stroškov je bilo določeno, da se razpiše posebni asesment.

Za soprogo je bilo določeno, da ostane smrtninska zavarovalnina kakor je bila, to je $300 in da se razpiše asesment po potrebi enakomerno na vse člane.

Pri tej konvenciji je bilo tudi določeno, da se za zlomljeno hrbtenico plača polovico posmrtnine. Za izgubo ene roke ali ene noge pa četrtino smrtninske zavarovalnine.

Predlog, da se dovoli ženskam ustanavljati lastna ženska društva je bil poražen. Sklenilo pa se je, da se s 1. januarjem, 1901 prične sprejemati ženske v Jednoto le kot "soproge" in ne kot članice.

Pri osmi konvenciji leta 1904 v Jolietu, Ill., je bilo sklenjeno, da se smrtninski asesment pri vsakem starostnem razredu zviša za 5 centov pri $500 in 10 centov pri $1,000 zavarovalnine.

Fiskalno leto se je navadno zaključilo 30. junija. Pri tej konvenciji se je določilo, da se fiskalno leto krajevnih društev in Jednote zaključi 30. decembra. (Fiskalno leto se je potem pričelo 1. januarja in se je zaključilo 31 .decembra, kar je še danes v navadi.)

Določilo se je tudi, da se sprejema v Jednoto kandidate moškega in žesnkega spola. S tem je bilo tudi ženskam dovoljeno ustanavljati svoja lastna ženska društva. Od tega časa naprej se je dalo ženskam pravico, da so se lahko zavarovale za enako vsoto smrtninske zavarovalnine kot je bila določena za moške člane, namreč za $500 ali $1,000. Ime "soproga" je odpadlo in ženske se je pričelo nazivati kot "članice."

Ženske so s tem dobile nekaj pravic, namreč ustanavljati so smele svoja lastna društva in zavarovale so se lahko za enako smrtninsko zavarovalnino, kot so se zavarovali člani, niso pa imele pravice poslati svoje lastne delegatinje na konvencijo. Če je hotelo biti žensko društvo pri konvenciji zastopano, je moralo tako društvo pooblasti kot delegata člana moškega društva.

Dne 4. oktobra, 1905 je sobrat Joseph Dunda nastopil službo glavnega tajnika.

Pri deveti konvenciji leta 1906 v Waukeganu, Ill., je bil sedež Jednote premeni (preseli). Predlog je bil zavržen z 51 proti 10 glasovi. Določeno je bilo, da urad Jednote ostane v Jolietu, Ill.

Pri 10. konvenciji, vršeči se v Pittsburghu, Pa., leta 1908, je bilo sklenjeno, da se smrtninski asesment pri vsakem starostnem razredu zviša za 5 centov pri $500 in 10 centov pri $1,000 zavarovalnine.

V letu 1909 se je zgradilo prvo Jednotino hišo ali dom glavnega urada, kar je povzročilo razburjenost in nezadovoljstvo med članstvom in tako dalo povod za vsestranske napade na glavni odbor. Vsled tega je sobrat Anton Nemanich, glavni predsednik Jednote sklical 11. glavno zborovanje v Jolietu, Ill., namesto v South Chicagu, kot je bilo pri prejšnji konvenciji določeno, da naj se vrši. Enajsta konvencija se je v Jolietu pričela, nadaljevala in zaključila pa se je v South Chicagu, Ill.

Pri tej konvenciji je bilo določeno prostovoljno zavarovanje proti bolezni. Članom in članicam je bilo dovoljeno, da se lahko zavaruje proti bolezni, če se kateri v ta namen želi zavarovati. Podpora je bila določena $20 na mesec. Do te bolniške podpore so bili upravičeni člani in članice, ki so bolehali več kot šest mesecev.

Določene so bile tudi razne poškodninske in operacijske podpore.

Asesment za upravne stroške je bil določen 50 centov na leto. Te vrste asesment je bil dolžan plačati vsak član in članica.

Dvanajsta redna konvencija se je vršila v avgustu, 1914, v Milwaukee, Wis.

Ta konvencija je bila za Jednoto zelo važnega pomena. Sprejeta je bila plačilna lestvica Narodnega bratskega kongresa (National Fraternal Congress Table and 4% Interest—N. F. C. 4%).

Za sprejem te lestvice je bilo oddanih 101 glas, proti pa je glasovalo 23 delegatov.

S sprejemom in uveljavo imenovane plačilne lestvice se je za Jednoto pričela nova doba. Z uveljavo te lestvice se je položila temeljna podlaga, potom katere se je Jednoto privedlo na solvetno stališče.

Pri tej konvenciji je bil tudi sprejet predlog, da Jednota prične izdajati svoje lastno glasilo. Za predlog je bilo oddanih 73 glasov, proti predlogu pa 45 glasov.

"Glasilo K. S. K. Jednote" se je pričelo tiskati v Češki narodni tiskarni, Chicago, Ill. Prva številka Glasila je izšla 13. januarja, 1915. Dne 1. decembra je pričela tiskati Glasilo tiskarna družba Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill. Od 12. decembra, 1923 naprej pa tiska Glasilo tiskovna družba "Ameriška Domovina," Cleveland, O.

Predlog za centralizacijo bolniške podpore je bil z veliko večino odklonjen. Za centralizacijo je bilo oddanih 23 glasov, proti centralizaciji pa 101 glas.

Starost kandidatov za sprejem v Jednoto je bila določena od 16. do 50. leta.

Smrtninska zavarovalnina je bila določena na $250, $500 in $1,000.

Za operacije na slepiču ali vtrganju se je določilo podporo $50.

Stroškovni asesment 10 centov mesečno je bil določen na vse člane in članice. Za kritje izplačil za operacije in poškodbe je bil določen mesečni asesment 5 centov. V slučaju, če bi poškodninski asesment 5 centov ne zadostoval za izplačilo poškodninskih in operacijskih podpor, se je koncem leta razpisal posebni asesment.

Z dnem 1. junija, 1916 se je pričelo poslovanje mladinskega oddelka.

Poslovanje z mladinskim oddelkom se je pričelo s 1,313 člani in članicami.

Mesečni asesment je znašal 15 centov mesečno. V slučaju članove smrti, se je dedičem izplačalo $100 podpore.

Z ustanovitvijo mladinskega oddelka se je pričelo pri Jednoti novo življenje. Mladinski oddelek je Jednoti doprinesel novo moč, novo, mlado življenje. Z mladinskim oddelkom se je Jednota pomladila, postala je zdrava in močna organizacija. Brez mladinskega oddelka bi bila Jednota danes le staro drevo, brez pravega življenja, brez bodočnosti. Da je Jednota danes to, kar je, da je finančno močna ter da ima lepo število članov in članic, gre v prvi vrsti zasluga mladinskemu oddelku.

Trinajsto glavno zborovanje se je vršilo avgusta meseca, 1917 v Eveleth, Minn.

Konvencije se je udeležilo 21 glavnih uradnikov in 88 delegatov.

(Dalje na 5 strani)

K. S. K. JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 13. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnega tajnika 9448.
Od ustanovitve do 31. maja, 1944 znaša skupna izplačana podpora $9,188,458
Solventnost 128.43%
Častni predsednik: FRANK OPEKA, North Chicago, Ill.

GLAVNI ODBORNIKI
Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Prvi podpredsednik: JOHN ZEFRAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSAN, 196—22nd St., N. W., Barberton, O.
Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Ely, Minn.
Peta podpredsednica: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver 16, Colo.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: MATT F. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: DR. JOS. E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

NADZORNI ODBOR
Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.
Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.
Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
Tretji nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O.
Četrta nadzornica: MARY HOCHEVAR, 21241 Miles Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR
Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARICH, 300 Ruby St., Joliet, Ill.
Drugi odbornik: MARTIN SHUKLE, 811 Avenue "A," Eveleth, Minn.
Tretji odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.
Četrti odbornik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR
Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117—5th St., S. W., Chisholm, Minn.
Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
Četrti porotnik: JOHN TERSELICH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Peti porotnik: JOHN BEVEC, Alexander Ave., Strabane, Pa.
Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA
IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O

VODJA ATLETIKE
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKE AKTIVNOSTI
JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

KRATKI ZGODOVINSKI PODATKI KSKJ

(Nadaljevanje s 4 strani)

Ob času konvencije je znašalo Jednotino premoženje nekaj pol milijona dolarjev.

Sprejet je bil predlog, da se članstvo razdeli v dva razreda, namreč v razred "A" in razred "B." To je bilo napravljeno iz razloga, da se je postavilo članstvo razreda "B" na solventno stališče.

Priporočilo, da se prizna članicam enakopravnost, je bilo odklonjeno.

Urednik Glasila je bil prištet med člane glavnega odbora.

Pri tej konvenciji je bilo tudi določeno, da člani na potnih listih v stari domovini lahko ostanejo člani Jednote do smrti, pod pogojem, da redno plačujejo mesečne asesmente.

Sklenjeno je tudi bilo, da se stroškovni ali upravni asesment zviša za 5 centov mesečno. S tem je znašal mesečni asesment za kritje upravnih stroškov 15 centov za vsakega člana in članico. Iz tega sklada se je vzdrževalo tudi Jednotino Glasilo.

Istotako je bil zvišan poškodninski asesment za 5 centov mesečno.

Vsled splošne bolniške centralizacije je bila burna debata. Določilo se je, da se vpelje prostovoljno bolniško centralizacijo. Sklenilo se je, da se s poslovanjem lahko prične, kakor hitro se priglasi zadostno število društev, kojih skupno število mora znašati najmanj 500 članov in članic.

Prijavilo se je 17 društev, kojih skupno število članov in članic je znašalo 729. Prej pa, ko se je v resnici s poslovanjem bolniškega oddelka pričelo, je nekaj društev izstopilo, nakar se je število članov in članic znižalo na 550.

Glavni odbor je pri svoji seji 18. januarja, 1918 določil, da če se skrči število članov in članic centralnega bolniškega oddelka pod 500, se s poslovanjem preneha.

Razpisan je bil prvi asesment z mesecem januarjem, 1918. Takoj po razpisu asesmenta se je število članov in članic znižalo na 437. Na podlagi sklepa glavnega odbora se je nato s poslovanjem bolniškega oddelka začasno prenehalo.

Za operacijo se je določilo nadaljne podpore.

Sklenjeno je bilo, da se dedičem za v prvi svetovni vojni umrlimi člani-vojaki plača le polovično posmrtninske zavarovalnine, za katero je bil član-vojak zavarovan.

Leto 1919 je bilo za K. S. K. Jednoto važno in zelo resno leto.

Takratni glavni predsednik, Paul Schneller, je priporočal takozvani "Reinsurance" ali bolje rečeno priporočal je, da se članstvo Jednote zavaruje pri "American Bankers Life Insurance Company." Poudarjal je, da edinole "Reinsurance" zamore Jednoto obvarovati propada.

V ta namen je bila 5. maja, 1919 sklicana posebna seja glavnega odbora. Pri tej seji se je na dolgo in široko o "Reinšurnacu" razpravljalo.

Večina glavnega odbora je bila mnenja, da glavni odbor sam te zadeve rešiti ne more. Sklenjeno je bilo, da se cela zadeva pojasni in da članstvu potom splošnega glasovanja v odločitev.

Predsednik Schneller ni bil s sklepom glavnega odbora zadovoljen, nakar je izjavil, da če članstvo resolucije za "Reinšurance" potom splošnega glasovanja ne odobri, da resignira kot predsednik Jednote, in da naj glavni odbor pri svoji seji julija meseca, 1919 o njegovi resignaciji razpravlja.

Glasovanje o resoluciji "Reinšurance" je bilo zaključeno 1. julija, 1919. Rezultat splošnega glasovanja je pokazal, da je za resolucijo glasovalo 281 članov in članic, proti resoluciji pa je bilo oddanih 3,446 glasov.

Ker je članstvo zadevo tikajočo se "Reinsurance" z ogromno večino zavrglo, zato je glavni odbor pri svoji seji 24. julija, 1919 razpravljal o resignaciji predsednika Schneller-ja. Z desetimi proti petimi glasovi je glavni odbor določil, da se resignacijo predsednika Paul Schnellerja sprejme in odobri.

Ko je bilo mesto glavnega predsednika izpraznjeno, se je onočasno prvi podpredsednik, Josip Sitar, mudil po opravkih v stari domovini. Iz tega razloga je glavni odbor pooblastil drugega podpredsednika, Matt Jermana, da vodi in oskrbuje posle glavnega predsednika in na izpraznjeno mesto drugega podpredsednika je glavni predsednik imenoval Frank Opeka iz North Chicago, Ill.

Istočasno je bilo izpraznjeno tudi mesto pomožnega tajnika, na katero mesto imenuje glavni predsednik John Dečmana iz Forest City, Pa.

14. glavno zborovanje se je vršilo v Jednotini dvorani, 1004 North Chicago Street, Joliet, Illinos.

Pričetek zborovanja 16. avgusta 1920. Pri tem zborovanju je bilo prisotnih 20 glavnih uradnikov in 89 delegatov.

Ob času 14. konvencije je štela Jednota 12,017 članov in članic v oddelku odraslih in 5,577 članov in članic v mladinskem oddelku.

Te konvencije se je tudi udeležil kot gost Rt. Rev. Msgr. Jos. F. Buh.

Med delegati je bil navzoč tudi Very Rev. Matija Šavs, eden izmed prvoboriteljev za ustanovitev Jednote. Prečastiti gospod dekan Šavs je umrl 18. maja letošnjega leta. Z njim je legel k počitku zadnji soustanovitelj K. S. K. Jednote.

Pri osmi seji, dne 18. avgusta 1920, je bila sprejeta ženska enakopravnost.

Pri tej konvenciji je bil končno sprejet predlog za uvedbo prostovoljne centralizacije bolniške podpore.

Določeno je bilo, da se preseli upravništvo in uredništvo Glasila iz Chicaga v glavni urad Jednote, Joliet, Illinois.

S 1. januarjem 1921 se je razklasificiralo članstvo razreda "A" in to na podlagi starosti, kolikor je bil kateri star 1. januarja 1915. Razklasificiranje članstva se je izvršilo iz razloga, da se je na ta način tudi članstvo razreda "A" postavilo na solventno stališče.

Z unijem mesecem 1921 se je pričelo izdajati "Angelček," glasilo mladinskega oddelka. Urednik "Angelčka" je bil Rev. Francis J. Ažbe, onočasni župnik fare Matere Božje, Waukegan, Illinois.

15. glavno zborovanje se je vršilo v Clevelandu, Ohio.

Pričetek zborovanja 20. avgusta 1923. Navzočih je bilo 20 glavnih uradnikov in 177 delegatov in delegatinj.

Pri tej konvenciji so bila ženska društva prvikrat po svojih lastnih delegatinjah zastopana.

Dne 30. junija 1923 je znašalo Jednotino imetje $1,104,042.35. Od te svote je pripadalo oddelku odraslih $1,073,909.42, mladinskemu oddelku pa $30,132.93.

Ob zaključku leta 1922 je znašala solventnost oddelka za odrasle 100.36%, za mladinski oddelek pa 122.43%.

Skupno število članov in članic obeh oddelkov je znašalo 20,902.

Uveljavilo se je dva nadaljna zavarovalninska razreda, namreč, $1,500 in $2,000.

Določeno je bilo, da se preneha z izdajanjem "Angelčka" ter da se v Glasilu odmeri dve strani za priobčevanje gradiva za mladino.

Urad društvenega zastopnika je bil opuščen z določilom, da posle zastopnika (delegata)opravlja društveni tajnik (ica).

Operacijske podpore so bile določene od $50 do $100.

Asesment za poškodninske in operacijske podpore je bil zvišan od 5c na 8c.

Sprejet je bil predlog za uveljavo 20 letne zavarovalnine. Kot smrtninski asesment za to vrsto zavarovalnine se določi plačilno lestvico "American Experience Table 4%."

Mrs. Marie Prisland, Sheboygan, Wis., izvoljena v glavni odbor (III. podpredsednica). To je bila prva članica, ki je bila izvoljena v glavni odbor.

16. glavno zborovanje se je vršilo med 16. in 21. avg. leta 1926 v Pittsburghu, Pa.

Navzočih je bilo 20 glavnih odbornikov, 122 delegatov in 42 delegatinj. Število skupnih zastopnikov 184.

Koncem junija meseca leta 1926 je znašalo Jednotino imetje $1,588,501.50. Od te svote je pripadalo oddelku odraslih $1,533,509.68, mladinskemu oddelku pa $54,991.82. Skupno število članov in članic obeh oddelkov 30,006.

Predlog za splošno centralizacijo bolniške podpore propadel. Za predlog je bilo oddanih 71, proti predlogu pa 110 glasov.

Predlog za premembo Jednotinega imena poražen z 93 proti 89 glasovi.

Sklenjeno, da se v bodoče vrše konvencije vsaka štiri leta.

Opustilo se je odbor za pravila. Na prostor odbora za pravila se je postavilo finančni odbor 5 članov.

Določeno je bilo, da naj bo v bodoče glavni blagajnik stalno nastavljen v glavnem uradu.

Poškodninski asesment zvišan od 8c na 13c.

17. glavno zborovanje se je vršilo v Waukeganu, Illinois, v času od 18. do 26. avgusta 1930. Navzočih je bilo 20 gl. odbornikov in 204 delegatov in delegatinj.

Koncem junija 1930 je znašalo premoženje oddelka odraslih $2,348,940.11, mladinskega oddelka pa $96,716.93. Skupno imetje obeh oddelkov $2,445,657.04.

V oddelku odraslih je bilo 22,982 članov in članic, v mladinskem pa 11,805. — Skupaj 34,787.

Pri tej konvenciji je bilo določeno, da se uveljavi novi načrt zavarovalnine za člane katerega se člani in članice mladinskega oddelka lahko zavarujejo do $1000.

Sklenjeno je bilo dalje, da člani mladinskega oddelka ob dopolnitvi 16 letne starosti lahko prestopijo v oddelek odraslih za $500 posmrtninske zavarovalnine in za $1.00 dnevne bolniške podpore brez zdravniške preiskave.

Uveljavilo se je sklad za izredne podpore. Iz tega sklada se je pričelo plačevati asesment za nad 70 let stare člane in članice.

18. glavno zborovanje se je vršilo od 20. do 25. avgusta 1934, v Indianapolis, Indiana.

Pri tej konvenciji je bilo navzočih 20 glavnih uradnikov in 204 delegatov in delegatinj.

To je bila prva konvencija, pri kateri se je pričelo zborovati potom konvenčnih odborov ali odsekov.

Koncem junija meseca 1934 je znašalo Jednotino premoženje $3,318,298.73. Število članov in članic obeh oddelkov je bilo 35,093.

Sprejeta je bila predloga, da se upelje pri Jednoti 20-letne dohodninske certifikate (Twenty Year Retirement Certificates).

Ravno tako je bilo sprejeto priporočilo, da se določi za certifikate načrtov "A" in "B" denarno in posojilno vrednost za člane in članice v starosti nad 60 let.

Sklenilo se je ,da se s 1. januarjem 1935 preneha izdajati zavarovalninske certifikate načrta "B."

To je bila najkrajša konvencija K. S. K. Jednote. Vse konvenčno delo je bilo izvršeno v teku petih dni.

Pri tej konvenciji je bilo vseh 20 glavnih odbornikov ponovno izvoljenih. To je bil prvi slučaj v zgodovini Jednote, da je bil ves glavni odbor ponovno izvoljen.

Za oddelek odraslih se je z dnem 1. avgusta 1935 uveljavilo certifikate načrta 'G'" 60 letne ustanovne (Endowment) zavarovalnine.

Ravno tako se je z dnem 1. oktobra 1936 uveljavilo za mladinski oddelek certifikate načrta "F-JD" 20 letne (Endowment) zavarovalnine.

Zadeva novega glavnega urada je bila članstvu potom splošnega glasovanja v odločitev predložena. Glasovanje se je vršilo med 11. oktobrom in 9. decembrom 1937. Za nov glavni urad je glasovalo 5,531 članov in članic, proti pa 1,037.

Ker se je pretežna večina članstva izrekla za novi glavni urad, je nato glavni predsednik Frank Opeka imenoval posebni stavbinski odbor, ki je imel nalogo z arhitektom pripraviti potrebne načrte, nakar se je razpisalo ponudbe za graditev novega urada.

V stavbinskem odboru so bili: Glavni predsednik, Frank Opeka, glavni tajnik, Josip Zalar, glavni blagajnik, Louis Zeleznikar, duhovni vodja, Rev. John Plevnik, predsednik nadzornega odbora, George J. Brince in član finančnega odbora, Frank J. Gospodarič.

Arhitekt je bil Chas. L. Wallace, Joliet, Illinois.

Graditev novega urada je bila poverjena članu Jednote, Mr. Frank Verhovec-u iz Elmhurst, Illinois.

Vogelni kamen novega urada se je ob veliki udeležbi blagoslovilo 3. julija 1938.

Selitev iz starega v novi urad se je pričela na dan Jednotine obletnice, dne 2. aprila 1939.

Nova plačilna lestvica "American Experience 3½%" stopila v veljavo 1. januarja 1938.

19. konvencija se je vršila v času od 15. do 20. avgusta leta 1938 v Eveleth, Minnesota. — To je bila ena izmed najlepših konvencij v zgodovini Jednote.

Delegacija je štela 24 glavnih odbornikov in 224 delegatov in delegatinj. Izmed delegatov je bilo 149 moških in 75 delegatinj.

Po uradniških mestih krajevnih društev je bilo pri tej konvenciji navzočih 48 predsednikov in predsednic, 79 tajnikov in tajnic in 20 blagajnikov in blagajničark.

Dne 30. junija 1938 je znašalo Jednotino imetje obeh oddelkov $4,349,043.15. Istočasno je Jednota štela 35,419 članov in članic; izmed teh jih je spadalo v oddelek odraslih 24,863, v mladinski oddelek pa 10,556.

Določilo se je, da se članstvo lahko zavaruje za najnižjo vsoto $250 in najvišjo vsoto $5000 posmrtninske zavarovalnine.

Sklenjeno je bilo tudi, da se sprejema v Jednoto kandidate do starosti 60 let.

Dne 1. januarja 1938 se je za članstvo oddelka odraslih uveljavilo zavarovalninske certifikate naslednjih načrtov:

"DD" Celoživljenski certifikati (Ordinary Life).

"CC" Certifikati 20 letne zavarovalnine (Twenty Payment Life).

"FF" Certifikati 20 letne ustanovne pokojnine (Twenty Year Endowment).

"GG" Certifikati 60 letne ustanovne pokojnine (Endowment at Sixty).

"EE" Certifikati 70 letne ustanovne pokojnine (Endowment at Seventy).

Za mladinski oddelek so bili uveljavljeni certifikati sledečih načrtov:

"AA-JD" Navadni certifikati do starosti 16 let (Term to age 16). Uveljavljeni 1. julija 1939.

"BB-JD" Navadni certifikati do starosti 18 let (Term to age 18). Uveljavljeni 1. julija 1939.

"CC-JD" Dvajset letni certifikati (Twenty Payment Life). Stopili v veljavo 1. maja 1939.

"FF-JD" Certifikati Dvajsetletne ustanovne pokojnine (Twenty Year Endowment). Uveljavljeni 1. januarja 1939.

20. glavno zborovanje se je vršilo med časom od 17. do 22. avgusta 1942. Konvencija se je vršila v šolski dvorani fare sv. Štefana, Chicago, Illinois.

Tega zborovanja se je udeležilo 260 zborovalcev in zborovalk. Med temi je bilo 25 članov in članic glavnega odbora, 150 deelgatov in 85 delegatinj.

Pri tej konvenciji je bil potrjen sklep glavnega odbora, da se za v vojni padlimi člani (icam), plača dedičem celo vsoto zavarovalnine, za katero je bil član-vojak zavarovan. V ta namen se je ustanovilo takozvani "patriotični" sklad, v katerega plača vsak član in članica po 10c mesečno. Člani in članice v vojaški službi so tega asesmenta prosti.

Ob petdesetletnici, dne 2. aprila 1944, je znašalo Jedno-

(Delje na 8 strani)

NAŠI ČASTNI GOSTJE

JOHN BOLES,
tajnik društva št. 153, Canonsburg, Pa.

MICHAEL ŠETINA,
tajnik društva št. 29, Joliet, Ill.

MRS. AGNES GERGISCH,
Predsednica društva št. 157, Sheboygan, Wis.

JOHN VIDMAR,
tajnik društva št. 2, Joliet, Ill

JOSEPH FERRA,
tajnik društva št. 169, Cleveland, O.

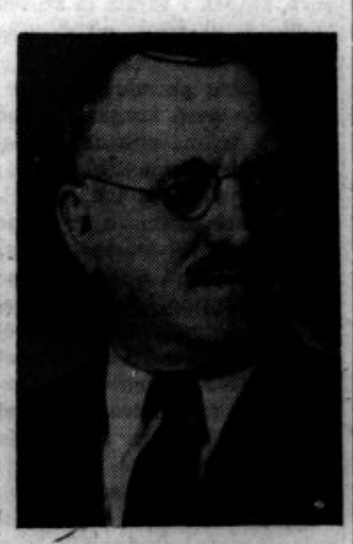

MATT BROZENICH,
tajnik društva št. 163, Pittsburgh, Pa.

MRS. MARY PETRICH,
tajnica društva št. 165, West Allis, Wis.

ANTON KAPLAN,
tajnik društva št. 56, Leadville, Colo.

MRS. MARY COHIL,
tajnica društva št. 168, Joliet, Ill.

MRS. FRANCES SMRDEL,
tajnica društva št. 111, Barberton, O.

ZA DOMOVINO PADLI JEDNOTINI ČLANI

V prvi svetovni vojni leta 1917—1918

1.—Matthew Duller, član društva št. 78
2.—Frank Intihar, član društva št. 161
3.—John Mustar, član društva št. 161
4.—Alojz Verbiščar, član društva št. 1
5.—Josip Kuhar, član društva št. 25

V sedanji svetovni vojni

1.—William Loushin, član društva št. 72
2.—Joseph Ivanetich, član društva št. 53
3.—Paul Ivanetich, član društva št. 53
4.—Paul Kastelic, član društva št. 42
5.—Anthony Pristavec, član društva št. 12
6.—John Malover, član društva št. 21
7.—Peter J. Rosandich, član društva št. 131
8.—Joseph Ursich, član društva št. 2
9.—Thomas Pavlinich, Jr., član društva št. 145
10.—William Janezich, član društva št. 41
11.—Martin Govednik, član društva št. 2
12.—Louis F. Verchek, član društva št. 153
13.—Joseph P. Stark, član društva št. 236
14.—Edward Bokal, član društva št. 77
15.—Victor Kolenc, član društva št. 56
16.—Ludwig Kochevar, član društva št. 7
17.—Stanley P. Koshak, član društva št. 25
18.—Steve Mikan, član društva št. 64
19.—Edward Stanfel, član društva št. 30
20.—Frank Stopar, član društva št. 63
21.—Bernard Barbic, član društva št. 8
22.—Joseph A. Gorenc, član društva št. 250
23.—Michael Protulipac, član društva št. 64
24.—Andrew Merzlak, član društva št. 2
25.—Frank Peterlin, član društva št. 59
26.—Frank Mesojedec, član društva št. 4
27.—Rudolf Japel, član društva št. 79
28.—Joseph Volk, član društva št. 61
29.—John Starr, član društva št. 7
30.—Louis Ph. Perko, član društva št. 55

Prvič na konvenciji KSKJ

Napisal urednik Ivan Zupan

Društveni tajnik v zadregi

Leta 1908 sem živel v Brooklynu, N. Y., že peto leto po mojem prihodu v to našo obljubljeno deželo. Istočasno sem bil tajnik društva sv. Jožefa, št. 57 KSKJ ondi. To društvo je tedaj lepo napredovalo, saj smo ga šteli za največjega izmed tedanjih slovenskih društev v Greater New Yorku, pa tudi največ denarja je imelo na banki. S takim društvom bi bilo veselje delati, če bi ne bilo neke velike zapreke. Uradnega poslovanja od strani državnega oddelka še nismo imeli, kakor tudi ne nobeno drugo društvo. Med vsemi državami je bila namreč država New York najbolj stroga.

Istega leta se je vršila deseta konvencija KSKJ v Pittsburghu, Pa. Naše društvo je

Ivan Zupan:

Našim padlim članom-vojakom v spomin

Ko trombe glas za bojni klic
se čul je domovine,
mogočen ko naš Sam je stric
pozival svoje sine
da krepko stopijo na plan
za čast, svobodo zlato,
prišel za Vas je tudi dan,
v armado šli ste znato.
Pogumno z doma ste odšli,
slovo od vseh jemali. —
Če tudi treba svojo kri
za nas bi v boju dali;
za varnost našo in sveta,
za zvezdnato zastavo,
da naj v bodoče še vihra,
deželi veča slava.
Sledili reku ste i Vi
Rimljanov že pred leti:
Za domovino dati kri—
in sladko je umreti!—
Kje Vaš je grob bi jaz rad
znal,
na njem pa križ leseni?—
Morda Vas krije morja val?—
Kdo bi povedal meni?
Tja h grobu rad bi stopil sam,
poljubil križ v objemu,
položil venec nanj bi tam
vanj vrezal črke k temu:
R. I. P.
VEČNA VAM SLAVA!

na julijski seji določilo, da ne pošlje delegata, kar bi preveč veljalo za vožnjo in dnevnice delegata. Par dni po seji sem pa dobil od državnega zavarovalninskega departmenta v Albany, N. Y. uraden poziv in opomin, da naše društvo ne sme več poslovati, oziroma vršiti sej, ker nimamo od države dovoljenja. Zagrozilo se mi je kot tajniku, da bom padvržen kazni $500 denarne globe, ali eno leto zapora, če ne bom vpošteval tega uradnega svarila.

Kaj hujšega si morete misliti še od neskušenega društvenega tajnika-priseljenca. Moja, sedaj že blagopokojna soproga je začela glasno jokati, ko je zvedela za vsebino tega usodnega pisma iz Albany. Na vso moč me je silila, da naj pustim vse skupaj, tajništvo in društvo, samo da me ne bodo zaprli. Kdo bo pa skrbel zanjo in dva mlada otroka? Potolažil sem jo končno, češ, da bo vse na konvenciji KSKJ meseca oktobra rešeno, ali da bo Jednota društvu izposlovala zahtevano poslovnico.

Res, isti čas sem bil v resnici zelo razburjen, da še spati nisem mogel. Kaj storiti v tej zadregi? Tudi žena mi je svetovala, da naj skličem posebno sejo glede pošiljatve delegata na konvencijo v Pittsburgh, Pa. Istočasno smo zbotovala, da naj se skliče poseb-Vogriča na Hamburg Ave. Dvorana je bila svojevrstna, da se je isto za časa seje lahko med gostilniškim prostorom s posebno steno zaprlo, poleg je bilo pa kegljišče, kar nam je delalo dosti šundra med zborovanjem.

Na tej izredni seji sem odbornikom in članstvu razložil ves položaj glede poslovanja društva; ni nam kazalo torej drugega, kakor poslati delegata v Pittsburgh, Pa., ki naj delegacijo naprosi za rešitev iz te naše stiske. Za delegata sem bil izvoljen jaz, seboj sem tudi nesel iz Albany one usodne listine.

Na vlaku

Prišel je dan odhoda na konvencijo, na soboto, 3. oktobra, 1908. Josip Rems, izvoljeni delegat dr. sv. Frančiška v New Yorku, se je odpeljal v Pittsburgh že en dan preje. To je bilo moje prvo potovanje izven New Yorka v kako drugo državo po železnici. Vozil sem se po Pennsylvania progi zvečer in vzel spalni voz. Tu se mi je pripetila smola, katere nikdar ne pozabim. Zvečer, ko se vležem k počitku v gornjo posteljo, bi bil rad zaspal, toda električne svetilke nad glavo nisem znal ugasniti. Skušal sem na vse načine, toda vse zaman! Končno mi je padlo v glavo, da bo morda prav, če žarnico pokrijem s kom—? Z črno volneno nogavico. Sklenjeno, storjeno! Čez malo časa me prebudi iz spanja čuden smrad in dim, kajti nogavica na žarnici je začela tleti. Ves razburjen sem jo naglo potegnil z žarnice in začel z rokami gasiti vneti del iste; pri tem sem se pa tudi prav dobro opekel. Najbolj sem se bal, kaj bodo moji sopotniki rekli in naredili, če zvedo, da v moji postelji gori? K sreči se je dim kmalu razkadil in prepih ga je kmalu razgnal pri nekem odprtem oknu; tako je bila domovina rešena!

Vsled tega dogodka in razburjenja, največ pa vsled one še vedno žareče luči, nisem mogel vso pot do Pittsburgha zaspati.

V Pittsburghu

V Pittsburghu me je na postaji pričakoval moj stari znanec Nace Podvasnik, pri katerem sem tudi stanoval. Njegovo soprogo sem poznal še iz starega kraja, ko je živela v Trebnjem, jaz sem bil pa tedaj za pričo pri poroki njene sestre z mojim prijateljem Ivanom Vajevcem, železniškim uradnikom.

Seveda smo se pri Podvasnikovih dobro imeli. Vsega dovolj za grlo in želodec. Tedaj je prišel v Pittsburgh na konvencijo kot gost tudi onočasni župnik iz Bridgeville, Pa., Father Josip Zalokar. Spala sva skupaj v eni postelji in kramljala pozno v noč, pa ne v govoru, ampak v verzih in zraven kadila dolge znane pittsburške viržinke.

Konvenčna parada v cerkev

Parada pred konvencijo ono nedeljo je bila sijajna. Korakali smo po znani Butler cesti; na čelu parade je jahal na čilem vrancu znani rojak Ignac Glatch, vrhovni maršal. Tedaj je bilo v cerkvi blagoslovljeno prvo Jednotino bandero, katero je izdelal pokojni akademični slikar John Gosar, delegat društva Novi Dom v Newarku, N. J.; to društvo danes več ne obstoja. Botra zastave je bila njegova hčerka.

Vodstvo konvencije

Deseto Konvencijo je vodil tedanji glavni predsednik John Sterbentz, še vedno živeč v Calumetu, Mich., in že v visoki starosti. Izvoljen ni bil več, ker se je zavzemal, da bi Jednota sprejela neko plačilno lestvico, da bi sčasoma postali solventni. Njegov tekmec ga je porazil, trdeč, da iste še ni treba.

Na banketu

Neki večer se je vršil v resnici sijajen banket delegatom v počast v neki menda nemški dvorani. Bilo vam je kurje pečenke na izbero in vseh drugih dobrih jedil. Piva je dobil pripravljalni odbor 20 sodčkov zastonj od pivovarne, kjer je bil uslužben kot pivovar naš že pokojni sobrat John Mravintz. Kot častен gost se je banketa udeležil tudi tedanji avstrijski konzul v Kanadi, baron Schwegel, naš rojak, rodom iz Gorenjske. Govoril je zelo navdušeno glede vseslovanstva in je malo "švrknil" čez črnožolto Avstrijo. Vsi smo mu ploskali; toda baron Schwegel je moral zato trpeti, ker je bil kmalu zatem odpoklican s svoje službe. O njegovem govoru so menda zvedeli visoki gospodje na Dunaju.

Družabni sestanek delegatov

Neki večer je bilo povabljenih kakih 30 delegatov in nekaj glavnih odbornikov na družabni sestanek v hotelu Berlin na Butler cesti. Precej dolga miza nas je bilo skupaj, kjer smo se dobro imeli. Čemu pa tudi ne? Najboljše importirano vino, najboljše žganje in celo šampanjec se je nosilo na mizo poleg okusnega prigrizka. Način plačevanja je bil pa ta, da je prišla na vsakega navzočega vrsta, da enkrat "treta," in seveda tudi plača. Kaj mislite, koliko je znašal račun za tretanje vseh? Nič manj in ne več kot deset dolarjev! Gospodar je bil naše družbe silno vesel; zato je pozval celo svojo hčer, da nam je pela in igrala na klavirju. Čemu pa tudi ne, saj je isto noč, menda do polnoči stržil gotovih $300. Tudi moj zadnji desetak je romal v njegov žep. Poleg mene je sedel neki delegat, ki bi bil najraje odšel že spočetka domov, bal se je namreč velikih stroškov tretanja, ker ni imel dovolj denarja pri sebi. Namignil mi je končno po strani, da naj mu posodim nekaj drobiža, da je tudi on lahko vse tretal, kar sem izvršil, dasiravno težko.

Tako je bilo na moji konvenciji KSKJ, katere nikdar ne pozabim, kajti prišel sem domov s popolnoma suhim žepom.

Društva v New Yorku so kmalu zatem začela zopet poslovati, ko jim je Jednota to izposlovala.

CERKEV SV. JOŽEFA V JOLIETU, ILL.

NAŠ "VEČNI POPOTNIK"

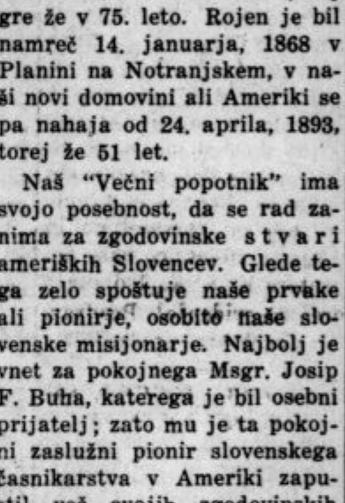

Matija Pogorelc

V Ameriki imamo tudi slovenskega legendarnega Ahasverja, ali "Večnega popotnika," to je naša vrla korenina iz Notranjske,—brat Matija Pogorelc, sedaj član društva Friderik Baraga, št. 93 v Chisholmu, Minn.

Ta častен naslov si je naš Matija pridobil, ker je tekom dolge dobe že večkrat prepotoval vse slovenske naselbine širom Amerike, ko je sprva prodajal domača zdravila in knjige, pozneje pa zlatnino; zdaj se nahaja v zasluženem pokoju in živi v Duluthu, Minn., vendar ni več tako zdrav, saj gre že v 75. leto. Rojen je bil namreč 14. januarja, 1868 v Planini na Notranjskem, v naši novi domovini ali Ameriki se pa nahaja od 24. aprila, 1893, torej že 51 let.

Naš "Večni popotnik" ima svojo posebnost, da se rad zanima za zgodovinske stvari ameriških Slovencev. Glede tega zelo spoštuje naše prvake ali pionirje, osobito naše slovenske misijonarje. Najbolj je vnet za pokojnega Msgr. Josip F. Buha, katerega je bil osebni prijatelj; zato mu je ta pokojni zaslužni pionir slovenskega časnikarstva v Ameriki zapustil več svojih zgodovinskih stvari, ter mu iste izročil s svojo pismeno izjavo. Žal mu je le, ker se je mnogo važnih zgodovinskih stvari iz življenja naših prvakov-misijonarjev na Elyju nepremišljeno ali pa baje nalašč zavrglo.

Brat Pogorelc je izposloval pri duluthski škofiji za ustanovitev Father Buhovega muzeja v Scholastica dekliškem kolegiju blizu Duluthu. Dalje je tudi zbral in poslal Narodnemu muzeju v Cleveland, O., največ stvari, ki so važnega pomena v zgodovini našega slovenskega naroda, zato je bil imenovan za prvega častnega člana tega muzeja.

Ker ima naš Matija čas, kaj rad piše v razne naše slovenske liste; pod svojim posebnim nadpisom "S pota;" tako je tudi tekom zadnjih 30 let že marsikaj napisal za naše Glasilo. Posebno smo mu hvaležni, ker nam je leta 1924 poslal mnogo važnega gradiva iz svoje zbirke za izdajo Jednotine Spominske knjige; tudi za današnjo jubilejno izdajo nam je nekaj prispeval; hvala mu!

Ob 50-letnici KSK Jednote je bil tudi on uradno povabljen na slavnost v Joliet. Morda ga bomo tam videli?

Uredništvo želi našemu "Večnemu popotniku" pri tej priliki, da bi še več let vršil svoje lepo in za narod važno delo.

NAŠIM POKOJNIM ČLANOM V SPOMIN

Povodom Jednotine 50 letnice spominjajmo se v goreči molitvi tudi vseh naših pokojnih bratov in sester, ki so zli že pred nami v večnost. Naj veljajo vsakemu posebej v spomin sledeče kitice naše Jednotine žalostinke kakor na dan pogreba:

Blagor Ti, ker že počivaš,
iz doline solz hitiš;
v grobu smrtne sanje snivaš,
v spravi z Bogom mirno spiš.

Ti prestal si že težave,
hrupni svet in ves nemir. —
Hiti brat, le tja v višave,
kjer je prave sreče vir.

* * *

"Z Bogom, dragi vi ostali
bratje, sestre, znanci vsi;
naj slovo vas to ne žali . . .
Z Bogom vsi sorodniki!

Član sem družbe in Jednote
zdaj nebeške skupne le —
Oj, skrbite za sirote,
da bom molil tam za vse!"

—I. Z.

Ponos Slovencev je banka

Cleveland, O.—Sistem te dežele, kakor sploh po celem svetu—je denar. Ta je posredovalec za vse, z njim kupujemo in zanj prodajamo. Društva in organizacije se bavijo samo z denarjem opravljajo svoje obligacije. Ni čudno, če kdo reče: "Denar, sveta vladar!" Najvišji trgovski zavodi so banke. Te so nosilec vsega ameriškega bogastva; radi tega so pa prave trgovske banke redke med nami Slovenci.

Težko je začeti tako podjetje radi strogosti od strani vlade in države. Vemo pa to, da kar je težje dobiti, da to tudi več velja. Zato smo v Clevelandu kar nekako ponosni, da smo solastniki banke, ki se bliža že petemu milijonu imetja in obstoja že 24 let. Depresija jo je zrahljala ,toda naš rojak se ne uda, če pade, pa zopet vstane za skušnje bogatejši in potem nadaljuje. Po depresiji je reorganiozirana banka od kraja ali znova začela. Danes lahko čitate tudi na osmi strani račune od 1. julija, kako je njena financa.

Banka ima devet direktorjev in 25 svetovalcev. Ima nad 900 delničarjev, ter je deljena v dva lokala. Glavno banko imenujemo ono, na 6131 St. Clair Ave., podružnica pa, ki je v svojem lastnem krasnem nedavno kupljenem poslopju se pa nahaja v takozvanem Collinwoodu na 15519 Waterloo Rd.

Obe banke so zelo zaposlene in posojujejo na razne načine: Na vknjižbe, kakor tudi na osebne lastnine. Razen enega, ki je izvedenec za osebna posojila, so vsi uslužbenci in uslužbenke naši rojaki in se v bankah posluje tako v slovenskem kakor v angleškem jeziku. Kdor se oklepa domačih bank, ta pomaga svojemu narodu in sebi. Kdor hrani, je pameten. Kdor ima prihranke za jutri, se mu ni treba bati kake neprilike. Učite otroke-mladino na vloge, da bodo odrasli dobri gospodarji, naložite jim prvo nekaj malega sami, da bodo dobili veselje, ko dorastejo, rezultat bo dober.

Banka prejema tudi vloge po pošti, bilo že od kjerkoli. Za pojasnila se lahko obrnete naravnost na banko. The North American Bank Co., 6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Anton Grdina, predsednik.

RDEČI KRIŽ RABI NUJNO POMOČ

Sheboygan, Wis.—Tukajšna postaja Rdečega križa vabi in kliče vse žene in dekleta, ki imajo količkaj prostega časa, da pridejo delat bolniške obveze. Do konca meseca avgusta mora biti izgotovljenih 321,000 obvez, kar je ogromno število.

Slovenke v našem mestu imamo že nad tri leta organizirano svojo lastno edinico Rdečega križa. Naše žene in dekleta ves ta čas pridno šivajo, pletejo in izdelujejo bolniške obveze. Ker je pa zdaj treba izgotoviti nenavadno visoko število obvez, so vabljene vse dosedanje delavke pa tudi tiste, ki se doslej niso udejstvovale v tem oziru, da se odzovejo klicu Rdečega križa. Glavni stan za naše mesto se nahaja na 621 N. 8. cesti. Urad je odprt vsak dan do pete ure popoldne ter vsak pondeljek in vsako sredo zvečer do devetih, da se da prilika tistim, ki so zaposlene čez dan, da lahko pridejo pomagat delati obveze.

Upam, da bo mnogo naših rojakinj med temi delavkami. Ko se vpišete za delo, omenite, da spadate k slovenskemu oddelku fare sv. Cirila in Metoda, da bo tako vaše delo zaznamovano v kredit naše edinice.

Za slovenski oddelek Rdečega križa,

Marie Prisland, predsednica.

Obrambno-varčevalni bondi serije E se dobe v tako nizki zrelostni vrednosti kot $25; nakupna cena istih pa je $18.75.

DRUŽINA PRVEGA JEDNOTINEGA GLAVNEGA TAJNIKA MIHAELA WARDJANA

DRUŠTVENA NAZNANILA

NAZNANILO IN VABILO

Iz urada tretjega podpredsednika KSKJ

Dragi mi bratje in sestre: Kakor vam je gotovo znano, bo naša dična K. S. K. Jednota v nedeljo, 30. julija praznovala svoj zlati jubilej. Slavnost se bo vršila v Jolietu, Ill. Ker se pa zaradi oddaljenosti te slavnosti ne moremo vsi udeležiti, zaradi tega so sklenila naša barbertonska društva, to je društvo sv. Jožefa, št. 110, društvo Srca Marije, št. 111 in društvo Srca Jezusovega, št. 252, da bomo pa doma nekoliko popraznovali s tem, da se vsi skupaj udeležimo sv. maše ob osmi uri, ki bo darovana za vse žive in mrtve člane in članice. imenovanih treh društev, tako tudi KSKJ.

Bratje in sestre: Naprošeni ste vsi, da se prav zagotovo udeležite te sv. maše, pokažite, da ste ponosni in veseli, da spadate k tej organizaciji, katera praznuje svoj 50-letni obstoj ali zlati jubilej.

S sobratskim pozdravom,
Joseph Leksan.

POJASNILO GLEDE POTOVANJA V JOLIET

Pozor Milwaučani!

Milwaukee, Wis.—Ker mi je bilo po raznih članih društev naše Jednote iz Milwaukee naročeno, da naj poizvem glede potovanja na Jednotino slavnost v Joliet, dne 30. julija, sem glede tega sledeče zvedel:

V nedeljo zjutraj gredo vlaki iz Milwaukee v Chicago po Chicago-Northwesern progi: prvi vlak ob 4:35, drugi ob 5:20 in tretji ob 5:50. Vožnja stane za tja in nazaj $3 31.

Vlak Chicago-St. Paul proge gre prvi ob 4:45, drugi ob 5:10 in tretji ob 6:20. Vožnja za tja in nazaj stane enako, $3.91.

Iz Chicaga do Jolieta vozijo busi vsako uro, tako tudi nazaj.

Toliko v prijazno pojasnilo.

S sobraskim pozdravom,
John Oblak.

NAŠ KOTIČEK

Petdeset let je dolga doba v vsakem življenju, ampak posebno pomembna doba je to za organizacijo, ki obstoji do tega časa. Tak slučaj je naše organizacije, KSKJ, na katero smo vsi člani in članice zelo ponosni. Hvaležni smo, da smo imeli dobre začetnike in da smo imeli doslej dobre voditelje, katerim gre vsa čast in priznanje za njih izvrstno delo.

Tudi ženske so prišle na vrsto v teku teh let pri naši K. S. K. Jednoai in njih aktivnost in športi so bili takoj všeč našim ženskim članicam. V kampanji so naša ženska društva vedno marljivo delala, da so dosegla svoje kvote. Na vsaki konvenciji se je dalo malo več priznanja in prednosti, tako se je na zadnji konvenciji ustanovil nov oddelek "Mladinske in ženske aktivnosti." Delo tega urada je zelo težavno s tem, da je težko dobiti sodelovanje naših žensk in mladine. Načelnica in namestnica tega urada delamo, kolikor nam je mogoče v danih razmerah, da bi ta urad uspešno nadaljeval svoje začrtano delo, toda potrebujemo sodelovanje vseh članic.

V tem uradu se bi lahko izvršilo mnogo stvari, katere bodo v korist naši organizaciji v bodoče. Pred nekaj časom smo pričeli z "Naš kotiček" v Glasilu, ampak po kratkem času se je to nekoliko popustilo. Gotovo ni bilo dovolj delovanja pri posameznih društvih. V teh vojnih časih, bi se morali poslužiti prilike pisati, kaj se godi pri njih društvih in kakšne aktivnosti imajo. Tako je v naši naselbini in gotovo tudi drugih naselbinah.

Kakor omenjeno, ta urad je nov in potrebuje veliko dela in časa, da bo dobro vpeljan. Nekaj se je že ukrenilo v to svrho z organiziranjem kadetk, kegljaških skupin itd. Toda moralo bi biti še več in ker živimo v bolj hitrem času in ker je naša KSKJ tako trdna in pripravljena pomagati v vseh ozirih, s sodelovanjem vseh članic bi lahko bolj napredovali. Dajmo obljubiti ob času jubileja, da bomo delale skupno in da bomo obudile športne in druge aktivnosti v naših naselbinah in s tem napravile "Naš kotiček" v resnici zanimiv.

V naši KSKJ imamo dve važni pogojni podlagi, in to so bratska ljubezen in vera, ki sta najbolj poglavitni sredstvi v življenju. Seveda, započeto delo še ni v splošnosti zapričeto, ampak dal Bog, da se bo naša KSKJ borila naprej pod vodstvom naših agilnih, lojalnih in spretnih odbornikov, katerim gre vsa čast in priznanje.

Kot namestnica urada "Mladinske in ženske aktivnosti KSKJ," čestitam celokupnemu članstvu in uradnikom ob času 50-letnice naše KSKJ. Vsaka članica in član si lahko šteje v čast(da so n aen ali drugi način pripomogli, da je naša organizacija dosegla 50-letnico svojega obstanka in delovanja. Delajmo tako skupno tudi naprej do diamantnega jubileja in dalje!

IMEJITELJA JEDNOTINEGA CERTIFIKATA ŠT. 1

Slika nam predstavlja zakonsko dvojico Josip in Marijo Brunskole. Oba označena sta spadala že od začetka Jednote k društvu sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., in sta imela vsak številko 1 Jednotinega certifikata.

Josip Brunskole je umrl dne 27. aprila, 1913 v Chicagu, njegova žena pa dne 4. januarja, 1917. Pokojna sestra Marija Brunskole je spadala za časa njene smrti k društvu Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 8, JOLIET, ILL

Tem potom naznanjam, da se je na redni seji dne 16. julija sklenilo, da se korporativno udeležimo slavnosti 50-letnice obstanka naše slavne K. S. K. Jednote, katera se bo vršila v nedeljo, 30. julija. Zatorej ste vsi člani našega društva prav prijazno vabljeni, da se zberemo v nedeljo dopoldne pri Ferdinand dvorani ob 10 uri. Potem bo mali obhod ali parada in ob 11 uri bo slovesna sv. maša; po sv maši gremo pa na farni park, kjer bo slavnostni banket, razni govori itd.

Zatorej vas še enkrat prav vljudno vabim, da bi se te slavnosti kar največ mogoče in polnoštevilno udeležili. Naša jolietska slovenska naselbina je lahko ponosna, da se je tukaj v našem, sicer tedaj še malem mestu ustanovila naša sedanja velika in močna K. S. K. Jednota, ki posluje sedaj v 20. ameriških državah.

Sobratski pozdrav,
Matthew Buchar, tajnik.

DRUŠTVO SV. PETRA, ŠT. 30, CALUMET, MICH.

Vabilo na veselico

Naše društvo bi imelo veselico (piknik) v nedeljo popoldne 30. julija na "Legion Field." Vljudno ste vabljeni vsi člani in članice in vaše družine, da pridete na to veselico in pripeljete tudi svoje prijatelje, če le mogoče.

Dragi člani, kakor vam je znano, bo naša dična K. S. K. Jednota na ta dan praznovala zlati jubilej. Zato bi bilo lepo, da se tudi mi razveselimo in praznujemo 50-letnico naše dobre matere K. S. K. Jednote!

Torej na svidenje! Pozdrav,
Martin Sterbentz, predsednik.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ŠT. 57, BROOKLYN, N. Y.

Poročati moram, da je naše društvo izgubilo zopet enega člana, umrl je 28. junija naš sobrat Michael Majetich, star 64 let; pokopan je bil 1. julija s sveto mašo v cerkvi sv. Barbare v Brooklynu na pokopališče sv. Trojice; članstvo mu je izkazalo zadnjo čast, molilo ob njegovi krsti 30. junija zvečer in naslednji dan ga spremilo na pokopališče. Naj mu sveti večna luč, sorodnikom naše sožalje.

Na operacijo sta se morale podati kar dve naše članice, sestra Frances Rozaly se je morala podvreči operaciji na prsih, sestra Mary Zavbi je pa bila operirana na slepem črevesu ;sobrat John Henigman je tako nesrečno padel z lestve pri delu, da si je zlomil tri rebra. V bolnišnici se še nahaja sestra Mary Legisa. Sobrat Joseph J. Klun se je javil zdravim in se povrnil na svoje delo. Želimo vsem našim bolnikom ljubega zdravja.

Zadnjo soboto sem imel slučajno priliko govoriti z našim članom-vojakom Joseph Zedar, je bil na par-urnem oddihu,predno se je vkrcal na parnik, kateri ga je odpeljal onstran "luže," da se bo z drugimi ostalimi hrabrimi vojaki naše zmagovalne ameriške vojske bojeval proti sovražniku. Omenjeni pozdravlja vse članstvo našega društva kakor tudi svojo ženo in sinčka, katera mu ni bilo mogoče obiskati, ker živita v Forest City, Pa.

Ob tej priliki tudi prosim in opozarjam člane in članice, kateri so zaostali z mesečnim asesmentom in so bili že pismenim, potom opozorjeni, naj dolg poravnajo čim prej mogoče, da se izognete suspendacije.

Prihodnja redna seja se vrši dne 5. avgusta v navadnih društvenih prostorih; prošeni ste, da se bolj številno iste udeležite kot navadno

Sprejeta je bila na zadnji seji 1. julija v naše društvo sestra Mary J .Majettich, sestra našega podpredsednika, njen mož, sobrat Mathew Majetich se nahaja v ameriški mornarici. Sobratski pozdrav,

Valentine Capuder, tajnik.

DRUŠTVO SV. ANE, ŠT. 105, NEW YORK, N. Y.

Na naši zadnji junijski seji je bilo sklenjeno, da naše društvo meseca julija in avgusta ne zboruje na drugo nedeljo.

Vpočast naše društvene patrone bo v nedeljo, 30. julija darovana sv. maša ob 10. v slovenski cerkvi sv. Cirila za vse žive in pokojne članice društva. Vaša dolžnost je torej, da se tega svetega opravila udeležite; prinesite s seboj društveno regalijo. Takoj po sv. maši bo v cerkveni dvorani seja za oba meseca.

Več vas je, ki ste zaostale z asesmentom, zato prosim prizadete, da na tej seji dolg poravnate. Torej na svidenje 30. julija! S pozdravom,

Jennie Toncich, tajnica.

DRUŠTVO KRALJICA MAJNIKA, ŠT. 157, SHEBOYGAN, WISCONSIN.

Sklep na zadnji glavni ali letni seji je bil, da se tudi to leto razpiše doklada za naš bolniški sklad in sicer 50 centov na članico. Torej katere še niste plačale te doklade, ste prošene, da to storite v mesecu avgustu.

Katere ste bile na zadnji seji, ste slišale tri-in šestmesečno poročilo o društvenem poslovanju. Poročilo je seldeče: Dohodki v prvi polovici so znašali $4,234.17 in stroški $4,332.-86. Za bolniško in porodno podporo se je izplačalo $1,022. Je bil torej primanjkljaj $98.-69, kar pa upam, da bomo v tem mesecu poravnale. Društvo šteje 359 članic in 200 otrok, kar šteje skupaj 559 v obeh oddelkih.

Moja srčna želja je, da ko bomo drugo leto meseca maja slavile našo društveno 30-letnico, da bi takrat štelo društvo 600 članic (nov) v obeh oddelkih. Še ena tako lepo uspela kampanja naj bo, pa jih imamo. V zlato-jubilejni kampanji K. S. K. Jednote smo pridobile 15 novih članic in 26 otrok, torej skupaj 41, kar je vredno vsega priznanja. Kjer je dobra volja in sporazum med odborom in članstvom, se lahko doseže vse in dal Bog, da tako ostane tudi v bodoče. Živele članice društva Kraljica Majnika!

Na bolniški listi so sledeče bolne članice: Mary Brgoch, Josephine Meinhardt, Anna Schuster Sr. in Mary Pousha Sr. Želeč vsem skorajšnjega zdravja.

S ssoestrskim pozdravom, ostajam:

Johanna Mohar, tajnica.

VABILO NA PIKNIK

Gilbert, Minn. — Prihodnjo nedeljo, 6. avgusta, bo tukajšnja podružnica Slovenske ženske zveze, št. 31 praznovala svojo 15-letnico. V ta namen se vrši piknik na našem znanem hribčku.

Na to prireditev prijazno vabimo cenjeno občinstvo našega železnega okrožja. Udeležbe vam ne bo žal, kajti na tem pikniku bo dosti razvedrila v veseli družbi, kar potrebujemo sedaj v teh razburkanih časih. O priliki vam bo ta podružnica skušala povrniti naklonjenost. Torej na veselo svidenje!

A. F.

POPRAVEK

V zadnji številki Glasila je bila objavljena mrtvaška objava za pokojnim Frank Repenškom iz Sheboygana, Wis. Med imeni žalujočih preostalih je bilo pomotoma izpuščeno ime Viktorja, pokojnikovega sina, dalje je bilo izpuščeno ime snahe Genevieve.

Uredništvo.

V BLAG SPOMIN

tretje obletnice smrti našega nepozabnega očeta

Joseph Lokarja

ki so umrli 26. julija, 1941.

Drago nam je cvetje, ki krasi drevesa
in sonce, ki nad nami bliščí,
ampak še bolj so nam dragi,
spomini o Tebi, dragi naš ata!

Žalujoči ostali:
Justine in *Frances*
Mrs. Mary Turk
Joseph in *Frank.*
Pittsburgh, Pa.

Stari mlini

Pet lesenih mlinov na veter je stalo prej krog našega starega mesteca z rdečimi strehami in rumenimi stolpi in so mu dajali svojski, podeželsko-idilični videz. Vsi so stali ob cestah, ki so vodile v sosednje trge in mesta. Ti mlini so bili stari, zvesti stražarji in so odločno podili vse tuje in moderno proč, kar ni spadalo k značaju tega mesteca.

Dokler so bili oni tukaj, je mesto ohranilo svojo podobo. Življenje je potekalo v malenkostnih razmerah rokodelcev.

Pred slehernimi mestnimi vrati je ždel po eden od petih mlinov, le pred lieuwenskimi vrati sta bila dva. Ta dva sta stala tesno drug pri drugem, in kadar je bilo tihotno, sta mogla drug drugega slišati, kako sta mlela s kamnitnimi zobmi. En mlin je stal na mestnem nasipu, drugi pa onkraj rečice, kjer se začenjajo njive. Ta mlin je bil Franzoojev.

Čeprav so bili mlini najbolj zvesti stražarji, se vendarle niso mogli uveljaviti spričo elektrike in vojne. Tisti mlin ob sisperskih vratih so pred nekaj leti podrli, ker je bil v bližini električni mlin. Konkurenca ga je ubila. Zemljišče so v parcelah razprodali. Tudi taisti pri mechelnskih vratih kmalu ni imel nič dela in je odšel v Hempensko pokrajino."

Vendar — ostali so še trije. Sukali so svoje roke kakor veseli otroci. Dokler ni pridivjala svetovna vojna v Flandrijo! Neka 'debela' Berta" ali druga pošast je sestrelila Koksteerski mlin. Tisti ob lieuwenskih vratih je pogorel. Tako je ostal le še Franzoojev mlin.

Tega je imel moj prijatelj Palletier na vso moč rad. Kako je bil mlin lep v megli, ko so izginili obrisi in se je dvigal grozeče kakor strašilo, ali pa, kadar mu je sneg posadil smešno, belo kučmo na vrh! Drugič je kipel v sončni pripeki, večer pa ga je ožarjal z rdečkastim ognjem, a vsenaokrog je bila pokrajina v senci.

Prav tako rad ga je Palletier videval, ko se je lesketal v dežju, a še rajši, ko je pihala sapa. Takrat je sukal svoje lopate z vso silo svojega lesenega trupa. Če je ponoči tulil vihar in butal v mlin, je s skrbjo mislil nanj in je bil zjutraj vesel, videč, da še stoji in se vrti v svežem soncu. Kako lep je bil v mesečini! Takrat je dejal Palletier, da je mlin mogočen in da je poln zgodb o ljubezni in strahovih.

Prijatelj je menil, da je mlin jako podoben človeku 'njegovim kretnjam in delovanju. Palletier je bil tako srečen, da je poznal dušo mlina in sicer mlinarja, Franzoojevega očeta. Stanoval je zraven v neki beli hiši. Razgledoval se je, odkod vleče veter, in je po tem uravnal mlin. Pregledoval je zoreče žito, ki bo skoraj prišlo med mlinsko zobovje in se spremenilo v belo moko za dobri kruh.

Spel je jadra skupaj, kadar je huda sapa hrumela po pokrajini. Takrat mu je želel blagoslova in ga poškorpil v znamenju križa, kadar so se s svinčenega nebesa utrinjali bliski. Ko se je približala pohlevna pomlad, ga je prepleskal s skromnima barvama, s sivo in belo, in napravil je še rdečo zvezdico v sredi. Mlin je negoval od bakrenega petelina na vrhu pa do širih stebrov spodaj. To je mlin dobro vedel in zato je brez norganja mlel zlato zrnje.

Človek je kar vesel, če ima kakega vrtnarja ali mlinarja za prijatelja. Oči teh dveh so se nasrkale barv in daljnih daljav in duša in beseda sta jima polna barv, svetlobe in sreče.

Franzoojev mlin je vseboval nekaj, kar je slehernega človeka privabilo.

Tako je pripravljal zaljubljence, ki so se ondi shajali, pa rejce golobov, ki s oodondot spuščali svoje golobe ali pričakovali njih povratka, in kmetje iz soseske, ki jim sicer še na mar ni prišlo, da bi se bili prikazali iz svoje hiše, so obstali, če so po več ur zijali v lepo pokrajino.

Ta mlin je imel tradicijo: prihajači, zločinska drhal, tatovi, pastirji, otroci, popotniki in zaljubljeni ljudje so prihajali semkaj in vsakdo s kakšnim posebnim namenom. Mlin je imel svoja doživetja in svoje zgodbe.

Kakor vsi mlini, je bil tudi ta podoba miru. Zato pa jih, kakor kažejo stare slike, v slehemi vojni požgo. Kjer se vrti kak mlin, tam je kruh in mir v deželi. Kjer pa se tvornice kadijo, pa bodi, da bi izdelovale rože ali kaj sličnega ondi je nezadovoljstvo v srcih delavcev in ljudi sploh. Mlin je edini mehanizem ki vpliva podeželsko in vsebuje poezijo. Zatorej ga ljubijo pesniki in slikarji. Skratka: v mlinih biva sreča.

In kot podoba sreče je stal Franzoojev mlin na gričku ob reki, in mlin je bil okrogel, ko da bi sličil prsim, ki dajejo mleko in ne kruh.

Že pred 1. svetovno vojno, ko je njegov dvojček na drugem bregu še vrtil svoje lopute, se je začel trd boj zanj. Neki električni mlin, nekakšen ciklopski zaboj, se je izzivajoče razčeperil med ta dva. Rjovenje strojev je preglušilo veselo tiktanje mlinskih lopat. Zato potem dvojčka nista nič več slišala drug drugega tiktakati.

V vojni je nato eden pogorel in Franzoojev mlin je ostal sam. Tiho in boječe je molel križ iz loput kvišku, zakaj, ničesar ni bilo, kar bi mogel mleti. Kakor da bi imel zaprte oči, je žaloval nad pokrajino, ki mu je sicer dajala obilico žita.

Tako je stal štiri leta dolgo.

Nato so vriskajoče trombe oznanile mir. Lopute so vse navdušene in junaške začele popevati pesem vetrov, znotraj pa se je prašila bela, prekrasna moka.

Toda, bilo je, ko da mu je duša ranjena. Mlinar je bil izginil. Ali ga je nemara prepodilo hrumenje strojev nasproti njegove bele hiše ali pa gorje vojnih let? Nič ne vem.

Čez nekaj tednov nato sem pohajkoval po njivah. Vsak dan sem videval dobri, stari mlin, ki je dajal kruha in miru. Vonj po zrelih sadežih in hrastovem lesu je polnil ozračje. Po vodi so se vrtinčili odpadli lističi.

A kaj, kaj je bilo to? Le nekaj dni me ni bilo, pa je bilo tu vse prazno! Nečesa je manjkalo; Franzoojevega mlina ni bilo več!

Mislil sem, da se mi sanja. In kakor je skoraj zmeraj, kadar nas kaj res hudega zadene, tudi zdaj nisem mogel verjeti, da je bilo to res. Bil sem ves iz sebe.

Čez uro nato pa sem že vse zvedel.

Neki okoliški posestnik je bil kupil ta mlin in se je z njim odpeljal v svojo vas. Česar strele in bliski, viharji, vojske in stroji niso zmogli, to je opravil naveden kmetič iz okolice.

Zdaj pa je vse prazno po polju in ravninah. Pokrajina je kar brez ozračja in se dozdeva ko kaka vas brez cerkve. Mlin je proč in nikdar več ne bo nobenega na tem kraju. Mestece nima nobenih mlinov več. Toda ljudje bodo je zmeraj rekali v neizbrisnem spominu nanj: "Pojdi k mlinu in izpusti golobe!" — in: "Drevi pridem k mlinu." — Ni ga več, a govorili bomo še o njem, kakor bi še ostal, saj v domišljiji še živi.

Čas mlinov je potekel; drug za drugim izginjajo; nova doba je prišla.

Ta doba streže mestecu — ne da bi bilo zato kaj boljše — s hrumenjem in topotanjem velikanske tvornice ob reki. Stavba podrhtava pod delom kakor čebelji panj, in zvečer neusmiljeno in zmagovito zabada tisočero luči v temo.

Nobena roka se ni zganila, nobena usta se niso odprla, da bi se bil poslednji mlin ohranil. Škoda!

(Feliks Timmermans.)

Amerikanska

"Vi sedite tu kakor, da bi ne imeli nobenega dela,' pravi tujec amerikanskemu farmerju, ki je sedel na podrtem drevesu.

"Well! Hotel sem posekati to drevo, pa je prišla strela in opravila moje delo."

"To je res dobro za vas. No in kaj boste sedaj delali?"

"Sedaj bom sedel in čakal na potres, da mi izkoplje krompir."

BOMBNIK "SPIRIT OF KSKJ," KRŠČEN 17. OKTOBRA, 1943 NA ZRAKOPLOVIŠČU V CHICAGU, ILL.

LAKOMNIK

Spisal KSAVER MEŠKO

Ni bila navada Tratarjeva, da bi posedal po krčmah. Smilil se mu je denar, smilil se mu čas. A kadar je imel svoje načrte, kadar je iskal svojih koristi, je presedel brez pomisleka ure v gostilnici. In, o čudo božje, še sam je plačeval!

Ko je mislil: "Prišel je čas, da privijem Žlebnika" je zavil nenavadno pogostoma v gostilnico. Vedel je: "Tam ga najdem gotovo." In sredi vsakdanjega, brezpomembnega, soseskoprijateljskega pogovora je napeljal besedo nenadoma na gozd, kakor spusti mlinar v hipu močan naval vode na kolo, da se mora zasukati, hoče ali noče.

"Da bi ti prodal najlepši gozd? Pa si znorel?" — se je otresal Žlebnik pri prvih napadih, kakor se otresa zajec psa, otresti se g ane more. "Stari me doma sne."

Tratar se je smehljal hladno in pomilovalno.

"Pa je on gospodar ali ti, Jože?"

"Jaz! Za vraga!" je vzrojil Žlebnik, ker ga je s pravim povdarkom izgovorjena beseda ranila v kmetskem ponosu. A moč silne očetove osebnosti je vplivala nanj celo sem med litre in vinske duhove. Zato je takoj pristavil krotkeje: "A vendar —"

"A če ti dam tri tisočake? Kdo ti da v sedanjih časih več ali vsaj toliko? A ker meji ravno na moje in mi je tako pri roki, pred pragom skoraj."

"Tri tisoč! Za takšen gozd! Kaj pa misliš" se je branil Žlebnik. A na tihem je računal: :"Prav za prav lep denar. A več bo gozd vendar vreden, če kar sam od sebe ponudi toliko."

"A če ga prodaš lesnemu trgovcu — saj jih tpoznaš, goljufe — ali misliš, da ti bo kateri dal toliko? In vožnja v dolino, ali bo ta za groš? Glej, pri meni ta ne pride v račun, ker bom rabil les za dom, za streho. Zato lahko bolje plačam."

"A čemu naj prodam? Saj mi ni sile. In les postaja dan na dan dražji. Počakajmo."

"Dobro," je mislil Tratar in je čakal. A pozabil na gozd ni. Brž ko je spet nanesla prilika, da je dobil Žlebnika pri vinu in dobri volji, je pričel staro pesem:

"Draže ti ne plača nihče na svetu, Žlebnik. Še žal ti bo, da ne daš."

Čim dalje se je Žlebnik umikal in branil, tem silneje se je v srcu Tratarjevem užigala želja po gozdu. Postal je v svoji lakomnosti in hrepenenju po lesu pravi lovski hrt. Izvohal denarja. In pristopil je kakor je takoj, kadar Žlebnik ni imel izkušnjavec h Gospodu, ko je postal Gospod lačen, in ga je mamil z zapeljivo besedo: "Glej, kar izplačam ti, prodaj —!"

Vendar navadna lahkomiselnost ni zapeljala Žlebnika, da bi se odpovedal lepemu gozdu. Usoda in nesreča njegova in nesrečna usoda gozda je bila nesrečna igralska strast Žlebnikova.

Minili so meseci, že je prišla jesen v deželo.

Ali je ukrenila tedaj tako sreča Tratarjeva ali pisana sreča Žlebnikova, Tratar je prišel nekega petka v mraku k Marinu po tobak. V sobi je našel večjo pivsko družbo. Pa je sedel tudi sam in naročil hruševca. Gosti so bili izvečine lovci doli iz trga. Do sredi popoldneva so lovili, kakor je Tratar kmalu izvedel, potem so se prišli krepčat. Ko so se za prvo silo odpočili in poživili, so vzeli seve karte. Pri teh pa Žlebnik nikoli ni mogel reči: "Ne poznam jih!"

A srečа mu ta dan ni bila mila: Izgubljal je, se razburjal, v jezi pil več in več, razvnemal se silneje in silneje. Le še nekaj destic je imel v žepu, ko je vstopil Tratar. Še vina, kar ga je popil, bi nocoj ne mogel plačati.

"Ne neham pa ne," se je srdil sam pri sebi, karte pa so mu v rokah trepetale, "in če treba prodati gozd! Tratar je tukaj prime ga z obema rokama."

Ni še minila debela ura, in Tratar ga je že držal, ves tisti veliki, lepi ponosni gozd. Držal g aje tako jako in neusmiljeno, da ga ne izpusti vse življenje več . . .

(Dalje prihodnjič)

ZAROTA PROTI HITLERJU

Kakor je naše članstvo že obveščeno iz drugih časopisov, je bil izveden pred dnevi na Hitlerja bombni napad, kateremu je Hitler le po srečnem naključju izbegnil z življenjem. Napad je bil podvzet v njegovem glavnem stanu. Hitler je bil ob tej priliki samo neznatno ranjen, poleg njega pa še 11 visokih častnikov, izmed katerih sta dva kmalu ranam podlegla, v pondeljek pa je naznanil radio, da sta podlegla nadaljna dva.

Čistka generalov

Zarota proti Hitlerjevemu življenju je bila skuhana med junkerskimi generali, med katerimi se je pričela nemudoma krvava čistka na debelo, katero je pričel izvajati znani nemški rabelj Heinrich Himmler, načelnik nemških gestapovcev. Kakor naznanjajo poročila, je bilo usmrčenih že nad 100 nemških maršalov, generalov in drugih visokih častnikov, med njimi ljudje z najbolj slovečimi imeni: maršal Brauchitsch, maršal Rundstedt, maršal List, maršal Mannstein in, kot naznanjajo zadnja poročila, tudi maršal Kesselring, poveljnik nemških čet v Italiji.

Spopadi med vojaki in gestapovci

Kot je videti, je revolta splošno razširjena ne samo med armadnimi častniki, temveč tudi med vojaki in mornarji. Poročila naznanjajo o uporu nemških mornarjev v Kielu in Stettinu ter v Norveški, in o spopadih med vojaštvom in gestapovci v Berlinu in drugih mestih.

Rabelj Himmler na delu

Rabelj Himmler, poveljnik gestapovcev, je zdaj absolutni gospodar nad življenjem in smrtjo vseh Nemcev ter ni za svoje krvave pokolje, ki jih izvaja, nikomer odgovoren. Vsa Nemčija živi v silnem terorju, ker nihče ne ve, kdaj ga bo zadela svinčenka ali kdaj se bo zakotalila s klade njegova glava.

O Hitlerju je rečeno, da je pobegnil na neko veleposestvo v Porenje, ker je živčno popolnoma strt. Tam ga stražijo močni odredi gestapovcev, ker Hitler čuti, da se naglo približuje njegova ura.

Prepad med nacisti in junkerji

S tem je nastal nepremestljivi prepad med nacisti in junkerji, ki tvorijo vojaško kasto Nemčije. Med njimi je zdaj v teku besno in krvavo klanje, dočim razbijajo po vratih Nemčije ruske armade, iz Italije in Francije pa se ji približujejo Amerikanci in Angleži.

Hitlerjeva ura je prišla in ne bo dolgo, ko bo njegov krvavi režim samo še poglavje svetovne zgodovine.

Privatne, bratske in družabne organizacije morejo premoženje svoje organizacije investirati v Obrambne bonde in znamke (Defense Bonds and Stamps), serije F in G.

JUBILEJNE ČESTITKE K. S. K. JEDNOTI

Veselja dan, predraga mati
podporna naša je za Te,
ko slaviš jubilej svoj zlati —
radosti bije nam srce.

Stoletja pol Ti dobro delo
sobratstva tukaj že vršiš,
po geslu znanem z dušo celo
živeti vedno nam veliš.

Čestitke sprejmi nas iskrene,
prihajajo ki iz srca
družine Tvoje razkropljene,
Ti vdanih sinov in hčera.

Hvaležne danes res sirote,
številne vdove v Tebe zro,
za vso pomoč in vse dobrote
Jednota, Te blagrujejo.

Da, vsak spoštuje Te in hvali,
saj mati Ti Jednot si vseh;
začetek Tvoj ko zgled zrcali;
ponosni vsi na Tvoj smo uspeh.

Naj Bog Te čuva let še mnogo
Ti blagoslov še svoj daje:
da svoje delo, svoje vloge
v bodoče boš vršila še!

I. Z.

PRVO JUGOSLOVANSKO DRUŠTVO V AMERIKI

Ko so bila odkrita zlata polja v Kaliforniji, je istočasno ostalo ondi več dalmatinskih mornarjev avstrijskih ladij. Ti so si v San Franciscu dne 17. novembra, 1857 ustanovili svoje podporno društvo z imenom Avstrijsko društvo "Ilirija." Dandanes posluje to društvo pod imenom: "Slavonic Mutual and Benefit Society of San Francsico."

Navedeno društvo ima tudi svoj oddelek na pokopališču sv. Križa.

Tisoč dolarjev za reveže

Piše Janko N. Rogelj

Blagajnik slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora mi je poslal račun za mesec junij, 1944. Denar so poslali sledeči:

Joseph Okorn, blagajnik lokalnega odbora št. 2, Cleveland, O., $1,500; Jakob Brljavec, blagajnik št. 32, South Chicago, Ill., $25; Mary Tomec (Glas Naroda), $3; Frank Mozja, Smithfield, Pa., $1; Albert Kahlenbert, Los Angeles, Cal., $5; Anton Cedilnik, blagajnik lokalnega odbora št. 34, Detroit, Mich., $70; Anton Zornik, Herminie, Pa., $10; Andrew Tomazich, Chicago, Ill., $2; Joseph Sašek, blagajnik lokalnega odbora št. 28, East Helena, Mont., $54.50; Mike Kusel, Chicago, Ill., $5; Louis Champa, blagajnik lokalnega odbora št. 6, Ely, Minn., $200; obresti na Reliance Federal banki $42.25; in narasle obresti od vojnih bondov $199.71.

Skupni dohodki za mesec junij $2,037,96.

V blagajni JPO-SS je sedaj $74,691.27.

Tisoč dolarjev za reveže, je današnji naslov. Zakaj? Vzrok imam za ta napis. Da, tisoč dolarjev je dal ameriški Slovenec za našo pomožno akcijo. Isti Slovenec je prispeval za Ruski pomožni odbor ali ruski Rdeči križ kar dva tisoč dolarjev. To še ni vse. Ameriškemu Rdečemu križu je poslal $1,500. To je kar $4,500 v dobre namene.

In kdo je ta ameriški Slovenec? Odvišen od slovenskih odjemalcev? Je-li zaslužil denar pri Slovencih? So mu Slovenci pomagali do denarja? Ne eno —ne drugo. Mož si je sam pridobil to srečo in premoženje, ne da bi mu ameriški Slovenci pomagali. Toda ostal je zvest sin svojega naroda, zvest narodu tudi takrat, ko narod trpi in potrebuje nujne podpore.

V Clevelandu in po drugih mestih imamo Slovence, ki bi tudi lahko dali. Toda niso se odzvali. Svojega naroda ne poznajo več, ker imajo dolarje pod palcem. Danes so tovarnarji, obrtniki, profesijonalci, uradniki itd., toda so se "poamerikanizirali," kadar je potreba dati za svoje trpeče brate in sestre onkraj morja. In vsi ti živijo od naših ameriških Slovencev, jemljejo slovenski denar, toda usmiljenih src nimajo, da bi dali.

Vse drugačno mnenje ima Mr. Peter Lustrik, ki je po dvakrat dal $500 za našo pomožno akcijo. To je tisti mož, ki je ostal zvest svojemu narodu, in katerega ime ne bo pozabljeno v slovenski zgodovini onkraj morja.

Prav tako je naklonjena naši pomožni akciji Mrs. Lustrik, ki se v vseh ozirih strinja s svojim možem. Hvala ji za njeno naklonjenost.

Zakaj spimo? Zakaj ni v nas več zanimanja? Domovina bo rešena, kaj ji bomo dali? Ali se še bojite, kdo bo dobil nabrani denar? Kar ga je JPO SS do sedaj nabrala, ga še nikdo ni dobil in nikdo zapravil. Kaj so delali drugi, to nam ni nič mar. Gotovo je, da našega denarja ne bo dobil Hitler in ne Mussolini. Tega se je dobro zavedal glavni odbor JPO-SS, zato ni hotel nikdar dati nobenega denarja

Poročila, katera prihajajo iz domovine, niso vesela. Resnica prihaja na dan, kaj se je zgodilo v domovini. Še več poročil pride; kmalu bomo vedeli, kaj se je faktično zgodilo v domovini v zadnjih treh letih.

Eno vemo že zdaj: Domovina je izčrpana do golega. Borci za svobodo so največ trpeli. Izdajice so živele s pomočjo italijanske in nemške zaščite.

Vemo tudi, da ni več daleč čas, ko bo Slovenija rešena. Za tisti čas smo zbirali naš pomožni sklad. Koliko imamo v tem skladu? Ali bo to dovolj? Nikakor ne! Zakaj ni več dolarjev v tem skladu? Kdo je kriv? Sodite sami, a narod v domovini bo sodil sam, ko bo izvedel resnico, kaj se je godilo med ameriškimi Slovenci, ko so oni krvaveli na rodni zemlji.

Še je čas. Če še niste dali, storite to takoj. Podružnice, oživite! Društva desetih ameriških bratskih in podpornih jednot in zvez, darujte svoje prispevke. Idite od hiše do hiše, prosite, nabirajte in sami darujte.

Mr. Peter Lustrik in njegova žena sta že dala svoj delež, tako so mnogi drugi pomagali. Ali si ti, ki čitaš ta članek, že dal svoj delež? Stori to takoj. Ne odlašaj. Čas je tu.

Daj, brat, daj; pomagaj, sestra!

Kri ni voda!

Bolni, lačni in raztrgani ne morejo čakati.

KRATKI ZGODOVINSKI PODATKI KSKJ

(Nadaljevanje s 5 strani)

tino premoženje obeh oddelkov $5,541,917.48. Od te vsote pripada oddelku odraslega članstva $5,256,407.56, mladinskemu oddelku pa $285,-509.92.

Istočasno je znašalo število članov in članic odraslega oddelka 28,356, mladinskega oddelka pa 10,842. Skupno število članov in članic obeh oddelkov: 39,198.

Za leto 1943 je znašala solventnost obeh oddelkov skupaj 128.43%.

Od ustanovitve do 31. maja 1944 znaša skupna izplačana podpora $9,188,458.00.

Skozi dolgo vrsto let Jednota podpira in vzdržuje različne športne aktivnosti. Prvi načelnik športnih aktivnosti je bil Josip Zalar, glavni tajnik. Njegova pomočnika pa sta bila Rev. M. J. Butala in Rev. Anton Bombach. Glavni odbor je potem imenoval načelnikom športnih skupin sobrata John Černoviča iz Jolieta, Illinois. Ko je John Černovič resigniral kot načelnik imenovanih skupin je glavni odbor na njegovo mesto dne 22. avgusta 1932 imenoval sobrata Frank Banicha iz Chicaga, Illinois. Pri konvenciji leta 1938 je bil ustanovljen nov urad športnih aktivnosti in sobrat Joseph Zore je bil izvoljen direktor atletike.

Izmed vseh športnih aktivnosti je za Jednoto največjega pomena kegljanje, ki se vrši pod pokroviteljstvom K. S. K. J. Midwest Bowling Association in to pod vzornim in nadvse spretnim vodstvom sobrata Frank Kosmach-a iz Chicaga, Illinois.

Pri 20. konvenciji je bil ustanovljen tudi urad za mladinske in ženske aktivnosti. Kot prva načelnica tega oddelka je bila izvoljena Mrs. Jean M. Tezak, Joliet, Illinois.

Dne 1. avgusta 1943 se je uveljavilo zavarovalninske certifikate načrta "HH" — Plačani certifikati ob dopolnitvi starosti 70 let (Paid-Up at age Seventy). Istega dne se je prenehalo izdajati zavarovalninske certifikate načrta 'DD."

Jednota izdaja članstvu najnovejše vrste zavarovalninske certifikate. Smrtninski asesment za vse žavarovalninske razrede ali načrte se računa po "American Experience Table of Mortality and 3½%."

VLOGE

v tej posojilnici

zavarovane do $5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge.

LIBERALNE OBRESTI

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue - HEnd. 6870

CLEVELAND 3, OHIO

Iskrene čestitke

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI OB ZLATEM JUBILEJU

LOUIS FERFOLIA

ČLAN DRUŠTVA ŠT. 63 KSKJ

SLOVENSKI POGREBNIK

9116 Union Avenue — MIchigan 7420

Cleveland, Ohio

STANJE PREMOŽENJA

THE NORTH AMERICAN BANK CO.

CLEVELAND, OHIO

z dne 30. junija, 1944

AKTIVA:

Gotovina na rokah in v bankah	$1,422,961.11
U. S. vladne sekuritete	1,675,765.12
Posojila in diskonti	1,109,964.58
Drugi bondi in sekuritete	210,439.24
Bančno poslopje	20,000.00
Drugo premoženje	11,542.01
Skupaj	$4,450,672.06

OBVEZNOSTI

Osnovna glavnica	$ 100,000.00
Glavnične debentures	65,800.00
Rezervirano za glavnične debentures, obresti in odplačila	10,162.68
Preostanek in nerazdeljen dobiček	75,841.83
Vloge	4,075,198.75
Druge obveznosti	123,668.80
Skupaj	$4,450,672.06

Banka je članica Federal Deposit Insurance korporacije, ki zavaruje vse vloge do $5,000.

Članica je tudi Cleveland Clearing House Association

V NORTH AMERICAN BANK COMPANY LAHKO KUPITE VOJNE BONDE

Urad je odprt vsak petek do osmih zvečer za ugodnost onim, ki čez dan ne morejo na banko.

Glavni urad: 6131 St. Clair Ave.
Podružnica: 15619 Waterloo Rd.
(v lastnem poslopju)

Iskrene čestitke

k

50 letnici

NAŠE ZAČETNICE SLOVENSKIH BRATSKIH ORGANIZACIJ V AMERIKI

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

vdanosno izraža

Ameriška Domovina

slovenski dnevnik v Clevelandu

OB JEDNOTINI PETDESETLETNICI

V SLOGI JE MOČ

Napisal John Germ, glavni predsednik KSKJ

Na Cvetno nedeljo letošnjega leta, oziroma 2. aprila je poteklo 50 let, odkar je bila v tej novi naši domovini, Združenih državah ameriške Unije ustanovljena prva slovenska bratska organizacija, nam vsem draga naša KSKJ. In prihodnjo nedeljo, 30. julija bomo uradno in z radostjo slavili ta velepomembni zlati jubilej v Jolietu, v rojstnem mestu naše čislane Jednote.

Radostno bodo zvonili zvonovi cerkve sv. Jožefa v Jolietu, ko bodo vabili naše članstvo k zahvalni sv. maši, ki jo bo daroval v ta namen naš častiti sobrat duhovni vodja, Father Butala ob navzočnosti njegove ekselence nadškofa chicaške nadškofije. Orgle v cerkvi, pod prsti sobrata Anthony Rozmana se bodo ob tej priliki lepše slišale, kakor tudi petje pod njegovim vodstvom se bo lepše glasilo. Zakaj pa tudi ne? Saj bomo vendar praznovali naš največji narodpraznik, slavljenje zlatega jubileja matere slovensko-hrvatskega fraternalizma v naši novi domovini Ameriki.

Le eno dejanje bo kalilo to našo pomenljivo slavnost, in to je krvava svetovna vojna, ki se točasno vrši na bojiščih Normandije, Italije, Južnega in Severnega Pacifika, v vroči Indiji in gorati Burmi, na vseh teh bojiščih se nahajajo milijonske čete Združenih držav in narodov, in med temi skoro 4,000 naših Jednotinih sobratov in sestra, naš cvet, naša dika in naš ponos. Teh bo manjkalo pri naši slavnosti. In mi, ki bomo pričujoči, bomo molili zanje, da bi jih ljubi Bog varoval vseh nezgod, svetovnim vodilnim krogom pa dodelil zdrav razum, da bi čim prej končali s tem krvavim klanjem, ki uničuje človeško družabno življenje in civilizacijo sveta.. Da, Bog daj res konec tega!

Marsikaj je drugače danes, kot pa je bilo pred 50 leti. Lahko rečem, da je dandanes vse (izvzemši svetovne vojne), vse bolje za navadnega človeka kot pa je bilo pred 50 leti. Pred 50 leti ni naš naseljenec imel svojih lastnih domov, ampak je moral po večini živeti in plačevati veliko najemnino v kompanijskih hišah, velike kompanije so imele celotno kontrolo nad delavskimi masami, delali so z njimi, kar so hoteli, in jih seveda bridko izkoriščali. Takrat še ni bilo delavskih unij, ki bi ščitile našega naseljenca, takrat ni bilo socialne zaščite, ne skupne smrtninske zavarovalnine (Group Insurance) in ne državne penzije, kakor jo imamo danes po raznih državah. Pred 50 leti je bil naš naseljenec navezan samo nase.

In zgodilo se je tu in tam po naših tedanjih naseljih, da se je pripetila nesreča ali smrt, treba je bilo mrliča pokopati, toda ni bilo najpotrebnejšega denarja na razpolago; morali so se obrniti do usmiljenih rojakov za pomoč. To je dalo tedanjim našim pionirjem misliti, da je treba skupne zaslombe, da se je treba združiti, da je treba pričeti sistematično denar skupaj zbirati za pomoč v največji potrebi, in tako so se pričela naša prva društva in bratovščine po naših tedanjih naseljih. Za prvo pomoč so sicer bila ta naša prva društva, toda previdni tedanji voditelji našega naroda v Ameriki in naši tedanji slovenski misijonarji so uvideli potrebo skupne vzajemnosti, zato so večkrat priporočali, da naj se vsa ta naša tedanja društva skupaj združijo v Jednoto ter skupaj centralno delujejo za dobrobit svojih članov.

Za to idejo so se najbolj zanimali tedanji župnik slovenske župnije v Jolietu, Ill., Rev. Fračišek Šuštaršič, dalje Monsignor Josip F. Buh in tedanji slovenski bogoslovec in poznejši dekan Matija Šavs, ki so v listu i"Amerikanski Slovenec" s svojimi spodbudljivimi članki navduševali slovenske rojake za skupno organizacijo.

In glejte, njihov poziv ni bil zaman, ampak na njihovo iniciativo so se zbrali zastopniki teh posameznih društev (nekateri samo pismeno) v mestu Jolietu, Ill., in sicer 1. in 2. aprila, 1894, ter po dvadnevnem zborovanju so si ustanovili skupno organizacijo, katero so imenovali Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota, katera se je v teku 50-letnega delovanja bratske vzajemnosti razširila skozi 20 držav naše mogočne ameriške domovine.

Samo 333 članov je tedaj štela naša Jednota, bila je brez kapitala, danes, po 50 letih, šteje skoro 40 tisoč članstva in skoro šest milijonov dolarjev premoženja. V teku svojega 50-letnega delovanja je Jednota izplačala dedičem, vdovam in sirotam skoro 10 milijonov dolarjev. To je rekord, na katerega smo lahko ponosni!

Zelo pestra in zanimiva je zgodovina KSKJ, tu in tam tudi zelo žalostna. Že takoj ob ustanovitvi se je pojavilo nesoglasje med nekaterimi tedanjimi vodilnimi krogi in isto se je ponavljalo dolgo in leto 1898 jo je skoro uničilo. In še veliko let pozneje ni bilo pravega soglasja med voditelji pri KSKJ.

Zlate dobe slovenskega naseljevanja v ta novi svet v letih 1904-1913 se pri naši Jednoti ni dovolj izkoristilo in vpoštevalo; iste čase je prišlo v to deželo morebiti do 150 tisoč slovenskih naseljencev, povečini so ostali tukaj za stalno in le kakih šest tisoč se jih je tedaj pridobilo za našo Jednoto, vse drugo je šlo drugam. Zlata doba slovenskega neselništva je bila za KSKJ izgubljena.

Bili so pa tudi dobri in za KSKJ bolj uspešni časi; na primer desetletje 1914 do 1924 je bilo veliko bolje, k temu je pripomogel leta 1916 novoustanovljeni mladinski oddelek. Zopet desetleje 1924 do 1934 je bilo zelo cvetoče in uspešno za KSKJ in ravno tako tudi desetletje 1934 do 1944. Zgodovina nam kaže, da, kadar je vladala sloga med vodilnimi faktorji, bodisi pri glavnem odboru ali v društvenih odborih, takrat je Jednota napredovala, kadar se pa je pojavilo nesoglasje ene ali druge vrste, Jednota ni napredovala.

Hvala Bogu, da zadnja desetletja vlada med člani glavnega odbora, kakor tudi med društvenimi uradniki in uradnicami, kakor tudi med članstvom v splošnosti najlepša sloga. Posebno se moram pohvalo izraziti glede vseh glavnih uradnikov in uradnic, kakor tudi društvenih uradnikov in uradnic, kakor tudi glede posameznega članstva. Za časa mojega predsedništva vlada med vsemi najlepša bratska sloga. In to smatram, da je največji porok našega vidnega naraščaja.

Bratje in sestre, le tako naprej, kajti le v slogi je moč! Ako bomo složno skupaj delovali, bo naša draga Jednota vedno rastla in se širila. Nikdar ne smemo dopustiti, da bi nas kake politične malenkosti razdvojile, imejmo pred seboj prvič, drugič in vedno le blagor, napredek in dobrobit naše podporne matere KSKJ. In ko bomo prihodnjo nedeljo, 30. julija zbrani v Jolietu, Ill., v rojstnem mestu KSKJ slovesno slavili njen zlati jubilej, kjer bo gotovo navzočih na tisoče naših bratov in sestra, jim bo kipelo srce v radosti, veselju in ponosu, da so člani in članice prve slovenske podporne Jednote v Ameriki. Zato vam polagam na vaša srca, da ostanete vedno in povsod dobri "busterji" za svojo podporno organizacijo.

Pri zahvalni sv. maši se v tihi molitvi spomnimo tudi onih skoro 4,000 naših članov in članic, ki se točasno nahajajo na bojnih poljanah širokega sveta in bijejo krvavo borbo za obstoj naše svobode in ki jim ne bo mogoče osebno prisostvovati. Prosimo Boga, Vsemogočnega, da bi se to svetno klanje skoro končalo in da bi se naši borci čim preje vrnili nazaj v naročje svojih dragih. S to mislijo in željo, dragi bratje in sestre, vas iskreno pozdravljam in vam kličem: Na veselo srečanje na zlatem jubileju v nedeljo, 30. julija, v Jolietu, Ill!

NAŠIM PIONIRJEM

Napisal John Zefran, prvi podpredsednik KSKJ.

Za nami je petdeset let bratskega dela, ki ga je dovršila naša, sedaj tako močna bratska organizacija Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota.

Petdeset let že nekaj šteje za vsako večje ali manjše podjetje, posebno pa še za podporno organizacijo, kot je naša Jednota.

Prav nič ne bomo pretiravali resnice, ako trdimo, da je KSKJ največ dobrega storila za slovenski življ v tej novi domovini. Dokazi so za nami, ki so neovrgljivi. Številne slovenske župnije, šole in druge ustanove so produkti, ki nam pričajo, da KSKJ zasluži prvenstvo na verskem, bratskem in kulturnem polju, kar bo ostalo pribito v zgodovini našega naroda!

Tudi KSKJ., ki je prva in najstarejša slovenska bratska podporna organizacija v Ameriki, je šla skozi burne čase, toda vse je junaško prestala in vedno v vseh ozirih napredovala. Članstvo je danes lahko ponosno na svojo organizacijo, ker je vso dobo, — tekom petdeset let — točno in pravično izplačevala svoje obveznosti, vedno skrbela za verski blagor naših naseljencev in obenem kot mati, v pravem pomenu besede, vedno skrbela za bolnike in sirote zapuščene usodi bodočnosti. KSKJ je tudi vedno gojila in širila versko ljubezen in spoštovanje med članstvom do Cerkve in države.

Da, bratje in sestre, v resnici smo lahko danes ponosni na svojo organizacijo! Ponosni smo lahko na naše pionirje, ki so že pred pol stoletjem videli, kako potrebna je našemu narodu podporna organizacija. Naši častitljivi ustanovitelj so bili možje, ki se niso bali dela, ne žrtev in ne nasprotstva. Srčni in dalekovidni so bili in že v istih časih — pred petdesetimi leti — so videli, da bo KSKJ ona vez, ki bo naš narod družila po vseh naselbinah.

Častitljivi ustanovitelji KSKJ so videli, da preti nevarnost našemu narodu iz dveh ozirov. Vedeli so, da neorganizirani bi si ne mogli pomagati, ker bi ostali osamljeni. Zato je treba, da se organizirajo v Jednoto in to se jim je tudi posrečilo. Pretila jim je pa še druga večja posledica, in to je bila verska nevarnost. Pisali in vabili, nagovarjali in organizirali so rojake po naselbinah v društva pod okrilje K. S. K. Jednote, ker vedeli so, da le na ta način bodo zamogli z večjim uspehom pomagati drug drugemu v verskem in moralnem oziru.

Vsi si lahko predstavljamo, da delo naših pionirjev ni bilo lahko, toda njih kristalni namen in dobra volja se jim ni zoperstavila; niso se ustrašili truda, marveč šli so naprej po svojem lepem geslu: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ako vpoštevamo velike zasluge in vrline, ki jih je K. S. K. J. za svoj narod že žrtvovala, v eni ali drugi obliki, bomo priznali, da je v resnici vredna, da zanjo agitiramo, jo priporočamo z besedo in peresom in to ob vsaki priliki. S tem se bomo pa tudi izkazali hvaležne našim ustanoviteljem, ki so nam postavili to veliko bratsko ustanovo — Kranjsko Slovensko Katoliško Jednoto!

1894–1944

Napisal Math Pavlakovich, II. podpredsednik KSKJ.

Ko zremo v zgodovino za pol stoletja nazaj (1893-94), se spominjamo predpriprav za ustanovitev prve slovenske podporne organizacije v Ameriki. S pomočjo tedanjega tednika Amerikanski Slovenec, edinega tedanjega slovenskega lista so imeli naši pionirji velike potežkoče za dosego svojega namena; zato gre baš tem največ priznanja in ohranimo iste v blagem spominu.

In danes, ta naša podporna mati v starosti in po napornem delu 50 let nikakor ni opešala, ampak je še bolj močna kakor kdaj prej. K temu so ji pripomogli osobito oni njeni marljivi sinovi in hčere in ona naša agilna društva, ki so že tolikrat vpisana v Jednotino Zlato knjigo. Med temi so naši zavedni rojaki Slovenci in Slovenke, pa tudi naši bratje Hrvati in Hrvatice.

Priznanje gre tudi zavednim staršem, ki skrbijo da se vrzeli v mladinskem oddelku naše Jednote nadomeščajo. Dogajajo se celo slučaji, da stari očetje in stare matere vpisujejo v ta oddelek svoje vnuke in vnukinje, ker so sami, in že več let pri Jednoti zavarovani.

Upati je, da bomo sčasoma tudi našo mlajšo generacijo prvega kolena docela prepričali, da je boljše biti zavarovan pri KSKJ kakor pa pri kaki Insurance kompaniji. Saj je tudi naša Jednota milijonska podporna ustanova, je nadsolventna in prednjači celo 20 najmočnejšim zavarovalninskim družbam v Ameriki in Kanadi. Zakaj potem ne bi bila vrata naših družin prej odprta tajnikom in tajnicam naše jednote kakor pa agentom in kolektorjem Insurance kompanije? Zatorej je res treba, da se držimo znanega slovenskega reka, katerega je bilo že pred 51 leti v "A. S." čitati izpod peresa tedanjega bogoslovca, "Svoji k svojim!"

ZELO POMEMBEN DAN

Napisal Joseph Lekšan, III. podpredsednik KSKJ.

Dne 30. julija bo zelo pomembem dan za vse člane in članice K. S. K. Jednote ,zakaj na imenovani dan bomo praznovali ali obhajali njen 50 letni obstoj ali zlati jubilej.

Petdeset letna doba je že dokaj dolga doba, v teku 50 let se že marsikaj dobrega in seveda tudi neprijetnega dogodi, in tako je morala tudi naša Jednota v teku petdeset let prestati, oziroma izbojevati marsikateri boj za svoj obstanek in hvala Bogu moramo reči, da danes po petdesetih letih stoji močno in trdno kakor skala na svojem mestu tako da z gotovostjo lahko rečemo da naša K. S. K. Jednota je ena izmed najsolidnejših slovenskih podpornih organizacij v Ameriki.

Komu gre zasluga da je naša Jednota danes to kar je? V prvi vrsti seveda agilnim glavnim uradnikom, bivšim kakor tudi sedanjim, velika zasluga je tudi vseh krajevnih društvenih uradnikov in uradnic in tudi mnogih posameznih članov in članic, saj je samo posebi umevno, da le z združenimi močmi se more nekaj velikega narediti. Tako je torej z združeno močjo naša Jednota postala močna in solidna. Seveda, s tem pa še ni rečeno, da je sedaj njeno delo dokončano; ne, nikakor ne, pač pa je še zanaprej nas vseh dolžnost, da še v bodoče delujemo še za večjo in močnejšo našo podporno mater, Jednoto.

Kje in kako naj delujemo? Odgovor je lahak: Agitirajmo za novo članstvo ne samo uradniki in uradnice, pač pa agitirajmo vsi, kolikor več nas bo toliko večji bode uspeh. Jaz večkrat povdarjam to na posamezne člane in članice: Nikar ne glejte samo na uradnike in uradnice češ, naj oni agitirajo!

Da, res je, da v prvi vrsti morajo iti uradniki in uradnice na delo za društvo, s tem pa še ni rečeno, da tudi ti, posamezni član in članica ne bi smela ali mogla nekaj v ta namen narediti. Torej kakor že omenjeno pojdimo na delo vsi in uspeh bo gotov.

Pa pojdimo nazaj k obhajanju pedesetletnice ali zlatega jubileja. Ta dan je potrebno, da ga vsi člani in članice KSKJ. praznujemo z veliko slavnostjo; kdor le more, naj se vdeleži skupne slavnosti v Jolietu, po oddaljenih mestih ali naselbinah naj pa obhajajo to slavnost doma na način, da kjer je le mogoče naj se vsi člani in članice skupno vdeležijo sv. maše. Pri tej sv. maši se spomnimo v molitvi vseh mrtvih članov in članic kateri so umrli zadnjih pedeset let, pri tej sv. maši prosimo tudi Boga, da bi naša Jednota še zanaprej rastla in se razvijala in da bi pod njeno okrilje pristopili vsi katoliško misleči Slovenci ker le pod okriljem K. S. K. Jednote je zanje prostor.

ČAST, KOMUR ČAST!

Napisal Michael Cerkovnik IV. podpredsednik KSKJ.

Z veliko naglico se nam približuje težko pričakovani dan 30. julija, ko bomo vsi člani in članice skupno praznovali 50 letnico naše najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki — K. S. K. Jednote. V pisani besedi in v ustnem izročilu naših starejših Jednotarjev, povsod veje duh spodbude, da se še bolj močno združimo in še bolj marljivo delujemo za našo drago podporno mater — Jednoto; saj ista zastopa naše stare tradicije: vero naših očetov, zdrav slovenski dom na lepi katoliški podlagi, ali močan in veren narod v tej naši veliki novi domovini.

Na gori omenjeni dan bomo v jednotinem rojstnem mestu, Jolietu javno pokazali našim Jednotinim pionirjem, da visoko cenimo njih še leta 1894 započeto dobro delo. Ti možje so tedaj zasadili malo drevce, ki je pa pognalo svoje korenine in razširilo svoje košate veje v skoro vse države naše nove domovine. Čast,,komur čast!

Bratje in sestre! Ob tej pomembni zgodovinski priliki naše jednote dajmo obnoviti našo zaobljubo, da bomo tudi v bodoče in še z večjo vnemo delovali za napredek Jednote. Ta dan se pa tudi vsi potrudimo, da bo Jednotin zlati jubilej v resnici na najlepši način proslavljen. Živela naša K. S. K. Jednota še večkrat 50 let!

DRŽIMO SKUPAJ!

Napisala Johanna Mohar, V. podpredsednica KSKJ.

Gori navedeno geslo je velkega pomena za organizacije, tako pa tudi za podporna društva. Pri društvih, kjer ne vlada zastopnost in sloga, sploh ne moremo pričakovati napredka, saj je vendar to glavni pogoj za obstanek in napredek istega.

Tudi pri naši organizaciji, K. S. K. Jednoti, katera slavi to leto svoj zlati jubilej, se je vedno vpoštevalo geslo: "Držimo skupaj!", kajti to lahko sklepamo po napredku, ki ga je Jednota doživela ob svoji 50 letnici.

Kar se tiče glavnega odbora in kolikor moram jaz soditi iz lastne skušnje v teh kratkih letih, to javno potrjujem, da smo vsi združeni z eno mislijo in srčno željo držati skupaj v slogi ter v bratski in sestraski ljubezni: eden za vse in vsi za enega!

Dobrote, ki jih je naša slavljenka delila svojim vestnim sinovom in hčeram v dobi 50 let, bodo gotovo drugi spretnejši dopisovalci opisali.

Kot člani in članice ene Jednote moramo zdaj ob njeni 50 letnici v resnici držati skupaj bolj kakor kedaj poprej, da ohranimo in obdržimo našo organizacijo, zaeno pa tudi širimo naše katoliške principe. Letošnje leto naj postane še izredno novo živ-

(Nadaljevanje na 10. strani)

K. S. K. J.

1894 — 1944

Kot dete malo sem jaz bila
in šibka še pred pol stoletjem;
pač v krepko ženo zdaj dorasla,
stojim kot hrast močno in trdno,
lahko klubujem da viharjem.—
Zato pa ti, mladina draga,
možje, žene, — vam danes kličem:
"Pristopite v vrste moje,
ker geslo moje je res lepo:
ZA VERO VSE, ZA DOM IN NAROD!

Joseph Leksan.

Še živeči duhovni vodje K. S. K. J.

REV. CIRIL ZUPAN OSB, 1897-1902

REV. KAZIMIR CVERČKO OFC 1923-1926

RT. REV. JOHN J. OMAN 1938.

REV. MATH J. BUTALA 1939-1944

Opomba: Bivši duhovni vodja, leta 1914-1917 REV. JAMES ČERNE, se nahaja v vojnem ujetništvu v Nemčiji.

DRŽIMO SKUPAJ

(Nadaljevanje iz 9. strani)

ljenje, novo zanimanje povzdigniti našo K. S. K. J. do najvišjega cilja.

Zlato jubilejno kampanjo smo imeli, katera je povoljno uspela, vsaj tako upam. Članice našega društva Kraljica Majnika smo se vedno in ob vsaki kampanji prizadevale doseči zmago, a v zlato jubilejni kampanji se nam je to posrečilo. Z radostjo pozdravljamo in v izredno veselje je vsem društvenim članicam, da smo dosegle zaželjeni cilj kar nas bo lahko spominjalo poznejša leta na častno delo storjeno v počast 50 letnice naše mogočne organizacije K. S. K. Jednote.

V Sheboyganski naselbini imamo 2 društva spadajoča h K. S. K. J. (moško in žensko), ki štejeta skupaj 915 članov.(ic) v obeh oddelkih. Vendar si še vedno svojimo prednost da je društvo Krajica Majnika največje društvo v državi Wisconsin. In to je pristno žensko društvo brez moških članov. Da številke govore, da smo dosegle lep uspeh a s tem še ni rečeno, da bomo zdaj počivale (saj to ni naša navada). Le tako naprej drage članice, držimo skupaj, delajmo skupaj, dokler bomo složne bomo tudi močne.

Smelo trdim, da je bilo naše društvo Kraljica Majnika št. 157 vedno eno najlepših postojank za napredek naše K. S. K. Jednote. Leta 1945 bo društvo slavilo svojo 30 letnico za kar se že sedaj pripravljamo. Do takrat pa ljubi Bog daj, da bi zavladal mir po celem svetu, ter da se skoraj naši dragi povrnejo zmagoslovni domov. Bog nas usliši!

Iskreni sestrski pozdrav vsemu Jednotinemu članstvu, K. S. K. Jednoti pa ob času 50 letnega jubileja želim: Bog te ohrani slovenskemu narodu še stoletja!

CESTITKE NASEGA ZAPADNEGA ČLANSTVA

Napisal George Pavlakovich, VI. podpredsednik KSKJ.

Že od začetka tekočega leta smo brali v našem Glasilu skoro vsak teden članke in dopise naglašajoče, da bo letos v juliju naša K. S. K. Jednota slavila svoj zlati jubilej; to se je z nekakim ponosom in radostjo naznanjalo.

Res ni tudi letos v naših srcih onega veselja kakor v mirnem času, ker nam naše misli uhajajo na naše brate daleč nekje na bojnih poljanah, kjer se borijo za svetovno demokracijo, veliko trpijo in umirajo za pravice naroda; teh naših članov — vojakov je dosedaj že 3660; lepa skupina. V tem našem jubilejnem letu in v teh resnih časih prosimo pač ljubega Boga, kralja miru, da bi bil že enkrat konec te grozne vojne in da bi se naši člani-vojaki in nekaj članic kmalu zmagonosno vrnili domov k svojim dragim. Žal, 30 istih ne bo več nazaj, ker so že dali svoje življenje za domovino!

Ob zlatem jubileju naše Jednote lahko pomislimo nazaj, koliko dobrega je v teh 50 letih že izvršila za svoje članstvo. V bolezni, nesreči in slučaju smrti je pomagala svojim zavarovancem, saj je vendar izplačala že nad devet milijonov dolarjev skupne podpore odkar posluje, to je v resnici že lepa vsota!

Posebno smo lahko veseli in ponosni, ker je naša Jednota vseh teh 50 let ostala na verski podlagi zavedajoča se svojega gesla: Vse za vero, dom in narod! Lahko bi bila menda to svoje načelo premenila, toda njeni zavedni voditelji so strogo na to pazili, da se ni izvršilo. V ta zadevi gre mnogo zasluge in pohvale našemu gl. tajniku bratu Jos. Zalarju kot njenemu najboljšemu vodniku, saj že 36. leto neprestano vodi našo Jednoto po pravi poti, upamo tudi, da ostane njen gl. tajnik do svoje smrti. Imeli smo že v glavnem odboru tudi druge vrle može, kakor so tudi sedaj, ki delajo v glavnem uradu, pravični, nepristranski in agilni. Res, vse osebje v glavnem uradu dandanes dela z vnemo in veseljem ,zato Jednota tako napreduje.

Torej si dovoljujem vsem udeležencem slavnosti Jednotine 50 letnice dne 30. julija v Jolietu v imenu vsega Jednotinega članstva na našem zapadu klicati, Prisrčno pozdravljeni! Zaeno želim Jednoti ob njenem zlatem jubileju vse najboljše, da bi rastla in se širila po vseh naselbinah, kjer živijo naši ameriški Slovenci.

OB 50 LETNICI NAŠE JEDNOTE

Napisal Josip Zalar, glavni tajnik KSKJ.

Ko so Slovenci pred več kot 50 letí pričeli prihajati v to deželo so se naselili po raznih državah širne Amerike. Po večini so opravljali težka in nevarna dela v premogokopih, rudnikih in različnih tovarnah.

Neoziraje se na to, kje so se naši predniki naselili in kakšna dela so opravljali, nahajali so se v novi deželi. Poznali niso angleške govorice, noše, šege in običajev, vse jim je bilo novo in drugačno, kot pa doma na Slovenskem. Spoznali so, da se nahajajo v novi domovini, da žive med drugorodci. Ker jim je bilo vse novo in nepoznano, so se p r i č e l i medsebojno organizirati. Kjerkoli je ž i v e l o prilično število Slovencev, ustanovili so si svoje društvo. Društvo jim je bilo v slučaju potrebe v podporo in seje, ki so se jih udeleževali, so jim bile v nekako zabavo in razvedrilo. Vsa ta društva so bila samostojna, le v Chicagu in Jolietu so bila gotova slovenska društva včlanjena pri neki češki podporni organizaciji v Chicagu, Ill.

Ko je onočasni in prvi župnik cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Rev. Francis S. Šuštaršič videl, da je bilo že precejšnje število društev po raznih naselbinah ustanovljenih, je sprožil misel in priporočal ustanovitev slovenske Jednote.

Rev. Joseph F. Buh, župnik v Tower, Minn., in lastnik "Amerikanskega Slovenca," prvega slovenskega lista v Ameriki, je z veseljem ponudil prostor v svojem listu dopisnikom in drugim, ki so priporočali in širili idejo za ustanovitev slovenske Jednote.

V Jolietu se je nato osnoval neke vrste pripravljalni odbor. Michael Wardjan, tajnik tega odbora je izdal še isto jesen, leta 1896 oklic in razglas ustanovnega shoda. (Opomba uredništva: Tozadevni oklic se nahaja na drugi strani prvega dela Glasila).

Dne 1. in 2. aprila, 1894 so se zbrali v Jolietu, Ill. zastopniki gotovih društev in ustanovili so prvo slovensko bratsko podporno organizacijo z imenom: Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota, ki obhaja letos svoj zlati jubilej.

K. S. K. Jednota je bila ustanovljena po enakem *"Pay as you go"* vzoru, kot so bile v Ameriki ustanovljene vse prvotne bratske podporne organizacije.

Pred 50 leti, ko je bila ustanovljena naša Jednota, niso bili državni zakoni tako strogi, kakor so danes. Pred 50 leti ni bilo državnih predpisov, ki bi določali, kako in na kakšni podlagi se sme ustanoviti bratska podporna Jednota ali Zveza. Zahtevalo se je le gotovo število članov in ko se je predpisano število kandidatov dobilo, se je organizacijo inkorporiralo, nakar je državni urad izdal dovoljenje za poslovanje.

Onočasno, ko se je ustanovilo K. S. K. Jednoto, so bile bratske podporne organizacije še v povojih. Društveni zastopniki, zbrani na ustanovnem shodu K. S. K. Jednote, niso imeli nikakršnih zgodovinskih ali drugih potrebnih podatkov o bratskih podpornih organizacijah, na katere bi se lahko opirali in jih rabili za podlago, na katero bi zidali. Vse, kar so imeli ustanovitelji KSKJ na razpolago, so bila neka pravila gotove češke organizacije, h kateri so spadala nekatera društva iz Jolieta in Chicaga, Ill. Dotična pravila so jim služila, kot edino informativno navodilo. Rev. F. S. Šušteršič je porabil nekaj točk teh pravil in tako uredil in pripravil prva pravila K. S. K. Jednote.

Na podlagi zgodovinskih podatkov se smatra "Jefferson Lodge št. 1, Ancient Order of United Workman" za prvo bratsko podporno organizacijo ustanovljeno v Združenih državah ameriških. Omenjena organizacije je bila ustanovljene dne 27. oktobra, 1868 v Meadville, Pa.

Ko je bila imenovana organizacija ustanovljena, ni bila določena vsota posmrtnine, koliko se bo dedičem izplačalo v slučaju članove smrti. Ravno tako ni bil določen mesečni asesment. Reklo se je in določeno je bilo, da za vsakega umrlega člana, bo razpisan asesment po $1. Z drugo besedo, če je imela organizacija 500 članov, se je dedičem izplačalo $500. Ako je štela organizacija 1,000 članov, so dediči prejeli $1,000 itd.

Iz tega je razvidno, da so bile prvotne bratske podporne organizacije ustanovljene, kakor že omenjeno, na takozvani "Pay as you go" podlagi. Računalo se je samo od danes na jutri. Kaj bo čez pet, 10 ali več let, se ni gledalo.

Na sličen način je bila ustanovljena tudi K. S. K. Jednota. Pri ustanovnem shodu se je določilo $500 posmrtnine za umrlega člana in $150 za soprogo. Asesment je bil pa določen na $1 na člana za vsak smrtni slučaj. Če je pa umrla soproga, se je razpisal asesment v toliki meri, da se je krilo izplačilo posmrtnine $150. Razvidno je torej, da je šlo samo za danes, na bodočnost se ni mislilo.

Ko so se bratske podporne organizacije bolj in bolj množile, so državni zakonodajci uvideli, da sistem, po katerem so te organizacije poslovale, ni praktičen, še manj pa varen za obstoj organizacij, zato so pričeli uveljavljati državne zakone, ki so predpisovali in določevali, pod kakšnimi pogoji je bratskim dovoljeno poslovati.

Potom novih in strogih državnih zakonov se je zahtevalo, da mora vsaka bratska organizacija sistem poslovanja preurediti; da mora uveljaviti potom zakona določeno plačilno lestvico mesečnih asesmentov tako, da postane organizacija 100% solventna.

K. S. K. Jednota je v tem oziru napravila prvi korak pri 12. konvenciji leta 1914, ko je bila odobrena in sprejeta plačilna lestvica "National Fraternal Congress 4%." To je bila najnižja plačilna lestvica, potom katere je bilo bratskim podpornim organizacijam onočasno dovoljeno poslovati. Poznejša leta se je uvidelo, da ta lestvica ne zadostuje, vsled česar so bile določene nove in za organizacijo varnejše plačilne lestvice.

Pri K. S. K. Jednoti se je vpoštevalo določila državnih zavarovalninskih departmentov in istotako se je tudi vpoštevalo okoliščine, v katerih se je Jednota od časa do časa nahajala. Prenovljen je bil poslovni sistem tako, da je danes K. S. K. Jednota na trdni in močni finančni podlagi, ali nadsolventna.

Ko so agentje Life Insurance družb videli, na kakšen način so bratske podporne organizacije poslovale, so to izrabili. Ogovarjali so bratske organizacije, češ, da niso stanovitne, varne in zanesljive, ter da nimajo zagotovljene bodočnosti. S tem se je bratske organizacije pred javnostjo očrnilo. Gotovi agentje se še danes tega poslužujejo in bratske organizacije zaničujejo.

Res je, da če bi bratske podporne organizacije s prvotno uveljavljenem "Pay as you go" sistemom nadaljevale, bi danes teh organizacij več ne bilo. Ko se je pa poslovanje teh organizacij v smislu državnih predpisov in določil preuredilo, so postale solventne in finančno močne.

Da imajo bratske organizacije močno in trdno finančno podlago, se je to posebno pokazalo tekom minule in dolgoletne depresije. Tekom zadnje depresije so bila prizadeta razna podjetja. Velike finančne institucije so prenehale poslovati. Life Insurance družbe, katerih agentje so ogovarjali bratske podporne organizacije in trdili, da niso varne, so bile prizadete. Na stotine Life Insurance družb je prenehalo s poslovanjem. Veliko število uradnikov različnih Life Insurance družb je dobilo finančno pomoč od federalne vlade v Washingtonu. Kaj pa bratske podporne organizacije? Nobena ni propadla. Nobena ni iskala finančne pomoči pri vladi v Washingtonu. Bratske podporne organizacije so ves čas redno plačevale vse upravičene podpore. Tako so vršile tudi vse druge obveznosti in prišle iz minule depresije finančno močnejše, kot so bile kedaj poprej. To je jasen dokaz, da so bratske podporne organizacije danes finančno močne ***in med temi finančno močnimi organizacijami je tudi naša K. S. K. Jednota.***

K. S. K. Jednota ima častno zgodovino. Nepobita resnica je, da je imela velike potežkoče, toda kljubovala je vsem viharjem, prestala vse nevihte tako, da danes, ko obhajamo njeno 50-letnico z veseljem in ponosom gledamo v njeno preteklost.

Kot prva slovenska katoliška bratska podporna organizacija v Ameriki, je ostala zvesta svojim principom. Bila je ustanovljena kot katoliška Jednota, taka je bila do danes in bo ostala še v bodoče. Skozi dolgih 50 let je vršila delo usmiljenja in je bila prava podporna mati vdov in sirot.

V teku njenega obstanka je izplačala nad devet milijonov dolarjev raznih podpor. Poleg tega pa znaša njeno sedanje premoženje nad $5,500,000. K. S. K. Jednota je nad 128% solventna, kar svedoči, da je finančno močna.

Naša Jednota izdaja članstvu zavarovalne certifikate najmodernejše vrste. Pri K. S. K. Jednoti se članstvo lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije in bolniško podporo. Poleg omenjenih podpor plačuje naša Jednota tudi starostne in izredne podpore. Materam pa plača porodno podporo. Sprejema člane od rojstva do 16. leta v mladinski oddelek in od 16. do 60. leta v oddelek odraslih. K. S. K. Jednota, naša podporna mati, je štela ob svoji 50-letnici 39,345 hrabrih in zvestih sinov in hčera, po stanju z dne 30. maja t. l.

Ako vpoštevamo dobrote in koristi, ki jih je KSKJ za naš slovensko-katoliški narod v teku njenega obstanka doprinesla, in če vpoštevamo zapreke in težkoče, s katerimi je imela naša Jednota tekom 50 let opraviti, toda je vkljub temu napredovala in postala ena izmed najsolidnejših in finančno močnih bratskih podpornih organizacij, potem smo lahko ponosni, da smo njeni člani in članice.

Prav je torej, da se ob tem pomembnem času, ob praznovanju 50-letnice Jednote, spomnimo na one naše pionirje, ki so se 1. in 2. aprila leta 1894 zbrali v Jolietu, Ill., in ustanovili prvo slovensko bratsko podporno organizacijo, K. S. K. Jednoto. Spomnimo se tudi vseh bivših glavnih in društvenih uradnikov in uradnic, kakor tudi vseh ostalih sobratov in sester, ki so za povzdigo in napredek Jednote neumorno in neustrašeno delali.

Spomnimo se tudi onih naših članov in članic, ki se nahajajo v vojaški službi (3,660 po številu) in ki bijejo boj za obstoj naše Jednote ter za svetovni mir in demokracijo. Spomnimo se tudi vseh naših bolnih sobratov in sester in prosimo Boga, da jim olajša njih bolečine in trpljenje ter jim zopet povrne preljubo zdravje. Spomnimo se v naših molitvah tudi vseh onih članov in članic, ki so že v Gospodu zaspali.

Prosimo Boga, da bi tudi v bodoče blagoslavljal nas in našo K. S. K. Jednoto.

Praznovanje zlatega jubileja naše Jednote naj nas navduši in nam da novih moči, da bomo od sedaj naprej s podvojeno močjo delali za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto.

Ob praznovanju te izredne slavnosti pošiljam vsem glavnim in društvenim uradnikom in uradnicam, kakor tudi vsem članom in članicam najiskrenejše pozdrave, K. S. K. Jednoti pa kličem: Na mnoga, mnoga leta!

V POKLON ČLANSTVU JEDNOTE, KI JE V AMERIŠKI ARMADI

Napisala Mary E. Polutnik, članica nadzornega odbora KSKJ.

Bilo je deset zavednih slovenskih mož, kateri so se podali na delo pred 50 leti in so ustanovili Kranjsko-Slovensko Katoliško Jednoto, katere glavni namen je bil pomagati svojim članom, vdovam in sirotam ter sorodnikom svojih članov; da pospešujejo in širijo prijateljstvo, edinost in pravo katoliško dobrodelnost, da članstvo navdušuje k izvrševanju svojih verskih in državljanskih dolžnosti.

Hitro je minulo 50 let v brezmejno večnost, in kaj bi bil naš odgovor na vprašanje naših ustanoviteljev? — 'Bratje in sestre, ali ste po svoji najbolji moči skušali se ravnati, delati, slediti in nadaljevati ta namen, ta naš cilj začrtan že pred 50 leti?"

S ponosom in odkritosrčnostjo bi jim lahko odgovorili — "Da, in še več! Nismo samo vdovam in osamljenim otrokom brisali solze; nismo samo bolnikom lajšali gorje ;nismo samo širili prijateljstvo, edinost in pravo katoliško dobrodelnost, temveč še več. Kot ste bili Vi prvi, ki ste zamislili idejo da se ustanovi in organizira katoliška Jednota za slovenski živelj v Ameriki, tako smo bili tudi mi, Vaši nasledniki, prva in edina slovenska bratska organizacija v Ameriki katera se je zavzela da se izplača v tej drugi svetovni vojni članom vojakom vse podpore v polni vsoti za katere plačujejo, nikakih izjem nismo delali.

Naši bratje ste bili poprej — Naši bratje ste tudi sedaj. Vi se borite na krvavih bojnih poljanah, marsikateri izmed Vas je že prelil svojo kri da lahko mi uživamo ugodnost, katere nam nudi dežela nad katero vihra naša zvezdnata zastava — in mi ki se štejemo za Vaše brate in sestre, naj Vam nudimo za odhodnico kaj drugega kot zavest, da smo mi z Vami kot pravi bratje in sestre vse dni, ne samo ko sonce sije, temveč tudi tedaj ko se podijo nad vami črni oblaki. Naša misel je vedno bila po ameriškem pregovoru — "Charity begins at home," ali "Dobrodelnost naj se prične doma!"

Da, K S. K. J. je lahko ponosna na lepo število fantov in mož ki tvorijo močno ameriško bojno moč. Nimamo pa samo člane, temveč tudi večje število deklet pri raznih odsekih oborožene armade, poleg tega pa tudi lepo število naših članic katere služijo kot bolničarke ter vršijo samaritansko delo.

Globoko sem uverjena da smo vsi, od prvega do zadnjega člana KSKJ, ponosni na Vas, bratje in sestre!

Moja iskrena želja ob 50 letnici KSKJ je, da se kaj skoraj vrnete domov med svoje ljube in drage. Vam pa, kateri ste bili poklicani da darujete svoja mlada življenja za domovino, naj pa bo ohranjen blag in trajen spomin.

Naj te moje priproste vrstice služijo v globok poklon in v znak hvaležnosti in priznanja vsem našim članom in članicam ki služijo v armadi Združenih držav.

ZLATI JUBILEJ K. S. K. JEDNOTE

Napisal L. Železnikar, pomožni gl. tajnik KSKJ.

Petdeset let bratskega plodonosnega, humanitarnega dela, ki ga je dovršila Kranjsko-Slovenska katoliška Jednota za naš narod, je za nami.

Njene nepopisne vrline preteklosti odsevajo v svet sijajnih uspehov, ki jih je materinsko izvrševala ta mogočna organizacija — K. S. K. J. — polstoletja, ki je zrastla iz tal po mnogih znojih in trudih, in ki je danes naš vrh, krona našega narodnega življenja v Ameriki.

Da, K S. K. J. ima za seboj nepopisno lepo in bogato zgodovino, ker ona ni samo življenja, ampak tudi na verskem in v kulturnem oziru.

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota je bila vseh 50 let kot pazni čuvar in predstavnik našega naroda, saj je vendar bila prva podporna organizacija v Ameriki, ki je dala temeljno podlago našim verskim in kulturnim ustanovam katerih je številno v naši domovini.

Po zaslugah KSKJ in njenega članstva imamo danes po slovenskih naselbinah lepo napredujoče župnije, slovenske katoliške šole, cerkvena, kulturna društva in druge narode koristne ustanove.

Ako zremo v knjige KSKJ, bomo dobili ogromne številke, ki

(Nadaljevanje na 11. strani)

OB MATERINEM ROJSTNEM DNEVU

Napisal Anton Grdina, bivši glavni predsednik KSKJ

Hvaležni otroci se vesele materinega godu. Naša podporna mati, KSKJ, kakor jo navadno imenujemo, bo praznovala 30. julija svoj zlati jubilej — 50-letnico. Redka so t a k a praznovanja, samo enkrat v eni generaciji se to doživi; zato so pa je tudi bolj impozantna, bi rekel častna.

Katoliški Slovenci i m a m o čast praznovati tak jubilej tu v novi domovini, Ameriki. Da, čast za vse tiste, ki si to lahko štejejo v čast. Čast tudi za naš tukajšnji slovenski verni narod, ki ima tako organizacijo! Zakaj jo tako povzdigujem? Zato, ker je kot taka, kot katoliška Jednota. Cenim jo bolj in več od drugih ravno zato, ker vsebuje nekaj več, kakor druge njene sovrstne Jednote. V podpornem in finančnem smislu so enake, v duhovnem in moralnem smislu pa KSKJ nadkriljuje druge in je vzvišena nad druge, tega ji ne more nikdo odrekati. Podlaga, na kateri stoji, je demantna.

To podlago so ji ob njenem rojstvu položili njeni ustanovitelji, katerim je bilo ne samo en blagor slovenskega trpina, marveč dvojni blagor: telesni in duševni. Človek ima dušo in telo, takorekoč je dvojni človek, oba hočeta živeti: Duh in telo. Za telo je potrebna financa, za dušo pa vera, ki oživlja duha in vodi telo. To so imeli pred očmi oni pionirji— duhovniki in verni katoliški možje, ki so se sporazumeli v tem, kakšna naj bo prva slovenska podporna Jednota.

Znano nam je, da so bili duhovniki začetniki in svetovalci z možmi, ki so jo začeli staviti skupaj kakor stavbo; ti so vedeli, da je prav tako potreben naš rojak katoliške, kakor finančne Jednote. Njih namen je bil blag. Ohraniti našega rojaka na verski podlagi, brez katere ne more biti srečen in ne zadovoljen; so računali s tem, da mu bo v tem stala na strani deloma le katoliška podporna organizacija.

Prepričan sem, da je bil ta namen in cilj tudi neštetokrat dosežen. Marsikaterega je naša Jednota kot taka ohranila, da je ostal in se držal cerkve in se potom cerkve tudi ločil iz tega sveta. Če bi ne bilo Jednote kot take, bi bilo še marsikaj več zgrešenega kakor je med nami v Ameriki; zato čast komur čast!

Slavni spomin tistim, ki so jo ustanovili s takim namenom! Časten spomin na vse one, ki so potem postali njeni člani in članice in tako odšli potom cerkve k večnemu počitku. Tem, ki so se zavzemali za to vemo, da jim ni bilo žal, ko so potekla njih leta, četudi so nekaj posebej storili za svoje versko pričevanje tukaj med mnogimi drugimi, ki so drugače računali.

Vseh teh se v tem času s ponosom spominjamo in jih blagrujemo. Naj jim ostane časten spomin vsem, ki so že odšli, ostalim pa kličemo, ki še žive: Ponosni bodite, da ste člani katoliške Jednote, saj imate v tem dve Jednote in dvojne nagrade: finančno dobite vse, kakor drugod, duhovno pa, kar sliši pod ime katoliške Jednote, nadkriljuje ono prvo, da si se za to ničesar ne plačuje, le priznanja križa je treba, vere in upanja ter duhovnega sodelovanja in član ima dvojno zavarovalnino, časno in večno.

Človek bi računal, da se bo

(Nadaljevanje na 11. strani)

ZLATI JUBILEJ K. S. K. JEDNOTE

(Nadaljevanje iz 10. strani)

kažejo izplačila raznih smrtninskih, bolniških, operacijskih, poškodninskih in izrednih podpor, nas bo pri tem prešinila zavest, kako velikansko, samaritansko delo je vršila KSKJ v Ameriki, odkar je kot prva organizacija zaorala ledino čednosti človekoljubja in bratstva na tem polju.

Ni pa samo važno, da je KSKJ izplačala že nad $9,000,000.00 v polni meri raznih podpor, ampak važno je tudi, kar nam zgodovina potrjuje, da so krajevna društva vedno navdušeno podpirala in delovala za uresničenje in napredek naših župnij. Članstvo je bilo vedno v pomoč našim čč. gg. duhovnikom in društva so bila vedno glavna opora našim župnijam.

Če se bo pisala resnična zgodovina o bratskih podpornih organizacijah, potem bo gotovo imela prvo častno mesto ravno K. S. K. Jednota, ker ima za seboj najbogatejšo zgodovino v tej deželi. Politikarji, pri mizah postavodaj, ne bodo nikdar storili toliko dobrega za svoje državljane, kakor so storili naši pionirji za naš narod. To je pribito.

Ustava KSKJ nam jasno priča, kako plemeniti so bil ti možje ustanovitelji KSKJ. To so bili značaji, na katere je lahko ves naš narod ponosen. To so bili možje, ki se niso bali nobenega dela, ne žrtev. Srčni in dalekovidni so bili ti ustanovitelji, ki so že pred petdesetimi leti potom prvega slovenskega lista "Amerikanskega Slovenca" pisali in navduševali naše rojake po naselbinah za uresničenje KSKJ.

Odprli so vrata in javno klicali za združenje v organizacijo, ker so že naprej vedeli, da gospodar položaja je tisti, ki je najbolj organziran. Ne posamezniki, ampak močna organizacija (Jednota) bo ona vez, ki bo naš narod tvorila po naselbinah, da ne bodo ostali osamljeni in podvrženi tujčevi peti.

Ob času ko slavimo 50-letnico KSKJ, je naša dolžnost, da se spomnimo vseh častitljivih pokojnih ustanoviteljev, čč. gg. duhovnikov, bivših in sedanjih glavnih in društvenih uradnikov, članov in članic, ki so vedno delali za napredek in razmah KSKJ po naselbinah, jo branili in čuvali kot zenico v svojem očesu. Spomnimo se tudi pionirja slovenskih časnikov "Amerikanskega Slovenca," ki je mnogo, mnogo storil za uresničenje, sedaj močne organizacije — Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote, ki naj raste in procvita v dušno in telesno srečo slovenskega naroda v Ameriki!

OB PRILIKI 50 LETNICE NAŠE JEDNOTE

Napisal John Pezdirtz, član nadzor. odbora KSKJ.

Pestro zgodovino ima za seboj naša organizacija. Veliko debat in prerekanj je preživela. Toda vse to je imelo dober namen, saj se je skrbelo, da so člani in članice v bolezni dobivali redno svojo podporo, vdove in sirote posmrtnino za svojim dragim in v nešteto slučajih je Jednota pomagala financirati naše cerkve in ustanove ter privatne domove.

Lep napredek imamo beležiti v finančnem stanju naše matere KSKJ ob praznovanju njene 50-letnice. Lepo število dičnega članstva je vpisanega v naših knjigah. Zelo veliko naših članov, hrabrih sinov-vojakov je tudi na bojnem polju, kjer se žrtvujejo za našo drago domovino. Zapisani bodo v Zlato knjigo v zgodovini naše organizacije, ki je bolj pestra in slikovita kot marsikatera druga slovenska ustanova.

Zelo veliko si pretrpela in dobrega storila Ti, mati sirot in vdov. S ponosom praznujemo Tvoj zlati jubilej, ker se zavedamo, da najhujše si prestala. Tvoji sinovi in hčere gledajo in delujejo na programu bodočnosti; velika, največja in najmočnejša moraš postati med svojimi vrstnicami, saj si edina slovenska katoliška organizacija in kot taka imaš najlepšo in najboljšo bodočnost.

Največje zasluge za tako lepo organizacijo zaslužijo v prvi vrsti naši marljivi društveni tajniki in tajnice, in njih souradniki. Nešteto kampanj so že dovršili. Njim gre priznanje za tako lepo število članstva. Naš glavni tajnik sobrat Josip Zalar ima tudi velike zasluge in s ponosom lahko gleda na delo, ki ga je z ostalimi pionirji Jednote vršil. Da, lepa zdrava, čila in močna je naša KSKJ ob praznovanju zlatega jubileja.

Bog daj, da bi kmalu minula ta nesrečna vojna, da bodo prišli naši člani in članice domov, ker vem, da se bodo z veseljem oprijeli dela pri svojih društvih in pomagali pri delu, ki nas vse čaka.

JEDNOTA OB 50 LETNICI

Napisala Mary Hochevar, čl. nadz. odbora KSKJ.

Pol stoletja je že minulo, odkar so si gotovi slovenski pionirji zamislili potrebo skupnosti, organizacije ali Jednote, v kateri bi lahko pomagali eden drugemu v slučaju nesreče, to je v bolezni ali smrti. Ker pa so prinesli s seboj iz svojega rojstnega kraja biser vseh biserov — sv. vero, — in so v svoji priprostosti, a z dalekovidnim razumom prišli do zakjučka, da je edino prav, da si ustanove tako organizacijo, ki ne bo skrbela le za telesni blagor njih samih kakor tudi za potomce ampak, naj bi ta Jednota ščitila tudi njihov nadvse dragoceni biser — sv. vero — so se zbrali, ter po resnem prevdarku ustanovili Jednoto na trdni verski podlagi kateri so dali ime KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA.

Kakor je pri vsaki novi stvari začetek težak, tako tudi ta novo ustanovljena organizacija ni imela rožnato pot. A navzlic vsem težavam je šla pogumno svojo pot, začrtano po njenih pionirskih ustanoviteljih.

V prvih njenih letih se je njeno članstvo zanimalo za njeno delovanje. Še se spominjam, kako so se naši očetje veselili in komaj čakali seje svojega društva. Že teden poprej so opominjali eden drugega, da ja ne bi kateri pozabil se iste udeležiti. Ko je napočilo popoldne (navadno so bile seje ob nedeljah popoldne) so se zbirali kakor mravlje in so skoro v procesiji šli na sejo. V tistih časih so bile seveda razmere drugačne kakor so pa danes. Takrat so le pri sejah imeli priliko priti skupaj in se poleg društvenih zadev, pogovoriti o gospodarskih, družinskih in političnih stvareh. Dandanes, je pa vse kaj drugega glede tega. Članstva je res veliko, veliko več, ampak je navezane na stalno vojno delo, dalje se mu nudijo vsakojake prireditve in igre za razvedrilo in razgovor če želi iste posetiti. Ko je bila depresija, je bil skoro do malega, vsak tako zamišljen v svoje skrbi, da se mu ni ljubilo iti na sejo. Sedaj je pa narod tako zaposljen da skoro ne dobi časa za prepotrebni počitek. Zato se pa v današnjih dneh na sejah raznih društev navzočih članstvo lahko na prste sešteje. Posebno v velikih mestih imamo to težavo. Največ odgovornsti za Jednotin napredek je sedaj na ramah društvenih uradnikov(nic); ker se svet tako suče, pa tudi društveni uradniki poznajo nalogo in jo spretno vršijo, tako da Jednota raste in napreduje navzlic vsem spremembam časa in je danes ob svojem zlatem jubileju zdrava in močna, naj si bo v financi ali v članstvu kot nikdar prej. Po 50 letih obstoja stoji danes ravno na tako trdni verski podlagi, kot je bila ob svoji ustanovitvi. Vsi katoliški Slovenci — širom Amerike — smo lahko ponosni na to našo prvo, edino Slovensko Katoliško Jednoto, ki je nam vsikdar in vsepovsod v čast in ponos. Koliko solza sirot je že otrla! Koliko raznih dobrot je že razdelila med svoje članstvo! — Ko čitamo finančna poročila vidim,, da gredo številke v milijone. Koliko je pa dobrega storila ta naša Jednota še za druge razne dobre namene. Ob zlatem jubileju — Jednota — Ti kličem: "ČASTEN SPOMIN SI, NAŠIM SLOVENSKIM PIONIRJEM USTANOVITELJEM." "Le še naprej po svoji začrtani poti." Dal Bog, da bi zamogli izročiti naši mladini Jednoto — kakoršno smo prejeli od svojih prednikov.

V največjo čast in ponos ob 50 letnici naše Jednote pa mi je dejstvo, da je pri pol-stoletju življenja in napredka Jednote, veliko veliko pripomoglo, tudi naše slovensko katoliško ženstvo. Star pregovor je, "da človeku ni dobro samemu bit." To so spoznali naši možje pri K. S. K. Jednoti in so odstopili prostor tudi članicam. Mislim, da se še niso pokesali tega svojega dejanja. Zakaj, ženstvo je tudi spoznalo, da njena naloga ni samo v kuhinji, ampak da se mora tudi udejstvovati na raznih zunanjih poljih, če hoče biti kos zahtevam svojega poklica. Začela so se ustanavljati ženska društva v katerih so delovale z vso vnemo in pokazale možem, da so sposobne za društvena opravila. Kjer si niso ustanovila lastno društvo, so pa v skupnosti z moškim članstvom delale roko v roki za korist Jednote. Da je to resnica, kažejo šte vilke ženskega članstva, katere Jednota ob svoji 50 letnici beleži.

Me pa smo gotovo ponosne na to naše delo za napredek K. S. K. Jednote. Sveste smo si, da bi bile naše mamice ravno tako vnete in požrtvovalne če bi bile imele priliko. Naša dolžnost sedaj pa je, dajati pravi zgled delavnosti naši mladini — tako da se mladina navžije tistega duha, katerega je treba, da se Jednota dolga leta še ohrani.

Pri tem bo imel seveda glavno vlogo pa naš mladinski oddelek. Če bomo skrbeli da bo naš mladinski oddelek vedno napredoval, potem smo sigurni da bo aktivni oddelek že sam od sebe rastel. Skrbeti moramo, da bo naša Jednota močnejša dan na dan, tako da ko pridejo naši mladeniči in mladenke in možje iz krvavih poljan domov, jim bomo lahko s ponosom rekli "Tu jo imate, Jednoto, zdravo in močno bolj kakor tedaj ko ste odšli v boj za domovino!"

Tebi — Jednota — pa želim veliko uspeha v Tvojem nadaljnem življenju, ter obilo božjega blagoslova.

Iskrene častitke vsem zaslužnim možem in ženam, skozi dolgih 50 let, ki so žrtvovali čas, denar in same sebe ter tako pripomogli k temu da je K. S. K. Jednota na svojem višku.

Živela K. S. K. Jednota ob zlatem jubileju!

PRED PETDESETIMI LETI IN SEDAJ

Napisal Martin Shukle, član finančnega odbora KSKJ.

Ni nas veliko, da bi pomnili zgodovino organiziranja slovenskega katoliškega naroda na društvenem polju v Ameriki, kajti večina delavcev na tem polju je že poklicanih v večnost po svoje plačilo. Da, v večnost, kamor bomo vsi eden za drugim gotovo enkrat prišli tudi mi!

Danes slavimo naše rajne pionirje, a v prejšnjih časih smo se prepirali in preklali z njimi. Šele danes priznavamo, da je imela večina ustanoviteljev in njih pomočnikov dobre namene in žalibog, njih nasprotniki so jim polena pod noge metali in to radi nevoščljivosti in nevednosti.

Poglejmo malo nazaj. Še pred 40 leti se dobro spominjam, ko smo takrat mlajši člani skušali pridobiti vse v društvo in Jednoto; skušali smo znižati pristopnino od $4 na $2 za društvo in takoj je bil ogenj v strehi; ti starejši člani, kateri so še danes živi in mi znani, so ugovarljali rekoč: "Kaj nam hočejo člani, mi hočemo denar za društveno blagajno!" Gotovo bo ta ali oni rekel: "Kaj je potreba pisati o tem, kar je prešlo?" Meni se zdi pa umestno, da se varujemo sličnih napak v prihodnje.. Namen nas vseh naj bo danes in v bodoče: vedno delovati za pridobivanje novega članstva, najsi bo v teku kampanje ali kako drugače, naš cilj naj bo vedna kampanja za pridobitev novega članstva prvi slovenski katoliški organizaciji v Ameriki—K. S. K. Jednoti, katera slavi 50-letnico v tem letu. Ali ni ta naša slavljenka upravičena do tisoč članov in članic za vsako leto? Vsak dobromisleči član in članica in tudi čitatelj mi bo priznal, da je.

Posvetimo torej nekaj časa za to, tako imenitno idejo, katera bo v prid vsem, posebno pa novopristoplim v času kake nezgode. K. S. K. Jednota je varuhinja vsega svojega članstva, ne samo tistih, ki mislijo, da so na varnem, ne oziraje se, si li doma pri svojem delu, ali pa na bojnem polju, na katerem se, žalibog, igra krvava igra za zmago pravice in prostost narodov. Naj ta moj apel velja vsem, posebno našim roditeljem. Vpišite vaše bližnje v društvo spadajoče h K. S. K. Jednoti, ne bo vam žal, marveč boste ponosni, da ste storili svojo družinsko dolžnost.

V sedanji kampanji so nekatera društva s svojim delovnim odborom in zavednim članstvom precej napredovala, nekatera še prekoračila svoje število, za kar jim iskrena zahvala. Nekatera društva so pa jako malo storila ali pa nič; prosim vas, v imenu Jednote, poskusite pridobiti vsaj nekaj članstva tako, da boste rekli: "Tudi mi smo pridobili nekaj v poklon naši slavljenki za 50-letni rojstni dan." Poskusite, pa bo šlo, saj je celo leto 1944 Jednotino jubilejno leto.

H koncu še prosim vse članstvo: spominjajmo se tudi naših rajnih pionirjev z molitvijo, Tebi, naša slavljenka K. S. K. Jednota pa želim mnogo uspeha, rasti in razprostiraj se po vseh državah naše mogočne nove domovine Amerike. Tvojim članom in članicam, boriteljem na bojnem polju želim popolno zmago in hiter povratek domov k svojim dragim.

OB ZLATEM JEDNOTINEM JUBILEJU

Napisal John Dechman, predsednik porotnega odbora K. S. K. J.

V teh strašnih časih svetovne vojne obhajamo 50-letnico naše prve slovenske podporne organizacije v naši novi domovini.

Naše misli gredo danes 50 let nazaj, to je v času, ko so ustanovitelji-pionirji bili skupno zbrani na prvem sestanku; tej skupščini je bil na čelu blagopokojni župnik Frančišek S. Šuštaršič. Gotovo, da je pokojni duhovnik gledal že tedaj, da se s skupno mislijo podporne zveze tudi postavi temelj katoliški organizaciji.

Hvala Bogu, da danas ob 50-letnici lahko s ponosom gledamo na sadove te prve katoliške podporne Jednote. Veliko naših slovenskih katoliških župnij je bilo ustanovljenih, ali vsaj začetek ustanovitve je bil na seji kakega iedanjega društva K. S. K. Jednote. Ravnotako tudi veliko naših društev je bilo ustanovljenih potom župnij, oziroma župnikov slovenskih katoliških cerkva. Tako moramo danes reči, da naše slovenske katoliške župnije in K. S. K. Jednota so zvezane ena z drugo, skoro da bi rekel nerazdružljive. Delo člana katoliške Jednote ni samo "kar veleva mu stan, ampak kar mož more, to je storiti dolžan."

Zatorej bratje in sestre, bodimo vedno na delu za dobre in poštene stvari, ohranimo, dokler najdalje mogoče naš lep materni jezik, nad vse pa vero naših očetov, to je podlaga K. S. K. Jednote in ta temelj mora ostati nespremenjen.

Med tem časom, ko je na stotine naših članov v sedanji strašni vojni, mi smo pa doma s strahom v duši; trepetajočega srca čakamo na izid te svetovne moritve, čakamo—se li vrnejo naši dragi domov, ali ne? Sv. Oče, vikar katoliške Cerkve prosijo vse narode, naj molijo, da bi bil že skoro konec tega trpljenja in da bi zopet zavladal mir na zemlji. Bog usliši molitev nas grešnikov.

Z koliko večjim veseljem bi lahko praznovali ta naš jubilej, koliko lepše bi lahko vse napravili ,ako bi nas ne trle skrbi za naše ljube in drage v vojni, toda recimo: "Božja volja naj se zgodi." Mi se vedno in tudi sedaj ponižno oklenimo Njegovih ukrepov.

Naše misli so gotovo danes na ona leta, katera so že za nami, vemo, kaj je bilo, dosti je bilo veselih dni in gotovo tudi težkih, žalostnih, kaj bo v prihodnosti, to pa ve samo Bog. Gotovo, da katoliški mož in katoliška žena, kakor tudi naša katoliška mladina dobro ve, da vsa delovanja so v božjih rokah in znamo to: "Kar Bog stori, vse prav stori."

Leta, katera so pred nami za našo K. S. K. Jednoto, bodo pa taka, kakoršna si bo naše članstvo uredilo. Res je, da božji ukrepi so tudi tukaj ,toda Bog nam da stredstva in prosto voljo, zatorej moramo gledati, da to prosto voljo porabimo v našo časno in tudi večno korist in srečo. Naša Jednota bo samo tako močna, kolikor močno si hočemo urediti.

Danes, ko pišem te vrstice, hočem reči našemu dobremu članstvu ob 50-letnici to: Da smo dospeli tako visoko, je bilo delo članstva; uradnik društva je res izvoljen, da isto vodi, toda društvo ni samo uradnik društva, ampak članstvo, kakor tudi Jednota ni glavni odbor Jednote, ampak društva in članstvo in ako hočemo imeti večjo in boljšo Jednoto, moramo imeti tudi dobre člane in članice, saj je vsak posameznik tako neobhodno potreben, da moramo gledati, da se vsak dan izboljšujemo in pomagamo eden drugemu, tako bomo vsaj malo povrnili našim ustanoviteljem za njih delo in trud. Pripoznati moramo, da njih delo je bilo težko in treba je bilo trde volje in dosti večerov je bilo treba prečuti ob zibelki kot še malega deteta v začetnih letih naše Jednote.

Končno moramo reči, da samo ljubi Bog zamore poplačati našim ustanoviteljem za njih trud. Glavni uradniki od začetka do sedaj kakor tudi uradniki krajevnih društev so vršili veliko narodno delo in tudi njim naj večni Bog povrne za njih trpljenje! Spomnimo v molitvi se tudi naših bratov in sester, kateri so že šli v večnost. Bog bodi milostljiv dušam naših pokojnih.

Mi pa, kateri smo še tukaj, zahvalimo se Bogu za milost, da zamoremo praznovati ,akoravno na skromen način, 50-letnico prve in največje slovenske katoliške organizacije na svetu. Bog naj bo z nami in prosimo Ga za blagoslov, dobro in trdno voljo in Njegovo milost. Bog živi K. S. K. Jednoto!

POMEMBNA JEDNOTINA PROSLAVA

Napisal Joseph Russ, član porotnega odbora KSKJ.

Proslava 50-letnice K. S. K. Jednote je v resnici velikega pomena. Kot prva in najstarejša slovenska organizacija v Ameriki je; lahko jo imenujemo naša podporna mati. Da, že pol stoletja deli dobrote in pomoč svojemu članstvu in čuva, kar nam je najbolj drago, namreč sveto vero in katoliško prepričanje.

Članstvo K. S .K. Jednote je lahko ponosno, ker spada k organizaciji, h kateri pripadajo in so člani društev in glavnega odbora tudi duhovniki.

Skoraj vse podporne organizacije imajo tudi svojega vrhovnega zdravnika, kateri nadzoruje bolniški oddelek, ampak naša mati K. S. K. Jednota je veliko višje, ker imamo v glavnem odboru tudi duhovnega vodjo, kateri nadzoruje dušni in verski blagor članstva. Zatorej mora biti res K. S. K. Jednota nam vsem še bolj pri srcu, ker je ena izmed redkih slovenskih organizacij, ko se društvene seje in druge prireditve pričnejo ne samo z udarcem kladiva, ampak tudi z molitvijo, tako se vršijo tudi pogrebi naših umrlih po cerkvenem obredu.

Zelo sem ponosen in Bogu hvaležen, ker imam čast in priložnost proslavljati ne samo 50-letnico K. S. K. Jednote, ampak tudi mojo 50-letnico kot član društva sv. Jožefa, št. 7 v Pueblo, Colo. in tudi član K. S. K. Jednote; žalibog, da nas je le malo število še živih 50-letnikov. Seveda čas hitro beži, in kar je nas najstarejših članov, se hitro selimo eden za drugim v večnost. Ves čas tega polstoletja mi je bila K. S. K. Jednota pri srcu, vedno sem po svoji moči deloval v vsakem oziru za korist in blagor naše podporne matere.

(Nadaljevanje na 12. strani)

OB MATERINEM ROJSTNEM DNEVU

(Nadaljevanje z 10. strani)

na taki podlagi vsak, ki se ima za katoličana in se želi zavarovati za podporo, zavaroval najprej v taki organizaciji in v takem društvu, kjer mu nudi največ. Toda ni bilo tako. Jednota, o kateri pišem, ni največja, dasi je najstarejša, in kot taka bi morala biti največja. Zakaj ni? Kdo je tega kriv? Kje naj iščemo vzroka? Ali v Jednotinih načelih, ki nosi ime katoliška? Kako neki? Ali nismo Slovenci katoličani? Ali ne zidamo in podpiramo krasne številne cerkve širom Amerike in jih polnimo! Zakaj pa nimamo tudi velike, največje slovenske katoliške Jednote kakor jih imajo drugi verni narodi poleg nas, na primer Slovaki?

Nekje je nekaj narobe z nami in Jednoto! Jednota kot taka z njenimi načeli ni kriva, saj ona sodeluje v smislu katoliške Cerkve, katere nauke smo dolžni vsi verniki tudi spolnjevati. Torej mora biti krivda na nas! Naj vsak sodi sam! Jednota, ob njeni 50-letnici kot taka ni dovolj številna s članstvom. Pravimo, da nas je 250 tisoč katoličanov v Ameriki. To znači, kako malo nam je bilo za našo katoliško Jednoto.

V dnevih mojega uradovanja sem skušal zaživeti ves narod zanjo! Ne za čast Jednote, marveč za čast vernega slovenskega naroda! Slovaki se odlikujejo, ker imajo dve Jednoti, vsaka nad stotisoč zato, ker so iskreni katoličanje. Mi pa se le štejemo in v dejanju se ne zavedamo; vseeno nam je, pravimo, pa ni vseeno, ne. Že v začetku sem omenil, zakaj je vredna več in zakaj je častnejša katoliška od nekatoliške in zakaj da daje dvojne nagrade. Kako bomo enkrat ponižani pred Bogom, ko niti tega ne bomo mogli pokazati za naše katoličanstvo, da bi si izbrali vsaj katoliško Jednoto mesto drugih; pa tudi take male drobtinice verskega prepričanja nismo hoteli položiti na verski oltar. Potem naj pa tožimo, kam in kako vse gre dalje od od vere in Boga. Ne Jednote, marveč nas, naroda, je krivda in narod bo zato odgovor dajal.

Iskrene spomine in pozdrave vsem bratom in sestram krajevnih društev širom Združenih držav, kjerkoli sem se spoznal in nahajal med vami in od vas prejemal gostoljubje kot Jednotin glavni predsednik. Vztrajajte v delu, ki daje dvojno nagrado—pri K. S. K. Jednoti!

RAZDELBA JEDNOTINIH DRUŠTEV PO DRŽAVAH

Arkansas	1
California	2
Colorado	9
Connecticut	1
Illinois	36
Indiana	4
Kansas	5
Michigan	9
Minnesota	21
Missouri	1
Montana	5
Nebraska	1
New York	6
Ohio	24
Pennsylvania	38
Washington	1
West Virginia	1
Wisconsin	9
Wyoming	3
Skupaj	177

Skupno število članstva z dne 30. junija t. l.—39,624.

POMEMBNA JEDNOTINA PROSLAVA

(Nadaljevanje iz 11. strani)

V tem času sem bil v presledkih društveni uradnik (sem tudi še sedaj), najbolj sem pa ponosen, ker imam čast biti že nad 14 let član glavnega odbora K. S. K. Jednote, seveda zato se imam zahvaliti cenjeni delegaciji (na konvencijah) za priznanje in zaupnico.

Ves čas sem zasledoval poslovanje Jednote. Kot večkratni delegat na konvencijah, sem videl, ko je šla Jednota skozi težke in burne čase. Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod," je bilo večkrat v nevarnosti, ampak z božjo pomočjo in večino poštenih in zavednih delegatov in delegatinj je bilo mogoče geslo ohraniti. Starejši člani se še spominjajo, ko je nameraval in hotel pred več leti tedanji glavni predsednik prodati Jednoto neki ameriški zavarovalninski družbi. Da ni šel ta načrt skozi, moramo dati največje priznanje in hvalo jolietskim društvom za njih oster protest in nastop, da je bilo mogoče preprečiti ta namen. Če bi hotel opisati vse dogodke zadnjih 50 let, bi vzelo v obliki cele knjige.

Največ časti in hvale gre našim pionirjem in ustanoviteljem Jednote. V 50 letih smo premagali vse težkoče in težave in prišli do lepe sloge in lepega napredka. Vsak član in članica Jednote je lahko ponosen ali ponosna, da spada k organizaciji, ki šteje blizu 40,000 skupnega članstva, premore nad $5,500,000 in je za veliko nadsolventna. Naši slavljenki Jednoti pa želim k sklepu božjega blagoslova in obilo uspeha, da bi rasla in napredovala v članstvu in finančno še mnogo, mnogo let!

ČAST IN PRIZNANJE NAŠIM JEDNOTINIM PIONIRJEM!

Napisal John Oblak, član porotnega odbora KSKJ.

Pred 50 leti so se zbrali v Jolietu, Ill., možje in duhovniki, ter ondi ustanovili našo K. S. K. Jednoto, prvo slovensko podporno organizacijo v Ameriki. Ta Jednota vrši svoje blago delo že pol stoletja, zato obhaja sedaj že svoj zlati jubilej.

Seveda, sprva je morala hoditi tudi po trnjevi poti, pa je vse z božjo pomočjo prestala in dospela do svojega sedanjega najvišjega mesta v številu članstva in v premoženju. Po moji sodbi je to dosegla, ker se stalno drži svojega prelepega gesla: "Vse za vero, dom in narod!" S kakimi drugimi načeli bi ne bila tega dosegla.

Zatorej čast in priznanje našim Jednotinim pionirjem, ker so ji začrtali tudi katoliški ali verski značaj in podlago. Čast pa tudi vsem glavnim odbornikom in številnemu članstvu, da se je to podlago do danes ohranilo. Zdaj, ob 50-letnici naše Jednote ji moramo vsi našo zaobljubo slovesno ponoviti, da bomo še v bodoče delovali po njenem lepem geslu. Dalje moramo tudi skleniti, da bomo vedno branili in vpoštevali njeno dobro ime in čast in da bomo skušali delovati na to, da bo v doglednem času štela 50,000 članov.

Bog ohrani in čuvaj našo drago Jednoto!

ČESTITKE NAŠI JEDNOTI

Napisal John Terselich, član porotnega odbora KSKJ.

Tudi jaz se pridružujem številnim mojim sokolegom gl. uradnikom in uradnicam naše Jednote z iskrenimi čestitkami povodom zlatega jubileja naše drage Jednote. Naj jo ljubi Bog čuva in ohrani še leta in leta. Naj še nadaljnih 50 let hodi po svoji začrtani poti z znanim geslom Vse za vero, dom in narod!"

Zaeno sem vesel in ponosen, da spadam k društvu naše Jednote, ki nosi že 50 let njeno prvo številko, saj je bil tudi delegat tega društva sedaj že pokojni brat M. Brunski navzoč ko je bila naša K. S. K. Jednota ustanovljena. Torej naj veljajo Jednoti tudi v imenu tega društva iskrene čestitke.

ISPOD PERA HRVATSKOG JEDNOTARA

Napisao Luka Matanić, porotnik KSKJ

Kada je naš jugoslovanski narod počeo da se ovamo seli u novu domovinu, sa sobom nije donesal kakvog bogastva, nego dobru volju, pridne ruke, svoju narodnu zavijest i misao da smo skupa i svoji. Ali nije to odma moglo biti, jer su naši prvaci bili razdeljeni po celoj naši novoj domovini; takodjer nisu znali govoriti engleski jezik, niti bile ovo vrijeme radnje tako stalne za Slovenace i Hrvate.

Hvala Bogu, misao za slovenačku bratsku organizaciju (KSKJ) porodila se godine 1894 u gradu Joliet, Ill. Ovo vrijeme bivalo u Jolietu tudi nešto Hrvata sa svome društvom sv. Ivana Krstitelja sa 20 članovi. I ovo hrvatsko društvo bilo po svome delegatu Peter Miketiću zastupano na prvom saboru i odma pristupilo h K. S. K. Jednoti 2. aprila, 1894. Žao, ovo društvo danas više ne obstoja.

Danas, po preteku 50 godin vidi se, da naši pioniri nisu žalili truda. O kada bi Bog dao, da su svi oni 333 još danas živi, koliko bi sada imali veselja ko bi videli, kako naša Jednota danas došla na veliki broj članova, na prilično 40,000! Isto broji prilično pet i pol milijona dolara u svoji blagajni.

Zato njima, koji su umrli, neka bude večna slava, a koji još su živi, neka Bog im da zdravlje!

Za velik uspjeh KSKJ treba dati čast osobito našemu glavnom tajniku bratu Josip Zalarju, istotako drugim odbornikokoma, koji delaju za njen prospjeh.

Medju više hrvatski odsjeka naše KSKJ, tako isto jest naše društvo sv. Mihaela, broj 152, South Chicago, Ill. Isto bilo stvorjeno godine 1913 sa 13 članima, a danes broji 218 članova i 73 djece. Ja imadem čast da sam više godin tajnik ovog društva, i bio sam više puta delegat na Jednotinoj konvenciji. U velik ponos i čast si brojim, da me na prošloj konvenciji u Chicagu slavna delegacija izabrala kao Jednotinog glavnog odbornika u porotnem odboru, da na ovi način zastupam naše brate Hrvate. Da, KSKJ. im više hilpad aHrvata. Sa ovime KSKJ pokazala, da se dobro sjeća znane pjesmi: Slovenac i Hrvat, za uvijek brat i brat!

Uslijed toga kažem iz srca: "Samo napred, braćo sa radom onda će naša mila KSKJ slavit još svoju stogodišnjicu!"

Številke govore kako je K. S. K. J. napredovala

Aktivni oddelek

Leta	Članstvo	Imetje
1894....	333	$? ? ? ?
1895....	882	797.98
1896....	1,192	2,055.43
1897....	2,155	2,089.22
1898....	1,626	3,676.09
1899....	1,832	2,675.37
1900....	2,184	6,145.22
1901....	4,760	8,516.13
1902....	4,713	11,746.29
1903....	6,520	13,475.15
1904....	6,253	18,117.37
1905....	7,869	39,232.59
1906....	9,145	65,272.54
1907....	10,195	85,800.73
1908....	9,851	107,390.28
1909....	10,475	142,752.51
1910....	11,249	183,824.05
1911....	11,508	230,196.06
1912....	11,566	264,161.14
1913....	12,399	297,750.59
1914....	12,199	312,030.18
1915....	12,307	382,171.53
1916....	12,685	459,992.19
1917....	12,914	522,652.28
1918....	12,517	494,582.55
1919....	11,885	659,040.06
1920....	12,080	741,330.93
1921....	12,289	872,925.83
1922....	12,641	1,017,234.69
1923....	13,682	1,127,130.19
1924....	14,775	1,268,600.59
1925....	17,456	1,447,962.30
1926....	19,006	1,623,062.95
1927....	20,020	1,871,255.33
1928....	21,333	2,085,017.98
1929....	22,377	2,302,917.15
1930....	23,099	2,535,873.37
1931....	23,460	2,775,037.09
1932....	22,159	2,993,907.27
1933....	21,436	3,2[illegible]23.96
1934....	22,842	3,2[illegible]46.25
1935....	23,084	3,445,301.14
1936....	23,891	3,808,524.43
1937....	24,739	4,032,992.81
1938....	24,856	4,251,861.88
1939....	26,292	4,348,240.32
1940....	26,858	4,527,123.34
1941....	27,428	4,820,708.23
1942....	27,882	4,886,646.32
1943....	28,271	5,236,944.40
1944....	28,356	5,256,407.56

Mladinski oddelek

Leta	Članstvo	Imetje
1916.....	1,859	$ 2,137.28
1917.....	3,023	6,052.51
1918.....	4,393	9,918.54
1919.....	5,244	17,167.89
1920.....	5,720	21,424.69
1921.....	6,475	22,095.43
1922.....	6,871	28,556.40
1923.....	7,549	31,943.93
1924.....	8,564	38,853.37
1925.....	10,610	49,630.83
1926.....	11,585	62,118.61
1927.....	11,546	71,531.19
1928.....	11,712	83,794.21
1929.....	11,678	93,795.08
1930.....	11,399	102,738.13
1931.....	11,184	118,513.97
1932.....	10,348	133,206.78
1933.....	13,325	141,674.76
1934.....	11,920	150,552.12
1935.....	11,563	163,122.33
1936.....	11,440	170,669.93
1937.....	10,835	184,179.82
1938.....	10,322	198,205.80
1939.....	10,345	208,730.11
1940.....	10,235	217,971.62
1941.....	10,294	237,665.95
1942.....	10,471	252,528.42
1943.....	10,879	279,898.32
1944.....	10,842	285,509.92

Skupno število članstva obeh oddelkov je 1. aprila 1944 znašalo 39,198, Jednotino imetje pa $5,541,917.48.

PRVI GLAVNI ODBORNIKI KSKJ

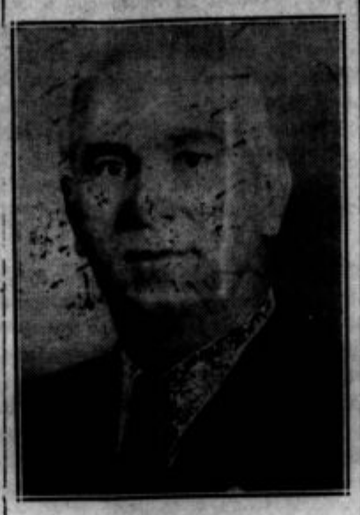

JOSIP STUKEL,
prvi Jednotin predsednik
rojen 17 maja, 1865 v Petrovi vasi, Dol.,
umrl 31. januarja, 1937 v La Salle, Ill.

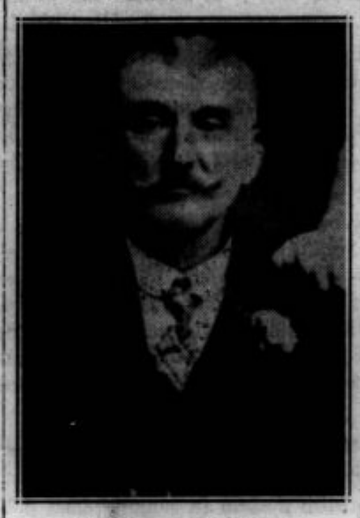

MICHAEL WARDJAN,
prvi Jednotin tajnik,
rojen leta 1861 v Beli Krajini,
umrl 2. decembra, 1928 v Joliet, Ill.

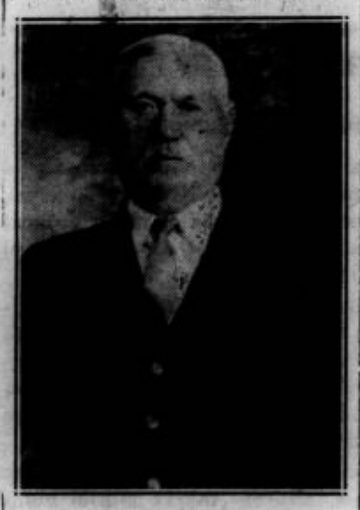

ŠTEFAN STAMFEL,
prvi Jednotin blagajnik
rojen 4. januarja, 1860 v Beli Krajini,
umrl 30. marca, 1940 v Jolietu, Ill.

DRUŠTVA IN IMENA PRVIH ČLANOV K. S. K. J.

Društvo sv. Martina (Štefana), št. 1, Chicago, Illinois

Brunskole Jožef, Brunsky Mathisa, Bohte Jožef, Brunskole Janez, Golob Janez, Godič Janez, Košiček, Anton, Kočevar Markus, Kenig Franc, Košiček Jožef, Lerh Ernest, Medoš Franc, Nemanič Matija, Nemanič Anton, Papež Franc, Pezdirc Jožef, Stukel Janez, Škof Janez, Sebuhar jakob, Skala Anton, Šute Matija, Stua Janez, Sinkovec Anton, Verviščar Martin, Vukšinič Jurij, Zajc Jožef.

Skupaj (26.)

P. S. Društvo sv. Martina je bilo dne 12. junija 1894 prekrščeno v društvo sv. Štefana.

Društvo sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Illinois

Bezek Matija, Birsa Benedikt, Čelesnik Janez, Čulek Franc, Deželan Ignac, Fir Martin, Grahek Janez, Grahek Matija, Govednik Anton Globič, Anton, Ilenič Janez, Jurjevčič Peter, Jaklič Janez, Jakša Martin, Jerman Janez, Jakša Jakob Jambrožič Frank, Kramarič Martin, Kambič Janez, Kreimesec Martin, Korevec Anton, Kočevar Janez, Kompare Anton, Krist Franc, Kovačič Franc, Loparc Jurij, Mihelič Nikolaus, Matetič Jurij, Mačak Peter, Marentič Jernej, Mavrič Alois, Nemanič Marko, Plut Marko, Plut Jakob, Prus Janez, Rejavec Jožef, Rebuzov Martin, Štukel Jožef, Sodec Matija, Simonic Janez, Slobodnik Marko, Štamfel Janez, Terdič Anton, Težak Janez, Terdič Mihael, Turek Frank, Terdič Jožef, Uršič Mihael, Vraničar Janez, Videtič Jožef, Videtič Anton, žlogar Franc.

Skupaj (53.)

Društvo Vitezov sv. Jurija, št. 3, Joliet, Illinois

Butala Janez, Balkovec Nikolaus, Kompare Jožef, Kočevar Janez, Konda, Martin, Kral Mihael, Kolman Andrej, Klobučar Peter, Kral Štefan, Klepec Nikolaus, Klemenčič Jožef, Konduš Jožef, Metež Janez, Mušič Martin, Oberman Martin, Papež Leopold, Panian Jožef, Pezdirc Janez, Perše Matija, Rogina Jurij, Rogina Peter, Štanfel Stefan, Simonič Jakob, Stauduhar Mihael, Šukle Janez, Sekula Mihael, Težak Jožežf, Težak Janez, Težak Martin, Vardjan Mihael, Vertin Štefan, Verščaj Anton, Zupančič Janez.

Skupaj (33.)

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 4, Tower, Minnesota

Agnič Štefan, Abzec Jožef, Buh Makso, Bižem Mihael, Boben Anton, Čeh Ferdinand, Hren Franc, Jakuš Jožef, Klobučar Jakob, Kavčič Franc, Matekovič Marko, Medur Ferdinand, Molek Marko, Moravec Jožef, Movrin Janez, Nemanič Matija, Oberman Janez, Papič Marko, Pašič Štefan, Pašič Janez, Papič Martin, Peče Jožef, Peče Janez, Petric Marko, Režek Martin, Simonič Janez, Simonič Jožef, Slabe Franc, Sašek Janez, Skala Jakob, Tancig Franc, Verban Pavel, Žnidaršič Franc, Zunič Jurij, Zimperman Anton.

Skupaj (35.)

Društvo sv. Družine, št. 5, La Salle, Illinois

Butara Aloiz, Culjan Janez, Černe Franc, Ferme Franc, Fortuna Matija, Klemenčič Janez, Kump Matija, Kapš Janez, Klemenčič Franc, Kalin Janez, Lekan Janez, Mervar Mihael, Oberstar Janez, Okleščen Martin, Pirc Janez, Starc Florijan, Terselič Mihael, Zorčič Ivan, Zaman Anton, Zgonc Janez.

Skupaj (20.)

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 6, Ely, Minnesota

Agnič Matija, Agnič Jožef, Butala Janez ml., Bartol Janez, Butala Janez st., Butala Jožef, Bižal Peter, Bunsky Mihael, Banovec Štefan, Barič Jurij, Bukovec Janez, Gouže Janez, Gostisa Janez, Geršič Jožef, Germ Anton, Gorvas Anton, Grum Anton, Hegler Anton, Hegler Ignac, Kastelc Franc, Kambič Janez, Križman Martin, Kobe Jurij, Kobe Matija, Kobe Peter, Kožar Avgust, Kolavsky Janez st., Kolavsky Janez ml., Kočevar Janez st., Ložar Anton, Lubih Anton, Lašič Jurij, Majerle Jakob, Majerle Jožef, Majerle Marko st., Majerle Marko ml., Matetič Nikolaj, Mavrin Jurij, Mavrin Peter, Muhvič Matija, Markovič Jakob, Mrak Franc, Muhvič Jožef, Medec Anton, Mušič Jurij, Preširen Janez, Palčar Janez, Pešel Jožef, Petek, Štefan, Petek Martin, Petek Janez, Plut Janez, Pakiz Janez st., Peterlin Janez, Petrušič Janez, Petrich Franc, Peškur Pavel, Puzel Jakob, Rozman Jurij, Rauh Janez, Skala Jožef, Šmuk Jožef, Štefanc Janez, Saje Jakob, Šute Janez, Štajer Janez, Štajer Jožef, Šterk Miha ml., tšerk Peter st., Šurjak Matija, Sus Matija, Štrukel Jakob, Štrukel Janez, Stariha Jožef, Šterk Peter ml., Ulašič Nikolaj, Verant Franc, Verant Alois, Žnidaršič Janez, Žvab Jakob, Zupančič Anton.

Skupaj (82.)

Društvo sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colorado

Božič France, Bradač Anton, Brodarič Matija, Blatnik Jakob, Čulek Jožef, Grgošič Martin, Germ Jožef, Gornik Marko, Gorše Marko, Grahek Matija, Homan Mihael, Igan Mihael, Imžekovič Janez, Jerman Matija, Jakopič Anton, Jerman Jakob, Jerman Janez, Kambič Janez, Krašovec Jožef, Klemenčič Janez, Klemenčič Matija, Kočevar Štefan, Mehle Franc, Mlinarič Jožef, Oražem Mihael, Ogulin Marko, Petrič Franc, Pečaver Peter, Papež Urih, Plut Jurij, Petrič Janez, Petrič Jernej, Petrič Marko, Rus Janez, Rus Jožef, Roic Janez, Simonič Martin, Simonič Jernej, Sever Matija, Stefanič Jakob, Skufca Jakob, Štenta Matevž.

Skupaj (42.)

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Illinois

Bukovec Janez, Babič Jurij, Bregčič Jožef, Bučar Matevž, Bradeška Matija, Cimerman Matias, Gregorčič Jožef, Jakša Jožef, Juratič Štefan, Kukar Štefan, Kozjek Franc, Ogulin Štefan, Radovič Jurij, Solnce Jakob Šušteršič, Rev. F. S., Tkalčič Janez, Vraničar Anton, Žugel Nikolaus, Žnidaršič Marko.

Skupaj (19.)

Dr. sv. Ivana Krstitelja, št. 9, Joliet, Illinois

Crnkovič Mato, Čop Josip, Čop Vincenr, Fritz Anton, Fritz Mato. Goričan Mihael, Jurinčič Marko, Kožar Franjo, Količ Mato, Kezerle Franjo, Koludrovič Tomaž, Količ Nikolaus, Miketič Peter, Matan Juro, Petrušič Nikolaus, Pleše Jakob, Silič Pavel, Silič Juro, Tomac Pavel, Verbos Mato.

Skupaj (20.)

Društvo sv. Roka, št. 10, Clinton, Iowa

Blut Markus, Horvat Anton, Klemen Jakob, Majerle Jakob, Štuber Nikolaus, Štefančič Janez, Tancig Ignac, Tancig Janez, Zdravlevič Markus.

Skupaj (9.)

JUBILEJNI POZDRAV JEDNOTI

Joliet, Ill. — Pozdravljena naša podporna mati KSKJ. ob zlatem jubileju! Kakor se dobri sinovi in hčere vesele zlatega jubileja svojih staršev, tako se veselimo člani in članice Tvojega jubileja, kajti bila si nam skozi vso dolgo dobo 50 let skrbna, dobra mati. S hvaležnostjo se danes spominjamo na vsa Tvoja neprecenljiva dobra dela, na Tvojo veliko pomoč vdovam in sirotam, ko si jim lajšala gorje ob izgubi dragih roditeljev; v bolezni in nesreči si tisočem in tisočem pomagala, da so ložje prenašali svoje nezgode Da, skrbela si za svoje sinove in hčere, ne samo da si jim delila pomoč v telesnem življenju, temveč tudi v dušnem oziru. Le vsemogočni Bog zna, koliko duš rojakov si Ti rešila, ki so Ti vsi danes hvaležni v večnosti. Koliko rojakov je pod Tvojim varstvom ohranilo sv. vero in Bogu zvesti uživajo v kolikor mogoče tudi časno srečo

Bila si nam vedno buditeljica tudi naše narodne zavesti in gojila med nami ljubezen do slovenskega naroda, do naše nove in stare domovine. Tvoje geslo je vedno bilo: "Vse za vero, dom in narod!"

S ponosom lahko praznuješ svoj zlati jubilej, kakor tudi Tvoje članstvo. Srečnega se štejem, da Ti kot tvoj 49 letni član zamorem izraziti moje iskrene čestitke; naj Te Bog živi in ohrani slovenskemu narodu v novi domovini, da boš še v bodoče delila svoje dobrote svojemu članstvu in delala v blagor in ponos slovenskega naroda, ter obhajala velika in mogočna še mnogo častnih jubilejev.

Michael Hochevar.

Privatne, bratske in družabne organizacije morejo premoženje svoje organizacije investirati v Obrambne bonde in znamke (Defense Bonds and Stamps), serije F in G.

K. S. K. J. KONVENCIJE

Spodaj navajamo številko, kraj in datum vseh Jednotinih konvencij:

1.—Joliet, Ill., 1. in 2. aprila 1894.

Izredna konvencija (Special Convention) — Joliet, Illinois, 1. julija 1894.

2.—Tower, Minnesota, 5. — 6. julija, 1895.

3.—Joliet, Illinois 5. — 8. julija 1896.

4.—Red Jacket (Calumet) Michigan, 5. — 8. julija 1897.

5.—Pueblo, Colorado, 5. — 8. julija 1898.

6.—Chicago, Illinois, 5. julija 1900.

7.—Cleveland, Ohio, 7. — 10. julija 1902.

8.—Joliet, Illinois, 5. oktobra 1904.

9.—Waukegan (North Chicago), Illinois, 1. okt. 1906.

10.—Pittsburgh, Pennsylvania, 5. okt. 1908.

11.—Joliet v Jednotini dvorani in South Chicago, Illinois, 2. okt. 1911.

12.—Milwaukee, Wisconsin, 17. avg. 1914.

13.—Eveleth, Minnesota, 20. avg. 1917.

14.—Joliet, Illinois v Jednotini dvorani, 16. avg. 1920.

15.—Cleveland, Ohio, 20. — 28. avg. 1923.

16.—Pittsburgh, Pennsylvania, 16. — 21. avg. 1926.

17.—Waukegan, Illinois, 18. 26. avg. 1930.

18.—Indianapolis, Indiana, 20. — 25. avg. 1934.

19.—Eveleth, Minnesota, 15. — 20. avg. 1938.

20.—Chicago, Illinois, 17.— 22. avg. 1942.

SPOMINI JEDNOTINEGA PIONIRJA

Josip Klemenčič

Joliet, Ill. — Prav dobro se še spominjam, kako je bila naša Jednota ustanovljena. V dosego tega smo imeli pogostoma sestanke in seje. Ker je bilo pa o tem že večkrat v Glasilu poročano, tako tudi v Spominski knjigi naše Jednote, zato istega tukaj ne bom ponavljal. Rečem samo to, da sem vesel in ponosen, da sem tedaj pristopil k društvu Vitezi sv. Jurija (sedaj št. 3 K. S. K. J.). Tudi prvi Jurjevci smo spadali k češki katoliški Jednoti, nakar smo se od iste odcepili in vsi prestopili h K. S. K. J., torej sem tudi jaz soustanovitelj iste.

Jaz sem prišel v Ameriko dne 15. maja 1890; rojen sem bil v Gotni vasi, fara Šmihel pri Novem mestu 18. maja 1872, pri hiši se je reklo "Pri Hrovatu."

Ker je naš urednik Glasila nedavno omenil, naj se še kak živeči jednotin pionir zglasi in pošlje svojo sliko, sem se temu klicu tudi odzval.

Prav vesel sem in srečen, da sem dočakal zlati jubilej naše dobre podporne matere Jednote. Bog jo naj nam ohrani še mnoga leta!

S sobratskim pozdravom,
Joseph Klemenčič,
1014 N. Broadway.

BOND DAY

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

KSKJ 50th JUBILEE PROGRAM

Sunday, July 30, 1944 — Joliet, Illinois

MORNING—10:00 A. M.

Gathering of the local and visiting participants in the parade on Clay St., alongside St. Joseph's Church.

10:30 A. M.

Parade on Clay St., west to Indiana St., south on Indiana and Ottawa Sts. to Benton St., east on Benton St. to Chicago St., north on North Chicago St., (past the KSKJ Home Office Building) to St. Joseph's Church.

The participants will line up in the following order:

1—American Flags and Society Banners will lead the parade.
2—St. Joseph's Parish Boy Scouts.
3—St. Joseph's Parish Girl Scouts.
4—Joliet Township High School Championship Band.
5—KSKJ Juvenile Members.
6—Joliet Slovenian Women's Union Junior Cadets.
7—Other organizations and societies.
8—St. Joseph's Grade School Band.
9—Joliet Slovenian Women's Union National Championship Cadets.
10—Local KSKJ Societies.
11—Visiting KSKJ Societies.
12—Joliet KSKJ Cadets.
13—Automobiles carrying KSKJ Charter Members.
14—Former KSKJ Supreme Officers.
15—KSKJ Supreme Officers.
16—The Church Dignitaries and Clergy will march from St. Joseph's Rectory to the Church.

11:00 A. M.

Solemn High Mass in St. Joseph's Church.

AFTERNOON—12:30 P. M.

Busses will transport people from St. Joseph's Church to St. Joseph's Parish Park, 1500 N. Raynor Ave.

1:00 P. M.

Banquet Program in St. Joseph's Park Auditorium:

1—Opening Prayer offered by Rev. M. J. Butala, Spiritual Director of the KSKJ.
2—Dinner will be served.
3—Presentation of the Flag by St. Joseph's Parish Boy Scouts and the Pledge of Allegiance to the Flag led by the St. Joseph's Parish Girl Scouts.
4—Assembly singing of the "Star Spangled Banner," accompanied by St. Joseph's Grade School Band.
5—Opening and welcoming address by John Churnovic, Chairman of the Celebration Committee, and introduction of the Toastmaster, Mr. Joseph Zalar, Supreme Secretary of KSKJ.
6—Greetings by Rev. M. J. Butala, Pastor, St. Joseph's Parish.
7—Greetings by Hon. Arthur O. Janke, Mayor of Joliet.
8—Greetings by Hon. Richard J. Barr, State Senator.
9—Selections sung by St. Joseph's Church Choir.
10—Address by is Excellency, Archbishop Samuel Stritch of Chicago.
11—Address by Mr. John Germ, Supreme President of the KSKJ.
12—Songs and sketch by the Jolly Fellows, Milwaukee.
13—Address by Mrs. Mary Hochevar, Supreme Trustee of KSKJ.
14—Hawaiian Guitar Selections by the Plut Trio (triplets) of Pullman, Ill.
15—Address by Rev. Cyril Zupan, O.S.B.
16—Address by Mr. George J. Brince, President of the Board of Trustees of KSKJ.
17—Historical Review of KSKJ by KSKJ Juvenile Members of St. Joseph's School.
18—Address by Rev. Casimir Cvercko.
19—Address by Mr. John Butkovich, President of Croation Fraternal Union (and past KSKJ Supreme Officer).
20—Exhibition by Mr. John J. Grdina, Cleveland, Ohio, magician.
21—Address by Rev. F. Scheringer, Pastor, L'Ans, Mich., President of Baraga Association.
22—Introduction of Charter Members and Honorary Guests, the winners in the 50th Anniversary Membership Campaign.
23—Principal Address by Rt. Rev. John J. Canon Oman, Cleveland, Ohio.
24—Presentation and introduction of present and past KSKJ Supreme Officers.
25—Introduction of Officers of other organizations.
26—Singing of "God Bless America" led by Mr. John Germ, Supreme President KSKJ., and by Miss Mary Polutnik, Supreme Trustee KSKJ.
27—Closing Prayer offered by Rev. M. J. Butala.

4:00 P. M.

Exhibition by Joliet KSKJ Cadets and Baton Twirlers on Ball Diamond.

4:30 P. M.

Softball game between Joliet and Waukegan KSKJ Softball Teams.

—Dancing in Auditorium immediately after the program.—

Cornerstones of the K. S. K. J.

TO aid widows and orphans in case of misfortune and by fraternal love take care to ease their sorrowful state.

TO promote the friendship, unity and true Catholic charity among its members. Our motto shall be: "All for faith, home and nation."

TO see that all its members comply with their reilgious duties and duties of citizenship, and thus better the social status of humanity.

TO preserve among its members the Catholic religion and thus promote their eternal happiness.

CHERISH among its members their sweet native tongue—and encourage them in their love and for their nationality.

KSKJ'S FIFTY YEARS

Fifty years — a brief span in the history of mankind but a long period in the average person's life — have elapsed since the K. S. K. J., the first Slovenian fraternal organization in the United States, was founded and organized by a small group of conscientious, charitable, civic-minded, and religious Slovenian immigrants.

The Slovenian pioneers in this strange land of Liberty and Freedom found that in most cases of death, accident or sickness, one or the other needed financial and moral help, therefore, they decided that it would be worthwhile to organize a society, into which they would pay monthly dues. The money thus accumulated was to be paid to the member or the beneficiaries to ease the unusually heavy financial burdens brought on by misfortune.

Since the fraternal benefit system in the United States was in its infancy stage at the time the KSKJ was organized the founders had no set rules regulations or experiences to guide them along the hard path of organization, but their farsightedness, broadminded ness, honesty and sincerity of purpose accomplished the impossible and enabled them to lay the foundation and structure upon which the new organization was to function. Since the Slovenian people were predominantly Catholic, the founders also decided that in addition to the mutual help of one another, they should also preserve among the members the Holy Catholic religion and thus promote their eternal happiness. The founders named the new organization the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the U. S. A., and adopted the motto: "All for Faith, Home and Nation."

This motto not only welded together the small group of men but imbued them with the spirit of progress and expansion. This spirit and the moral and active support of the pioneer Slovenian Catholic priests, and the advertising help of the "Amerikanski Slovenec," were responsible for the organization of new local branches in the various Slovenian communities. The founders knew that the larger the membership, the lighter would be the financial load upon individual members.

After overcoming and hurdling the obstacles and solving the problems of the first twenty years, the KSKJ went thru the different progressive and constructive cycles of growth to become the strong financial organization that it is today. The society's business was put on a legal reserve basis, so that today the solvency is 128.43%. The Juvenile Department was organized and started under the able leadership and guidance of Supreme Secretary Joseph Zalar. This proved to be one of the most important progressive steps taken, for it guaranteed the continued growth of the society's membership, through the steady influx of juvenile members into the adult department. Next, women's branches were organized, and the KSKJ was among one of the first organizations to give women a voice in the management of its business.

Then, the newer and modern forms of insurance protection were adopted, so that today, the KSKJ offers the best types of insurance available to a prospective member.

Another important step taken was the sponsorship of athletic and social activities among its members. The KSKJ was and still is a fraternal leader in the staging of these wholesome contests and events among its members. Some of the best and greatest annual events (and incidentally, the best mediums of advertising, and for the promotion of that

(Continued on Page 16)

GOLDEN JUBILEE IS MILESTONE

When a Golden Jubilee Milestone in the career of an organization is reached, it usually means that the organization has deserved success. Fifty years of faithful and untiring service to the members of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of America, is indeed a wonderful record.

We are today the oldest Slovenian Catholic Organization in America but, although we are an old organization, we are not antiquated — but constantly rejuvenated as we keep pace with the times, carefully observing each new phase in our field.

Fifty years ago the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of America lay in its cradle. We have adopted it, and nourished it with the milk of sound and vigorous thought, and it has advanced and developed along the unwavering lines of progress. Today it stands rich, proud and outstanding, holding with firm grasp the broad fields in its possessions.

The far-seeing pioneers, who have laid the firm foundations of this wonderful and imposing organization, have been either overtaken by death, or wearied with the conflict, have taken the gray hairs of their honored heads into the peaceful retirement to which their past efforts justly entitle them. There are but few left who stand forth as pillars to support the organization when storms endanger its existence.

The new generation which has recently entered our ever-growing and expanding organization is taking an active and intelligent interest in furthering its success and stability.

As we look back over the stormy years just past and the difficult and unsettled times to come, we know that it is time to rededicate ourselves to the aims and purposes of our founders, and to make sure that the coordinated effort of our forty thousand members shall be directed towards our motto — "For God - Home - and Country."

Geo. J. Brince.

UNION IS BEST OF ITS KIND

Since its organization fifty years ago, KSKJ has grown into the largest and finest Slovenian Catholic Fraternal Society in the United States—possibly far beyond the fondest dreams of its far sighted founders. Its fraternal activities are well known to its many members, both old and young. Its patriotic contributions made by its investments in United States Defense Bonds and through its members in Military Service are known and recognized throughout the country. Its principles are very ably stated in its motto which we all know so well, "All for Faith, Home and Country."

I am very proud to be a member of such a fine organization and am honored to be a member of its Finance Board. My father must have had the same feeling for KSKJ because he served as Secretary of St. Joseph's No. 2 in Joliet forty-four years ago. I have served as a member of the Finance Board for eighteen years, and have had the pleasure of working with the Supreme Officers and members of the Supreme Board and wish to compliment them on the very fine work they have accomplished in the conduct of the affairs of the Union. To the members of K. S. K. J. I wish to say that you have founded and developed a society on principles of which you should be proud, a society which is truly a memorial to the Slovenian Catholics of the United States.

Frank J. Gospodaric,
Member Finance Committee.

JUBILEE CELEBRATION TO HONOR BISHOP BARAGA, KSKJ UNION

Joliet, Ill. — St. Joseph's Church will be the center of a twofold celebration of special interest to all the Slovenes of America. It will witness first of all, on July 30, the Golden Jubilee of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union, better known as the KSKJ.

This foremost Slovene Catholic Union was founded in Joliet 50 years ago, by the Rev. Francis Sustersic, Pastor of St. Joseph's Church. Since then, it has spread throughout the country, and has a membership close to 40,000, with over $5,000,000 in assets. The KSKJ has 3,710 members in the Service, 29 of these have made the supreme sacrifice for their Country.

The day's celebration will begin with a parade at 10:30 a. m. The Joliet Township High School and St. Joseph's Grade School Bands will participate, as well as the Boy Scouts and Girl Scouts of the Parish, the KSKJ Cadets, the SWU Cadets together with members of the various church and fraternal societies.

The Golden Jubilee Mass will begin at 11 o'clock. The Officers at this Mass will be:

Presiding Officer—His Excellency Samuel A. Stritch, D.D., Archbishop of Chicago.

Preacher—Most Rev. Francis J. Magner, Ph.D., D.D., Bishop of Marueqtte, Michigan, and Honorary President of Bishop Baraga Association.

Celebrant—Rev. M. J. Butala, Supreme Spiritual Director of KSKJ and Pastor of St. Joseph's Church, Joliet, Ill.

Archpriest—Very Rev. Cyril Zupan, O.S.B., Prior Holy Cross Abbey, Canon City, Colo.

Deacon of Mass—Rev. Casimir Cvercko, O.M.C., Pastor of St. Stephen's Church, Milwaukee, Wis.

Subdeacon of Mass—Rev. M. J. Setnicar, S.T.D., Pastor of St. Mary's Church, West Allis, Wis.

Deacons at the throne of Archbishop Stritch—Very Rev. Aloysius Madic, O.F.M., Guardian St. Mary's Seminary, Lemont, Ill., and Rev. Louis Koren, Pastor of SS. Cyril and Methodius Church, Sheboygan, Wis.

Chaplains to Bishop Magner—Rev. Francis Scheringer, President of Bishop Baraga Association and Pastor of Sacred Heart Church, L'Anse, Mich., and Rev. Cyril Shircel, O.F.M., Secretary of Bishop Baraga Association, Lemont, Ill.

Master of Ceremonies—Rev. Michael Cepon, Assistant Pastor of Mother of God Church, Waukegan, Ill.

Guest of Honor—Rt. Rev. John J. Canon Oman, Pastor of St. Lawrence Church, Cleveland, Ohio.

Bishop Magner of Marquette will make his predecessor and founder of the Marquette Diocese, the Slovene Missionary Bishop Baraga, the topic of his sermon. This will be the second phase of the day's celebration. Bishop Magner will use this Golden Jubilee as an occasion for calling the attention of all of our Slovene people, to the greatness of the life of Bishop Baraga. This second phase of the Joliet celebration will be continued Monday morning, when the Bishop Baraga Association will begin its Convention with a Solemn High Mass, at 9 o'clock. Rev. Francis Scheringer, Pastor of Sacred Heart Church, L'Anse, Michigan, and President of the Bishop Baraga Association, will be the Celebrant of the Mass.

The KSKJ Golden Jubilee banquet will follow the Sunday Mass and will be held at St. Joseph's Parish Park. An interesting entertainment and speaking program has been prepared, with the Rt. Rev. Canon Oman the princial speaker. The newly formed KSKJ Activity Club Cadets will demonstrate preceding the ball game between the Waukegan and Joliet KSKJ teams.

A large delegation is expected in Joliet from neighboring Slovene Communities for the occasion, especially from Chicago, South Chicago, Waukegan, Milwaukee, La Salle, Waukegan and Sheboygan, with some visitors from Cleveland.

All former Supreme Board members, as well as all winners in the Jubilee membership campaign, will be guests of the KSKJ for the celebration. Special honor will be paid at the banquet to the pioneers of the KSKJ. The history of the KSKJ will be presented by the Juvenile Department members of St. Joseph's School, Joliet, Ill.

KSKJ PROGRESSED DURING HISTORIC PERIOD OF WORLD

1894 — 1944

A span of fifty years during which period more historical events have come to pass than in any period four times its equal. There have been historical events, economic crises of world wide proportion, wars which will be far-reaching in the social welfare of our Nation and that of the entire world.

Many who have lived thru these years will no doubt glance backward with a doubtful attitude as to what the future may have in store for all of us. But in spite of many pitfalls and trials we can without any doubt look forward to a better world with the return of rational reasoning and peace.

Thru these years our beloved KSKJ fraternal organization has carried on and though we may have had our trials and pitfalls at each anniversary interim, we can still glory in the past history of our Union and look forward to a still brighter and more successful future. Today on the occasion of our Golden Anniversary we can be assured that the KSKJ need not be sold to any real Slovene Catholic American; it is a tried and true fraternal unit of which every member and prospective mem-

(Continued on Page 16)

THEY SERVE KSKJ AT HEADQUARTERS

Front row, seated, left to right: Matt F. Slana, Joseph Zalar, Louis Zeleznikar, Michael Hochevar. Standing, back row, left to right: Josephine Slapnicar, Betty Martincich, Isabel Gregorich, Dorothy Zlogar, Josephine Judnich, Dorothy Gallagher, Vida Zalar, Dorothy Dolinshek, Agnes Govednik, Marie Terlep.

GOLDEN JUBILEE IS TIME FOR THANKING ALMIGHTY FOR BLESSINGS

By Rev. M. J. Butala, Supreme Spiritual Director of KSKJ

The Golden Jubilee of the K S. K. J. is not only a time of revering the memories of

the founders of the K. S. K. J. and the time of extolling the deeds of the many living members, who made great sacrifices for the Union, but it is foremost, the time of thanking Almighty God for the blessings He has bestowed upon the Union. The Union, today, can compare its beginning with less than eight members to the present membership of over 36,000, and can say indeed that the work has prospered, and that God has been good to the Slovene Catholics.

The K. S. K. J. is celebrating its 50th Anniversary at a time of comparative peace, at a time when the Union has practically no internal problems. There have been times in the past, when it was not so. There have been even leaders in her midst, who have not approved of her policy and have started organizations of their own. There have been times of other serious internal dissensions. Most of the present members still remember what a storm was stirred up by the erection of the first K. S. K. J. Home. In contrast to this, we have the present $120,000 KSKJ building, which meets with the approval of all. Then again a question of reinsurance caused a considerable excitement some 25 years ago. Today's assets of over $5,000,000 and a solvency of over 120 per cent are the answers to those who claimed the KSKJ was not financially strong enough to stand alone. During all of those 50 years there also have been various insurance problems. Adjustments had to be made in compliance with the various State Insurance Codes. Yet today, the KSKJ rates are as low, if not lower, than that of any other insurance group. With so low an expense rate the Union is continuing to grow stronger and stronger financially.

The KSKJ has been organized as a Catholic Organization. Its founder was the Rev. Francis Sustersic, pastor of St. Joseph Church, Joliet. It was organized by Catholic Slovene members of St. Joseph's Parish, Joliet. Much of their inspiration for this work came from the writings of Very Rev. Math Savs, and its continued success was due in the pioneer days to the encouragement given the Union by our Slovenian Monsignor Buh, who edited the Amerikanski Slovenec in Tower, Minnesota.

The KSKJ continued to listen to the voice of her Spiritual Directors and to the many Catholic priests, who were not only members but who also actively participated in shaping the affairs of the Union. Every Convention of the KSKJ showed a number of Catholic Priests as delegates. Her Spiritual Directors came from the East, North and West.

A glance at the news of the KSKJ Spiritual Directors gives us the following names of the Reverend Fathers, who have guided the Unions: Rev. Francis Sustersic, Pastor of St. Joseph's, Joliet, Ill., 1894-1897; Rev. Cyril Zupan, Pastor of St. Mary's, Pueblo, Colo., 1897-1902; Rev. John Plevnik, Pastor of St. Stephen's, Chicago, 1902-1906; Rev. John Kranjec, Pastor of St. George's, South Chicago, Ill., 1906-1911; Rev. Joseph Tomsic, Pastor of St. Mary's, Pittsburgh, Pa., 1911-1914; Rev. J. Cerne, Pastor of SS. Cyril and Methodius Church, Sheboygan, Wis., 1914-1917; Rev. F. Azbe, Pastor of Mother of God Church, Waukegan, Ill., 1917-1923; Rev. Luke Gladek, Pastor of St. Peter's, Steelton, Pa., 1923-1926; Rev. Casimir Cvercko, Pastor of Holy Trinity, Indianapolis, Ind., 1926-1930; Rev. John Plevnik, Pastor of St. Joseph's, Joliet, Ill., 1930-1938; Rt. Rev. John Oman, Pastor of St. Lawrence Church, Cleveland, O., 1938; Rev. M. J. Butala, Pastor of St. Joseph's Church, Joliet, Ill., 1939 to present date.

Twelve Spiritual Directors in all, therefore have had charge of the Spiritual protection of the Union. The work has not always been easy. Tho founded on a solid Catholic foundation, the KSKJ has found in her midst many who have joined the Union just for the insurance feature. The Spiritual Directors began to complain of these who have failed to fulfill their religious obligations. The Milwaukee Convention of 1914 was the most critical for the Union in regards to its Catholicity. The Eveleth Convention of 1917 saw this question brought up again. But the clergy present and the solid Catholicity of the delegates thwarted all attempts of luke warm Catholics to dispense with the religious duties of the members.

The Union accepted any one a member, who declared he was a Catholic. Later on, when it became necessary for every member applying for membership to have the written approval of his Pastor, the danger of having the nominal Catholic prevail was avoided. It is true, that there are some who cease being practical Catholics after they join the Union. Some of these marry outside of the Church. The Union has always taken instant steps to exclude all members who have violated her marriage laws. The Spiritual Directors have been lenient in regards to most of those who have neglected their Easter Duty, hoping that these members would of their own accord come back to the Sacraments. But notwithstanding this leniency, the KSKJ has always stressed the fact that only practical members have a right to belong to the Union, and that those who do not perform their Easter Duty may be excluded from membership.

The insistence upon the Catholicity of the KSKJ has helped the Church considerably among the Slovenes of this Country. In fact, there are communities where Catholic KSKJ societies have been formed and where Catholic parishes have been established as a result. The Catholicity of the KSKJ societies has also helped the parish religious life, by reminding the members of their duty to receive the Sacraments during Easter time. There have been exceptions in the good caused by the societies, in those places where the society officers and members have considered their society more important than the Church. This has resulted in conflicts sometimee between the pastor and the societies, but there can not be any doubt that the KSKJ on the whole has been a strong force in aiding the cause of religion. In proof of this we need call attention to the Slovenian colonies, that have no Catholic organization, where we find that the majority have fallen away from the church, and where no attempt was made to have their own parish, or to join the neighboring parish as a result.

Next to the church itself there is no organization that has influenced and aided the American Catholic Slovene as much as has the K. S. K. J. It has helped the widow and the orphan, it has given financial support to the sick, it has paid its obligations promptly. All this has made it the outstanding Slovene Catholic organization. It is just and right, therefore, that Providence is giving to the organization a period of peace after its 50 years of faithful service.

Upon this Golden Jubilee the KSKJ can look forward to a future where it can do still greater things for the cause of religion and in the field of fraternalism.

GREETINGS FROM THE OTHER SIDE OF THE WORLD

Allow me at this time to extend my greetings from the other side of the world on the 50th

Jubilee Celebration of K. S. K. J. No Slovene organization has ever been able to reach such an age as K. S. K. J. and that because it was founded on principles that could never be questioned. It has gone through many trying times and like the Catholic Church has withstood any attacks that have been made against it. What could be a better ideal than Faith, Home and Country.

Since it is impossible for the 3600 members of us who are in service to attend this Jubilee Celebration, you can rest assured that our thoughts are with you at this time. And as the K. S. K. J. reaches this great milestone we in service are fighting on so that we may soon return again to take an active part in K. S. K. J. affairs.

As a somber thought of this glorious celebration, remember the ones who have given their lives for Faith, Home, and Country.

Fraternally yours,
John Bevec,
Somewhere in New Guinea.

CONGRATULATIONS

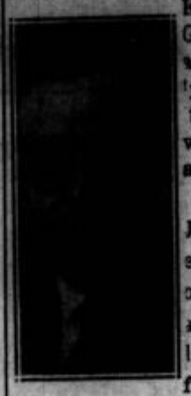

It is with profound respect, that I extend my congratulatory felicitations to the K. S. K. J. on this its Golden Jubilee, and particularly to those of its founders, who are still among us.

The K. S. K. J. is now rendering its service of fraternity and benevolence to the fourth generation, and I am hopeful that the progress in the next fifty years will be as great as it has been in the past one-half century.

Joseph E. Ursich, M.D.,
Supreme Medical Director
of K. S. K. J.

KILLED IN ACTION

Sgt. Louis Philip Perko

Sergeant Louis Philip Perko, age 26 years, son of Mr. and Mrs. Mike Perko of Crested Butte, Colo., and member of St. Joseph's Society, No. 55, was killed in action in France on June 24, 1944.

Louis was inducted into the army on February 6, 1942. He received his basic training at Camp Wolters, Texas, and then joined the 502 Paratroop Division at Fort Benning, Ga., where he received his wings. Further training was then had at Fort Bragg, N. C. He was then sent overseas in July, 1943 and was stationed in England until the time of the invasion of France.

Louis was the first member of St. Joseph's Society, No. 55, to be killed in World War II. He was also the first member of Crested Butte to be killed in action and is the 30th member of KSKJ to make the supreme sacrifice.

Sgt. Perko is survived by his parents, five brothers: Sgt. John Perko who is in New Guinea, S/Sgt. William Perko in the Solomon Islands, J. M. Perko of Denver, Colo., Mike and Frank Perko, and sisters Lillian and Mrs. Aldin Johnson, all of Crested Butte.

Matt Zakraysek, sec'y.

PROGRESS WAS IMMINENT

This is the day we have all looked forward to for these many years — the Golden Anniversary of the founding of the K. S. K. J., the mother of all Slovenian fraternal societies.

Today we are able to boast of the largest number of members, the greatest financial strength, and the finest fraternal feeling among the members in all the history of the K. S. K. J. This can be attributed to the chosen leadership, and the splendid spirit of co-operation of the members of the various societies. Such a combination can produce but one result—Progress!

May I extend my sincerest felicitations to my fellow-members of the Supreme Board and to the membership at large on this glorious occasion.

R. G. Rudman,
Member Finance Committee.

A PRAYER

America at war?
Our boys across the sea?
Thou'rt mad! This is some joke!
For nay, it cannot be!

Our boys with guns?
Killing—being killed?
Their voices light and warm with youth—
Those voices being stilled?

They were not taught
To fight with fire and gun—
They had their games as they grew up,
They learned to play and run—

But wait—whose game is this?
It is not theirs, I say!
Whose is this ghastly, greedy plan
That takes them far away?

You say our schools teach war?
Our factories make tanks and guns
To heap destruction on the world?
Great God, what have we done!

Did we forget to trust and love?
Did we forget to pray?
Were we asleep while others toiled
And planned this dreadful day?

America, "Land of the Free"—
No more does freedom ring;
Men and boys sent off to war
Cannot of freedom sing.

They want their homes,
Not foreign battle scene;
They want to see those fields of corn,
And brooks, and pastures green.

"America, the Beautiful"—
They love thy rocks and rills;
Oh, bring them home to gaze once more
Upon thy templed hills.

Protect them and be with them, Lord—
Those boys, from shore to shore;
Speed the day of victory
When they'll come home once more.

Turn the hearts of those who seek
To pilfer, slave, and kill;
Teach them that Thou alone are God;
Teach them to seek Thy Will.

Oh, make them understand the wrong,
The uselessness of war,
And in its stead seek brotherhood
And peace forevermore.

—Marion Louis Upp, Lorain, Ohio.

KSKJ WOMEN WILL CO-OPERATE

During the past 50 years of the KSKJ's existence, women members have played a humble although important role.

It may be said that in part the organization was founded with the purpose of aiding the life partners of male members. The purpose of organization includes: to aid widows and orphans in case of misfortune and by fraternal love take care to ease their sorrowful state.

The KSKJ was mindful of its women members, and it was one of the first organizations to grant equal rights to women. Subsequently, women organized their own units, were represented at conventions and took their rightful place on the Supreme Board.

In turn for this recognition, the women have always executed their duties and have been influential in the success of the subordinate lodges and the Union as a whole.

It need not be pointed out in how many ways every lodge promotion was aided by women. It may be emphasized, however, that the woman of the KSKJ is the guardian of the home and the beacon light for her children, the future adult members of the Union.

In membership campaigns the women of the Union have often placed among the first winners, and rightfully so, because they believed the organization was a heritage for their children.

Athletically, women members have augmented the various mammoth sport programs of the Union, and now that the war has curtailed the sports program by placing our boys on the battlefield rather than on the athletic field, the women have been carrying on with drill teams and activity clubs.

Drill and cadet teams will participate in the anniversary celebration in Joliet. It will be an indication that the women are carrying on while the men are in battle. It will be a display of the same co-operation that has been given for years, a co-opertion that is alive now, a spirit of helpfulness in deed that will continue in the future.

Jean M. Tezak,
Director of Juvenile and
Women's Activiites.

Paper tonnage allocated by WPB to all graphic arts industries for 1944 will be roughly 70 per cent of 1941 consumption . . . Newsprint will be 23.6 per cent under the first quarter of 1941, based on net paid circulation . . . Magazines will be cut from 941,000 tons in 1942 to 711,500 tons in 1944, Book publishers from 142,036 tons in 1942 to 108,280 tons. Commercial printing is reduced to 220,250 tons.

To establish telephone communications across an almost impassable glacier in Alaska, the glacier was "bombed" with reels of wire dropped by an Army bomber along a line staked out in the snow.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—

KSKJ OFFERS SAFE AND SOUND PROTECTION

1894 - 1944! What a wonderful period of time these 50 years have been for our K. S. K. J.

Those who are enrolled under its banner and protected by its safe and sound insurance, should be proud of the fact that they are members of an organization, which in 50 years, has grown from a handful of men, who, in their wildest imaginations, would never have believed it would one day boast a membership such as we now enjoy, and which includes women and children.

That the K. S. K. J. has grown, and is steadily growing day by day, is concrete evidence of what people consider the best in insurance, as well as operation and sick benefits, with the added advantage of lower premium rates.

Though the Golden Jubilee Campaign officially closed on June 30th, the remainder of this year should see as great an increase in the membership as there was in the pest six months.

May the K. S. K. J. continue to grow and may all those who can claim it as theirs, never have occasion to regret it.

May God bless each and everyone, young and old, and let us keep up the good work.

To Mrs. Mary Petrich I wish to convey my congratulations for the splendid showing she has made by topping all contestants in the Jubilee Membership Drive.

Fraternally,
Mary Kosmerl,
Supreme Juror.

Let freedom ring on Uncle Sam's cash register! Buy U. S. War Bonds and Stamps

PROGRESS OF KSKJ

From the standpoint of finance and membership the KSKJ has progressed as is evidenced by the following figures:

Year	Memb.	Assets
1894	333	$ 00,000
1904	6,253	18,117
1914	12,199	312,030
1924	23,339	1,301,607
1934	34,762	3,417,641

As of April 1, 1944, the KSKJ had a membership of 39,198 and assets in the amount of $5,500,000.

Paid benefits to May 1, 1944: $9,188,458.

Solvency: 128.43%.

Faith

In spite of the Leaders who fail to lead,
In spite of Bribery, Graft and Greed,
In spite of the men who, day by day,
Pile on the taxes we have to pay,
I still believe in the U. S. A.

In spite of the note with Interest due,
In spite of an Income cut in two,
In spite of the Bond that fails to pay,
In spite of the Dividend gone astray,
I still believe in the U. S. A.

In spite of the Gang and the Racketeer—
Hell-fire whiskey and weak-kneed beer,
In spite of the lawyer that knows the way
To serve the crooks by the Law's delay,
I still believe in the U. S. A.

In spite of the Banks and Foreign Loans,
Frozen as hard as the Arctic stones,
In spite of the cotton we hold today,
In spite of the wheat we've stored away,
I still believe in the U. S. A.

In spite of the Hell we're passing through,
There's still a fight in me and you—
It may be hard, but we'll find a way,
It's bound to help if you grin and say,
"I still believe in the U. S. A."

—Selected.

The Guy in the Mirror

When you get what you want in your struggle for self,
And the world makes you King for a day,
Then go to the mirror and look at yourself,
And see what that guy has to say.

For it isn't a man's father, or mother, or wife,
Whose judgment upon him must pass;
The fellow whose verdict counts most in his life,
Is the guy staring back from the glass.

He's the fellow to please, never mind all the rest,
For he's with you clear up to the end,

And you've passed your most dangerous, difficult test,
And think you're a wonderful guy;
But the man in the glass says you're only a bum,
If you can't look him straight in the eye.

You can fool the whole world down the pathway of years,
And get pats on the back as you pass,
But your final reward will be heartaches or tears,
If you've cheated the guy in the glass.

I. W. Wilenchik.

Not All Accidents Occur In Industry

Many people are of the opinion that most all accidents happen in industrial plants but this is far from the truth. Here are some actual mishaps that happened elsewhere:

A tombstone fell on a woman as she was arranging flowers on her husband's grave.

A lawn mower shot a home owner in the forehead when it picked up and exploded a cartridge.

A motorcyclist, riding along a road at night, ran into an elephant.

In jumping head first into bed a man broke his neck.

A man had his ears cut off by his derby hat.

An insurance company paid insurance to a young man whose ribs were broken when being hugged by his best girl.

In Canada a youngster was operated on after swallowing some irritating foreign body. It proved to be a safety-first badge.

VET SUPREME OFFICERS SERVE FAITHFULLY

Joseph Zalar

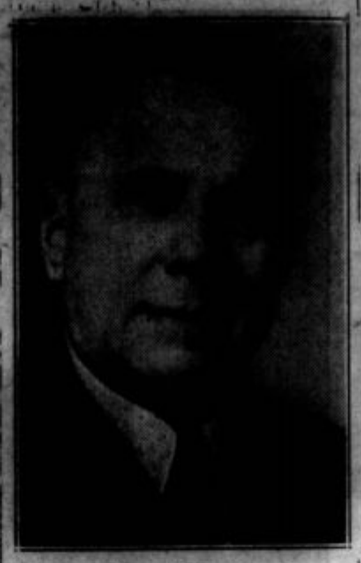

Ivan Zupan

At jubilee time of an organization it is customary to single out individuals who have served faithfully for a long time. Subordinate lodges have numerous members who are veterans in one office or the other. We salute those members who time after time have taken one office or the other, and thereby aided in the proper functioning of their unit. Members of those subordinate lodges know their key men and women. We wish that we had time to make a survey and follow it with publication of the names, offices, and years of service.

In the Supreme Board we have two members who merit highest commendation for their years of service. Joseph Zalar, supreme secretary, is in his 36th year of service in that office. His foresight resulted in numerous adoptions that have aided in the progress of the Union. He is considered as one of the outstanding fraternalists in the country, and the KSKJ may feel fortunate and proud that he is at the helm of one of the key posts in the Union. At the past January meeting of the Supreme Board the executive officers, KSKJ members of Joliet and vicinity and friends acclaimed Bro. Zalar publicly by giving a testimonial banquet in his honor.

In a humble way, although consistent, Ivan Zupan, member of the Supreme Board, has served faithfully as editor of Glasilo. Bro. Zupan is in his 30th year of service as editor of the official organ. Known as a poet and a man of ideals, he has always had the KSKJ close to his heart, and his pen is evidence of his feeling. As for an appraisal of his work, only the public or the readers can pass judgement.

Both Supreme Officers have been with the organization over 60 per cent of its existence. We hope that both, at this 50th jubilee, if they pause in reflection, will feel consoled that their efforts, small or large, were not in vain — that their, and our KSKJ, is an organization of which we may all be proud.

We salute them, and wish them health so they may continue with their commendable service!

GOD BLESS AMERICA AND KSKJ

Fifty years ago a group of American Slovenians recognized the importance of insurance. Thus the KSKJ was born and incorporated under the laws of the State of Illinois in the year 1894. Assets have increased each year. They now exceed $5,300,000.00. The most essential element of insurance is safety. Safety assures protection. The KSKJ has assured its members protection by making sound investments in and out of depressions, thus maintaining more than the required amount of reserve. Its high standards of loyalty and faithful service to its members has been a bulwark of strength in the steady growth of the society. We are proud of KSKJ and its past record. In the future KSKJ pledges increased devotion to the high ideals advanced by its founders. These high ideals have been a dominant factor in the lives of American Slovenians since the organization of KSKJ in the year 1894.

We are this year celebrating the 50th Anniversary of our society. We are proud of its achievements and continued success. We have maintained our high standards of Fraternalism and lived up to our motto "All for Faith, Home and Nation." This eventful year would have been the greatest in the annals of KSKJ history, had not the enemies of a Christian peace-loving people sought to destroy our Democratic way of life. This brought on the war. Today our boys are fighting on all fronts throughout the world to crush the enemies of God's people. At home those who have their loved ones in the service are constantly under a severe strain, mental and physical. Thus, our celebration will be void of much of the enthusiasm, which we looked forward to for such an occasion. It will be more of a spiritual nature. We will be asking God to bless all who are in the service of their country; and all our good members at home who are buying bonds, donating blood and keeping production at its highest level. We must make sacrifices and pray for the boys over there. Our greatest celebration will be held when the boys come marching home. Until that time may God give consolation to the grieving hearts saddened by this war. May He relieve the anxieties of others for their loved ones in all parts of the world by watching over them and returning them home spiritually, mentally, morally and physically sound.

Today we pay homage to our pioneers who had the foresight to organize KSKJ and to the membership, both living and dead, who have upheld our traditions of our faith and nationality. May God soon bring peace to the world so that our families and friends may once again enjoy life, with health and happiness. All this good we ask for is incorporated in fraternlism and KSKJ has played an important role in Fraternal circles throughout its fifty years of existence and will continue to major in that field of brotherly love. May she continue to serve in strengthening our faith, our love of home, and loyalty to this great nation of ours, America.

GOD BLESS AMERICA AND K. S. K. J.

Frank J. Lokar

IT'S THE SPIRIT

The following is an excerpt from an editorial published in "Our Page" April 5, 1944, three days following the 50th anniversary date of the K. S. K. J.

Let us not forget, at this half-century mark of the Union, that the KSKJ is not so many dollars, not so many members, but that it is a principle in the hearts of men. As members of the KSKJ we can show our tribute by assuming our responsibilities and by informing non-members so that they, too, will be imbued by the fraternal spirit.

In the past 50 years many members have gone into eternity, many material benefits have been realized by survivors, new buildings have been erected, but regardless of the visible changes there remains the principle of fraternalism upon which the Union was founded. The organization is bound to live if members will retain the spirit in their hearts and implant it in the hearts of their fellow-men.

What Is Success?

"It's doing your job the best you can
And being just to your fellowman;
It's making money, but holding friends,
And staying true to your aims and ends;
It's figuring how and learning why,
And looking forward and thinking high.
And dreaming a little and doing much;
It's keeping always in closest touch
With what is finest in worth and deed;
It's being thorough, yet making speed;
It's daring blithely the field of chance
While making labor a brave romance;
It's going onward despite defeat
And fighting staunchly, but keeping sweet;
It's being clean and it's playing fair;
It's laughing lightly at Dame Despair;
It's looking up at the stars above,
And drinking deeply of life and love;
It's struggling on with the will to win,
But taking loss with a cheerful grin;
It's sharing sorrow and work and mirth
And making better this good old earth;
It's serving, striving through strain and stress
It's doing your Noblest—that's Success!"

—Author Unknown.

Of the 8¼ million unmarried women in Great Britain between the ages of 18 and 40, nine out of ten are engaged full time in war work or civil defense, or are members of the armed forces.

THE BIRTH OF THE KSKJ

EDITOR'S NOTE: The following is the record of the procedure that resulted in the organization of the KSKJ, at present the outstanding organization of its type in the world. The translation is from the Slovenian, original text compiled by Joseph Zalar, supreme secretary of the KSKJ.

Section 1

The first convention was held in Joliet, Ill., April 1 and 2, 1894. Representatives from the following societies were present:

St. Martin, Chicago, Ill.; Matt Brunski.

St. Joseph, Joliet, Ill.; Joseph Stukelj.

Knights of St. George, Joliet, Ill.; Steve Stanfel.

SS. Cyril and Methodius, Tower, Minn.; Steve Pašič.

Holy Family, La Salle, Ill.; John Oberstar.

SS. Cyril and Methodius, Ely, Minn.; Ivan Pašiž.

SS. Cyril and Methodius, Joliet, Ill.; Rev. F. S. Šusteršič.

St. John the Baptist, Joliet, Ill.; Peter Miketič.

The Rev. F. S. Šusteršič was unanimously elected chairman of the initial convention. Joseph Stukelj was elected recording secretary.

A motion was made and seconded that the newly formed union be known as the Jugoslav Catholic Union.

A secondary motion that the name be the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union was proposed to the assembled delegates and both motions were presented to a vote. The name Grand Carniolian Slovenian Catholic Union received the majority vote and was proclaimed as the name of the new fraternal body.

The following communications were then read to the assembly:

a) St. Rochus' Society, Clinton, Ia., requests that the pastor of St. Joseph's Parish, Joliet, Ill., be their representative.

b) St. Joseph's Society, Pueblo, Colo., reports that it will abide by any action taken by the convention.

c) St. John the Baptist's Society, Butte, Mont., also promises to recognize any action or rules authorized by this assembly.

d) The same type of communication was received from the following: St. Joseph's, Forest City, Pa.; St. Joseph's, Greenshaw, Pa.; St. George's, Renova, Pa.; St. Mary's (later changed to St. Vitus), Cleveland, O.; Austrian Benefit Society, Frontenac, Kas.; Knights of St. Florian, South Chicago, Ill.

The assembly decided to submit the rules and regulations of the Union to the aforementioned societies.

The group decided that the Union shall pay $500 death benefit, and for a deceased wife of a member the sum of $150. These benefits to remain in effect for one year—June 1, 1894, to July 4, 1895.

For every deceased member the entire membership will contribute $1. For a wife of a member the contribution to be apportioned among the membership.

The officers were to be bonded for the following sums:

President, $1,000; vice president, 0; first secretary, $2,000; assistant secretary, $500; treasurer, $5,000.

The following salaries were also approved: President, $50 per year; vice president, 0; first secretary, $100 per year; assistant secretary, $50 per year; treasurer, $100 per year. These salaries to remain in effect until the following convention to be held July 4 and 5, 1895, in Tower, Minn.

Section 2

Authorized that the Amerikanski Slovenec be the official organ of the KSKJ.

Approved the purchase of a lithograph machine for use in the official business of the Union.

Ordered the printing of the charter, rules and regulations.

Decided that the sum of $50 be paid Msgr. Buh, publisher and editor of Amerikanski, Slovenec, for any official notice and announcements of the Union.

Every candidate to pay initiation fee of 50 cents.

(Continued on Page 16)

WELL DONE!

Something would be amiss if we did not mention Miss Frances Jancer in this Jubilee issue.

Frances, known as La Sallita, one of the biggest K. S. K. J. sport boosters, owes her nation-wide KSKJ popularity to her pen which she dipped into the ink in 1929, the start of her association with the Our Page.

Since that time Frances has written column after column. She was one of the first columnists to write for Our Page. She has missed very few major KSKJ athletic programs, has attended KSKJ conventions as a spectator, and has never waivered from being a No. 1-A KSKJ booster.

In the past few years she has conducted the recipe column in Our Page, a feature that has won the approval of many. Her long term of service as a feature writer and columnist of Our Page was temporarily interrupted because of pressing duties in a war plant.

If any credit is to be given to Our Page at this jubilee time, we want Frances to know that she is to be given a good portion of it.

SGT. UDOVICH, KSKJ MEMBER, IS PHOTOG ON 100-MISSION BOMBER

Milwaukee, Wis. — The first American bomber to complete 100 missions in the English theater has a Milwaukeean, Sgt. Frank A. Udovich, son of Mr. and Mrs. Anton Udovich, 1201 S. 21 St., as a photographer in its crew.

Sgt. Udovich has not been aboard the ship on all raids, but has seen service on other ships and also on "Pappy's Pram."

Udovich went into service about three and a half years ago as a member of the national guard. After serving with a medical unit he trained as a combat aerial photographer and now has been operating from England for 18 months. He is one of 166 Americans who have been on the B-26 Marauder "Mild and Bitter," over targets in Belgium, Holland and France. The ship has been hit only 50 times by flak in her 440 hours of flight covering 58,000 miles.

The Milwaukee youth, a member of Society No. 65, K. S. K. J., was employed at the Empire Level Co. before entering the service. A brother, Albert, is on a destroyer escort and just visited here after an overseas trip. Another brother, Joseph, now employed by the harbor commission, was recently released from military service.

OUR PAGE WAR KITCHEN

by FRANCES JANCER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

For the golden anniversary of our KSKJ, which we celebrate this year, this column is dedicated to those boys of our organization who are fighting in all parts of the world, to preserve the security of our country, the freedom of our religious beliefs, and freedom from dictatorship.

So for our anniversary let's all get together and make a batch of candy for that boy we have in the service.

Marshmallow Penuche

1 cup granulated sugar, 3 cups brown sugar, 1½ cups evaporated milk, 2 tablespoons butter, ½ cup broken walnuts, 1½ dozen quartered marshmallows, 1 teaspoon vanilla.

Combine sugars, milk and butter. Bring to boiling point and cook to very soft ball — 236 degrees F. — stirring frequently. Cool until lukewarm, add nuts, marshmallows and vanilla and beat until mixture is creamy and holds its shape. Drop by teaspoonfuls onto waxed paper or turn into buttered pan and cut into squares when cold. If shipping overseas, line an old candy box with waxed paper, covering every inch of the interior of the box, and pour the candy in it, letting it set in the box. In this way it stays fresh, and easily shipped without breaking.

Caramel Fudge

½ cup sugar, ½ cup thin cream, 1½ cups sugar, ½ tablespoon butter, 1 teaspoon vanilla, ½ cup chopped walnut meats

Put the one-half cup of sugar into a heavy skillet or saucepan and heat over a slow fire. Stir constantly and cook until it melts. Gradually add the cream, which has been heated, stirring constantly. Add the cup and a half of sugar and the butter. Put over a medium hot fire and cook until a little of the mixture dropped into cold water forms a soft ball. Stir frequently. As soon as the fudge reaches the soft ball stage, remove from the stove at once and set into a pan of cold water. Cool before beating. Beat vigorously and add the vanilla and nutmeats. Continue beating until stiff enough to set.

Sea Foam

3 cups light brown sugar, ¼ teaspoon salt, ¾ cup water, 2 egg whites, 1 teaspoon vanilla extract.

Dissolve the sugar and salt in the water. Cook without stirring to the hard ball stage. Remove from heat and pour gradually over beaten egg whites, beating constantly. Add vanilla. Continue beating until candy cools and will hold its shape. Pour into buttered pans and mark into squares.

The daily gasoline consumption of the U. S. Army and Navy would fill 2,765 large-size railroad tank cars, or 46 trains of 60 tank cars each.

VET EDITOR

Stanley P. Zupan

How the following story ever ran through printer's ink will be a surprise to many and most of all to Stanley P. Zupan, the modest young man who has been editing the Our Page section for the past 17 years.

Stan, dean of English editors of Slovenian organization papers, who has taken journalism courses in order to give the KSKJ a better English section, is of the opinion that a newspaperman never makes a good story until he is dead, and then he is only worth a few lines in the obit column. How these few lines were inserted in this jubilee issue, without Stan's knowledge, will remain a mystery to all, especially to Stan.

However, 17 years — week after week and no vacations— with only few omissions, and that because of pressing official news — is a record to be commended.

Stan, born Jan. 9, 1906, started in this world in Jersey City N. J., whence he followed his parents to New York City, Duluth, Minn., returned to New York, Chicago, Joliet, and Cleveland. He has been in Cleveland since 1924. In all that time he acquired six brothers, all now in the service of Uncle Sam's army, and two sisters.

Stan was always a big KSKJ sports booster. He was present at the organization of one of the first booster clubs in the Union, the St. Joseph Sports of Cleveland. He attended numerous athletic contests in order to write them up.

He started his college career at Joliet Junior College in 1923 and finally merited a Bachelor of Arts degree from Western Reserve Univeristy in 1935, after persistent application of night courses. He is also a graduate of the Cleveland Advertising School.

He is adept in translating from Slovenian into English, and has translated many official records for the Union.

At the start of his service with the KSKJ, Stan was appointed by the Supreme Board. At the Indianapolis Convention, 10 years ago, it was decided that the editor-in-chief be responsible for the entire paper, and since that time he has been aiding his father.

A capable speaker, he has appeared before conventions and numerous lodge functions.

At present he is earning his living as an expeditor for the Marquette Metal Products Co. of Cleveland, with whom he has been associated for the past two years.

What does he think of the KSKJ? A statement made recently:

"The Our Page has always mirrored the action of youth in our organization. At present the reflection is vague, locally, but just wait until our over 3600, the spark and youth of our Union, return from the battle zones, then the Our Page and the organization will lead again. Specifically, our boys and girls are doing a job all over the world that is a credit to them, their relatives, their country — and as they are ours, to the KSKJ.

"An organization that was founded and built by our parents for us by sacrifice, toil, and hardship must be appreciated and promulgated for our children. It will be, for the youth of our organization has recognized that the KSKJ is their organization."

J. D.

DIVE BOMBER IS "SPIRIT OF KSKJ"

Thousands witnessed the christening services Oct. 17, 1943, at the Municipal Airport in Chicago, when planes were christened in recognition for participation in the Third War Loan Drive.

The KSKJ purchased $300,000.00 of War Bonds which were credited to the school children of St. Joseph's parish, Joliet, Ill., who made an outstanding showing in the drive which resulted in the Treasury Department's decision to name a bomber "Victory Joe," and another "Spirit of KSKJ."

Above photo shows parishioners and school children inspecting one of the planes. At the extreme right, foreground, is Joseph Zalar, supreme secretary of KSKJ.

"OUR CORNER"

Office of Juvenile and Women's Activities K. S. K. J.

Fifty years is a long time in anyone's life and in the life of an organization it is a milestone which is pretty diffcult to reach. However, the KSKJ as an organization, has reached this goal and we are indeed very proud and grateful to have had such good leadership which guided us on to this success.

The women members have come along quite a bit in our KSKJ and have been active in sports movements right along. In membership campaigns the women's lodges have always endeavored to reach the quotas assigned to them and have succeeded in the highest percentages.

At each convention a little more distinction has been given the women and so at the last convention a new office was organized — "The office of Juvenile and Women's Activities." The work of this office is very difficult in that it has been a little slow in securing the co-operation of the women and juvenile members. The director and assistant of this office have tried in many ways to stimulate interest among the members, but they alone cannot succeed without the co-operation of the women and juveniles. A lot of good could be derived from this Office both for the individual members and for the organization in general.

Some time ago we started a column under "Our Corner" in the Our Page but after a short time it was dropped. The reason for this I am sure is that there is not enough activity in the different lodges at this time due to conditions, etc., and the officers and lodge members probably have nothing too interesting to report as they might think. We have had a decline in activities and sports in our section of the country and I presume it is the same in all. We will, however, try to stimulate some sort of activities now again as the fall approaches and in this way have something to write in "Our Corner." As stated before, this office is new and as such needs a lot of time and work to make it a success. But with an organization such as the KSKJ behind it, no office can fail, and we have already had some success with organization of Cadet groups, bowling leagues, etc., which are a credit to the organization. The KSKJ has much to offer, and it would be wise for each and every member of the KSKJ to interest himself in some sport which is tied up with the K. S. K. J. Let's see what can be done about it!

In the KSKJ we have, to begin with, two of the mightiest weapons on this earth and they are Brotherly Love, Fraternal Spirit and Faith; with these weapons the most successful battles have been won throughout the world and these are the weapons which helped the KSKJ to carry on and reach this Golden Jubilee. The work is not yet completed, and we hope and pray that God will help us fight on under the leadership of such loyal and staunch members to whom we owe every honor and praise.

As the Assistant of the Office of Juvenile and Women's Activities, I take this opportunity to congratulate the entire membership and officers of the KSKJ at the occasion of this Golden Jubilee. Each and every member can feel that they have in some way helped our organization to reach this goal, and together we will all look forward to the Diamond Jubilee if not for ourselves for our juveniles.

Frances Lokar.

Service with the armed forces may increase size of shoe needed. Might also affect fit of wearing apparel. Don't think that the color "khaki" will carry any added sales appeal. Just watch the purchases of that fellow just out of the Army —or Navy.

THE BIRTH OF KSKJ

Continue from Page 15)

The following societies were accepted into the KSKJ:

St. Joseph, Joliet, Ill.

Knights of St. George, Joliet, Ill.

SS. Cyril and Methodius, Joliet, Ill.

St. John the Baptist, Joliet, Ill.

SS. Cyril and Methodius, Tower, Minn.

SS. Cyril and Methodius, Ely, Minn.

Holy Family, La Salle, Ill.

St. Martin, Chicago, Ill.

St. Rochus, Clinton, Ia.

St. Joseph, Forest City, Pa.

The following supreme board was elected: Joseph Stukelj, president; Stephen Pašič, vice president; Michael Wardjan, secretary; Ivan Pakiž, assistant secretary; Steve Stanfel, treasurer; Matt Brunski, John Oberstar, Peter Miketič, trustees; spiritual director, the Rev. F. S. Šusteršič.

Security bonds for bonded officers to be secured by May 1, 1894, and are to be recorded.

The following committee was selected to examine bonds and securities: John Metež, Anton Golobič and Steve Kuhar. When the society bonds are obtained and approved by the committee they are to be sent to the first trustee, Matt Brunski, Chicago, Ill., who in turn is to place them in a Chicago bank.

The security bond for $500 on Ivan Pakiž, examined by Msgr. Buh and Steve Pašič, entrusted to Msgr. Buh.

There being no further business, the convention adjourned April 2, 1894, after receiving the congratulations and best wishes for success from Msgr. Buh.

Michael Wardjan,
Recording Secretary.
Joseph Stukel,
President.

N. B. Minutes approved at the second convention in Tower, Minn.

Reduction of types of wooden containers for shipping fresh fruits and vegetables from several hundred to 72 and re-use of old containers will save about 6,000 tons of steel this year and 300 million board feet of lumber.

Limitation of the variety and tonnage of greeting cards is expected to save 23,600 tons of paper this year.

KSKJ FIFTY YEARS

(Continued from Page 13)

fine KSKJ fraternal spirit) are the KSKJ Bowling and Duckpin Tournaments, which are a source of pride and happiness to the KSKJ'ers, for these events are known as the Annual Goodwill Conventions. For the duration, basketball, baseball and softball contests have been curtailed, but with the return of Peace, they will be resumed. Now, we also have Girls' Cadets groups which have been organized in the different communities.

The acid test of an organization is the spirit of its membership as a whole, and the principles laid down by the management and leadership. In this phase, the KSKJ has not been found wanting. It was the splendid, courageous and fearless leadership with the help of the spirited individual members which led the way and laid the path of prosperity and progress for the past 50 years. The reason that the KSKJ was and is so strong in its leadership and spirit is the fact that the original founders and their successors foresaw that an organization in order to be successful must be made up of the wisdom and counsel of the older members and the dash and spirit of the younger members. That is why in the past history of the KSKJ we see that the old and the young members were represented on the Supreme Boards, in the Conventions, on the local lodge boards, and other local activity committees. Thus the K. S. K. J. has shown and proven that the wise counsel of the older members gained by experience plus the spirit of the younger members would assure the continued success of the KSKJ.

Thus we see that the path was not an easy one, but that the fine KSKJ fraternal spirit shown by the supreme and local lodge officers, the conventions, and the individual members paved the way for the tremendous growth in membership and finances.

Today, countless thousands of our members are working in the mills, in the mines, and on the farms, producing the necessary goods and foods to insure a speedy and successful conclusion and victory in this world struggle against the oppressors of free peoples.

In this epic battle, we have approximately 3700 members in the armed services of our country. Wise leadership has again shown the way of true fraternalism and brotherhood by adopting the resolution to pay in full all claims of death, accident, operation and sick benefits to the members in the armed forces, provided such members were insured for these benefits. To insure the payment of such claims, the Patriotic Fund was established, into which each member, except those in the armed services, pays a monthly assessment of ten cents. When this struggle is over, we will be able to accomplish much good for the returning service members.

Up to July 1st of this year, twenty-eight members have made the supreme sacrifice while serving our country. May God grant them everlasting peace and happiness in Heaven and may He alleviate the sorrows of those they left behind.

The past 50 golden years have been very successful, so that today the KSKJ is a financially strong and sound organization of more than $5,600,000.00 in assets and more than 39,300 members. If we keep up the ideals and principles of our predecessors, the K. S. K. J. should prosper even more in the next 50 years, because the K. S. K. J. was organized upon that good solid foundation of brotherhood under that excellent and grand motto: "ALL FOR FAITH, HOME AND NATION."

Matt F. Slana,
Supreme Treasurer.

KSKJ PROGRESSED

(Continued from Page 13)

ber can be proud of. On its course of true fraternalism it has encountered occasional storms involving personalities but in the end it has always maintained its true course based on the power of fraternal brotherhood which exists within its broad coverage.

Today as we look into the dawn of a most critical era, our KSKJ Union can be assured as to its future. It has lived thru the years in the spirit in which it was organized in 1894 — to help its brothers and sisters. In the spirit in which it was organized, so has it lived and will continue to live. For it has in its great forces of fraternalism and Americanism found the road to reverence for God and Country. This good influence has filled our hearts and minds in a united effort to make democracy and the American manner of living the beacon of hope and happiness for all in the future. We are doing our small part in these trying days and in the spirit of true fraternalism we can continue in our work, being honest with ourselves and our brother.. In this tenet, men and nations would become dependable, and we could then enjoy stability and freedom. For the nearer men and nations come to having faith in each other, the nearer will they come to peace on earth. Fraternalism is one of the shining beacons which we can follow. The K. S. K. J. represents that spirit of fraternalism which we should continue to follow.

Fifty years of golden opportunities to serve the Slovene Catholics of America. The K. S. K. J. has carried on a program that answered the call of young and old thru all these years. Its past is the foundation for the future. With fifty years of fraternal true American life the KSKJ has everything for which you as a member can be proud of. Work for the future continued success of the KSKJ and the KSKJ will grow in the measure that it deserves

Joseph J. Zorc,
KSKJ Athletic Director.

HELLO, FELLOWS!

KSKJ men and women in the services of the U. S. A., are invited to write to the Glasilo!

Just as the soldier is pleased with a letter at mail call, so will the readers welcome news.

Address communications to: Glasilo, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

IN LOVING MEMORY
OF
"DAD"
JOSEPH LOKAR
who passed away three years ago—July 26

Memories are wondrous things
That thru the years live on
Like blossoms rare
That scent the air
So do life's memories cling
And as the years go rolling by
What could one cherish more
Than loving memories of you—

Dear Dad
Sadly missed by
Justine and Frances
Mrs. Mary Turk
Joseph and Frank
Pittsburgh, Pa.